

ویرایش دوم

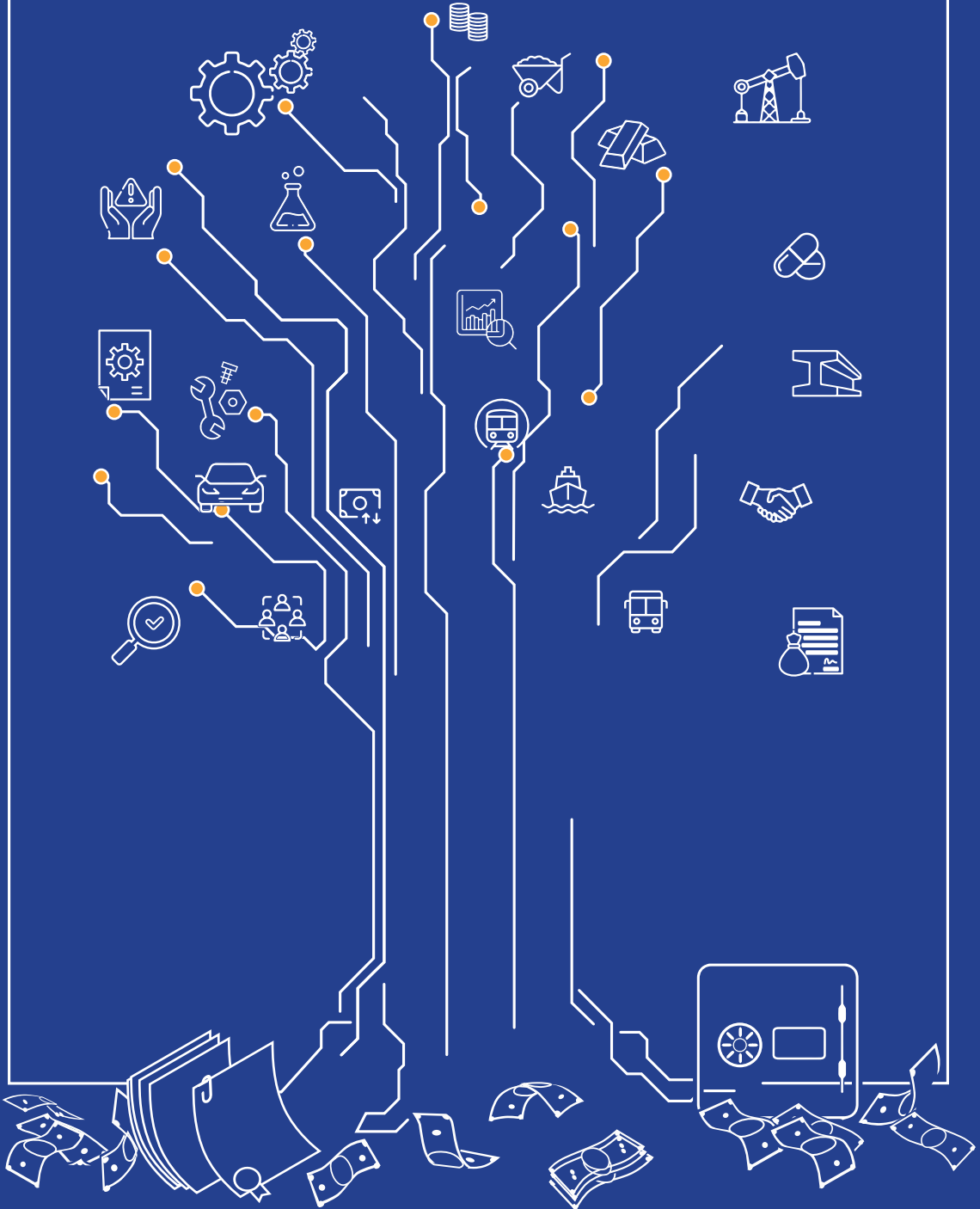
سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION

رویدادها

بازار سرمایه

از مهر ۱۴۰۰
تا اسفند ۱۴۰۲

مروری بر خلاصه مهمترین اقدامات و دستاوردهای سازمان بورس و اوراق بهادار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رویداد نگار بازار سرمایه: خلاصه مهم‌ترین دستاوردها و اقدامات سازمان بورس و اوراق بهادار از مهر ۱۴۰۰ تا اسفند ۱۴۰۲

نگارش، گردآوری، ویرایش، صفحه‌آرایی و انتشار: مدیریت روابط عمومی و امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار

ویرایش دوم: خرداد ۱۴۰۳

انتشار این نشریه و استناد به آن بلامانع است.

آدرس: تهران، تقاطع خیابان شهید مطهری و قائم مقام فر اهانی، سازمان بورس و اوراق بهادار

تلفن: ۸۸۶۷۹۶۴۰ - ۸۸۶۷۹۶۵۰

وبگاه: seo.ir

رایانامه: info@seo.ir

مرکز ارتباط بازار سرمایه: ۶۳۷۵

۳ ..... معرفی ارکان بازار سرمایه

- ◀ ساختار بازار سرمایه
- ◀ شورای عالی بورس
- ◀ سازمان بورس و اوراق بهادار
- ◀ برنامه راهبردی سازمان بورس و اوراق بهادار
- ◀ نقشه فرآیندی سازمان بورس و اوراق بهادار
- ◀ ساختار سازمان بورس و اوراق بهادار
- ◀ ناشران (شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه)
- ◀ بورس تهران
- ◀ فرابورس ایران
- ◀ بورس کالای ایران
- ◀ بورس انرژی ایران
- ◀ شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه
- ◀ کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران
- ◀ کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار
- ◀ شرکت مدیریت فناوری بورس تهران
- ◀ رایان بورس
- ◀ شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه
- ◀ شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس
- ◀ مرکز مالی ایران
- ◀ پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)
- ◀ مرکز افکارسنجی سرمایه
- ◀ مرکز ارتباط بازار سرمایه
- ◀ انتشارات بورس

فصل دوم حمایت از حقوق سهامداران

بخش اول - حمایت از حقوق سهامداران

۳۴ ..... با تاکید بر منافع بلندمدت

- ◀ نمایش رایگان عمق مظنه
- ◀ کاهش زمان پرداخت سود مجامع
- ◀ واریز سودهای رسوبی از طریق سجام
- ◀ افزایش پرداخت سود مجامع ناشران از طریق سامانه سجام
- ◀ بیمه پورترفوی سهامداران خرد (سهامیار)
- ◀ کاهش توقف نمادهای بازار سرمایه
- ◀ افزایش دامنه نوسان
- ◀ افزایش نقدشوندگی با حذف حجم مینا
- ◀ جلسات مستمر با نمایندگان مجلس
- ◀ پیگیری واریز منظم وجوه به «صندوق تثبیت بازار»

بخش دوم - حمایت از حقوق سهامداران

۴۶ ..... با تنوع بخشی در روش های سرمایه گذاری غیرمستقیم

- ◀ طراحی و راه اندازی صندوق های جدید
- صندوق تضمین اصل سرمایه
- صندوق در صندوق
- صندوق املاک و مستغلات کشور
- صندوق بازنشستگی تکمیلی
- صندوق سرمایه گذاری بخشی
- صندوق سرمایه گذاری بخشی با ارزش دارایی چندگانه
- ◀ توسعه صندوق های جسورانه و خصوصی

بخش سوم - حمایت از حقوق سهامداران

۵۴ ..... با توسعه خدمات و ابزارهای سرمایه گذاری

- ◀ راه اندازی سامانه توثیق الکترونیکی سهام (ستاره)
- ◀ الکترونیکی شدن صدور گواهی حق تقدم
- ◀ سامانه یکپارچه صدور مجوز نهادهای مالی
- ◀ جهش صدور مجوز نهاد های مالی
- ◀ صدور الکترونیکی گواهی تمکن مالی
- ◀ راه اندازی بازار آتی تک سهم
- ◀ راه اندازی بازار توافقی
- ◀ راه اندازی بازار نوآفرین
- ◀ راه اندازی معاملات گواهی شمش طلا
- ◀ قرارداد آتی نفت خام و میعانات گازی در بورس انرژی
- ◀ راه اندازی تالار برق سبز
- ◀ راه اندازی قراردادهای اختیار معامله مبتنی بر قراردادهای آتی
- ◀ اوراق سلف سکه در بورس کالا
- ◀ سایر اقدامات

بخش چهارم- حمایت از حقوق سهامداران

۶۹ ..... با تاکید بر آموزش و فرهنگ سازی

- ◀ برگزاری نخستین همایش سالانه بازار سرمایه
- ◀ برگزاری همایش بین المللی بازار سرمایه اسلامی
- ◀ سواد مالی
- ◀ برگزاری دوره های آموزشی تخصصی
- ◀ کسب رتبه نخست در شاخص اختصاصی عملکرد
- ◀ سایر اقدامات

فصل سوم

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

بخش اول - افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

۷۸ ..... با تاکید بر شفافیت

- ◀ بازنگری دستورالعمل حاکمیت شرکتی

- ◀ تدوین چارچوب گزارش تفسیری مدیریت
- ◀ مبارزه با پولشویی در بازار سرمایه
- ◀ افشای صورت‌های مالی سازمان بورس و شرکت‌های تابعه

بخش دوم - افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

در راستای حمایت از صنایع و سهامداران ۸۳

- ◀ راه‌اندازی اداره «میز صنعت و رتبه‌بندی ناشران»
- ◀ بازدیدهای رئیس سازمان بورس از صنایع در استان‌های مختلف
- ◀ پیگیری برای حذف قیمت‌گذاری دستوری
- ◀ پیگیری تعدیل نرخ خوراک پتروشیمی و سوخت صنایع
- ◀ پیگیری کاهش مالیات شرکت‌های تولیدی
- ◀ عرضه خودرو در بورس کالا
- ◀ تعادل در بازار سیمان با عرضه در بورس کالا

بخش سوم - افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

با توسعه ابزارهای نظارتی هوشمند ۹۱

- ◀ بیدار (سامانه هشدار نظارتی)
- ◀ آرامیس (سامانه کشف خودکار ناهنجاری‌ها در بازار)
- ◀ نهان (سامانه دسترسی به آمار لحظه‌ای تراکنش‌ها)
- ◀ دیده‌بان، درگاه اختصاصی دریافت گزارش‌های ناهنجاری سرمایه‌گذاران
- ◀ اعطای پاداش به سوت‌زنان
- ◀ باگ بزرگ جایزه‌دار
- ◀ سایر اقدامات

بخش چهارم - افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

با تدابیر پیشگیرانه و حمایت‌های حقوقی ۱۰۰

- ◀ انتشار اسامی مدیران متخلف
- ◀ تسهیل طرح دعوا در هیأت داوری
- ◀ راه‌اندازی پایگاه جدید قوانین و مقررات بازار سرمایه

- ◀ احکام پیشنهادی و اظهار نظر کارشناسی درخصوص طرح‌ها و لوایح مرتبط بازار سرمایه
- ◀ پیگیری جبران خسارت حدود ۱۱ هزار شخص زیان‌دیده
- ◀ افتتاح شعبه تخصصی شورای حل اختلاف ویژه بازار سرمایه
- ◀ برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی حقوقی
- ◀ انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری با پلیس امنیت اقتصادی فراجا
- ◀ سایر اقدامات
- ◀ اهم مقررات تدوین شده بازار سرمایه

فصل چهارم

تأمین مالی از بازار سرمایه

۱۱۳

- ◀ تأمین مالی از بازار سرمایه
- ◀ تسهیل پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان
- ◀ پذیرش نخستین معدن طلا در بازار سرمایه
- ◀ سفرهای استانی رئیس سازمان بورس و مدیران ارکان بازار سرمایه
- ◀ پذیره‌نویسی شرکت‌های سهامی عام پروژه
- ◀ سامانه انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی (ناب)
- ◀ صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت در اوراق دولتی
- ◀ تصویب انتشار اوراق مرابحه سهام
- ◀ انتشار نخستین اوراق قرض‌الحسنه
- ◀ سایر اقدامات

فصل پنجم

سهام عدالت

۱۲۵

- ◀ مروری بر روند آزادسازی سهام عدالت
- ◀ پرداخت منظم سود سهام عدالت
- ◀ راه‌اندازی سامانه متوفیان سهام عدالت (میراث)
- ◀ اصلاح اساسنامه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت
- ◀ برگزاری مجامع برگزار شده شرکت‌های استانی سهام عدالت

« ویدائزگار
بازار سومیہ »

مقدمه

شورای عالی بورس در تاریخ ۲۲ مهر ۱۴۰۰ اعضای جدید هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار را منصوب کرد که از آن، بیش از دو سال می‌گذرد. در این رهگذر، بورس افت‌وخیزهای فراوانی داشته است، اما تلاش سازمان همواره بر این بوده تا از حقوق سرمایه‌گذاران حمایت کند و اعتماد از دست رفته در سال‌های پیشین را به بازار سرمایه بازگرداند؛ از اقدامات هیجانی پرهیز شود تا رشد و توسعه بازار با رعایت اصول علمی، نظارت هوشمند سازمان و دسترسی شفاف و عادلانه برای همه مردم میسر شود. در این راستا وظیفه اصلی سازمان بورس و اوراق بهادار، هدایت و نظارت بازار سرمایه کشور است؛ به نحوی که تمامی ارکان بازار سرمایه، به شکلی شایسته فعالیت کنند. برای انجام این وظیفه، نخستین اقدام سازمان در این دوره، تدوین برنامه راهبردی بازار سرمایه در مهر ۱۴۰۰ بود که در ابتدای مهر سال ۱۴۰۲ نیز به روزرسانی و توسط شورای عالی بورس مصوب شد.

نتیجه اقدامات سازمان بر مبنای این برنامه و استفاده از فناوری‌های روز دنیا و کارشناسان زبده و خیره‌کشور؛ افزایش و کارآمدتر شدن نظارت هوشمند بازار سرمایه، صرفه‌جویی‌های گسترده در هزینه و زمان، شناسایی نقاط قوت و ضعف ابزارها و اتخاذ تصمیم‌ها بر مبنای آن بود؛ ضمن آنکه برای پیشگیری از اتفاقات ناگوار، سرمایه‌گذاری‌ها به سمت روش‌های غیرمستقیم هدایت شد و تنوع‌بخشی برای پاسخ به سلیق مختلف مردم، متناسب با سطح خطرپذیری در دستور کار قرار گرفت.

پرواضح است که مشارکت مردم در جهش تولید در بخش‌های دولتی و غیردولتی برای رشد و شکوفایی اقتصاد کشور، ضروری است. بر این اساس مدیران ارکان بازار سرمایه در تعامل مستقیم عموم مردم، با مدیران استانی و شرکت‌های بزرگ تولیدی کشور در استان‌های مختلف، مزایای تأمین مالی از طریق بازار سرمایه را برای آنان تبیین کرده تا با مشارکت مردم در تولید کشور، بازار سرمایه نقش مؤثرتری داشته باشد.

این گزارش بخشی از مهمترین اقدامات و دستاوردهای سازمان بورس و اوراق بهادار از مهر ۱۴۰۰ تاکنون است.

« ویدائزگار
بازار سومیہ »

۱

معرفی ارکان بازار سرمایه

ساختار بازار سرمایه

شورای عالی بورس

شورای عالی بورس و اوراق بهادار، عالی‌ترین رکن بازار اوراق بهادار ایران است که بر اساس ماده ۳ قانون بازار اوراق بهادار، تصویب سیاست‌های کلان این بازار را بر عهده دارد.

شورای عالی بورس ۱۳ عضو رسمی و ۲ عضو ناظر دارد

www.seo.ir

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION

سازمان بورس و اوراق بهادار (seo.ir) نهادی عمومی، غیردولتی و از نظر حقوقی و مالی مستقل است که وظایفی از جمله حفظ، تقویت و توسعه بازار سرمایه، حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران و نظارت بر حسن اجرای قوانین بازار سرمایه را برعهده دارد. پنج عضو هیأت مدیره سازمان بورس به پیشنهاد رئیس شورای عالی بورس و با تصویب این شورا از میان افراد امین و دارای حسن شهرت و تجربه در حوزه مالی که منحصرًا از کارشناسان بخش غیردولتی هستند انتخاب و حکم آنها توسط رئیس شورای عالی بورس صادر می‌شود.

چشم انداز:

- ◀ فراهم‌سازی بازار سرمایه‌ای جذاب برای سرمایه‌گذاری و قابل اعتماد همسو با استانداردهای بین‌المللی
- ◀ زیست‌بومی پایدار برای تشکیل سرمایه، تأمین مالی، مدیریت ریسک و توسعه اقتصادی کشور
- مأموریت:**
- ◀ حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران
- ◀ ساماندهی، حفظ و توسعه پایدار بازار سرمایه شفاف، منصفانه و کارا

حسن فرج زاده
عضو هیات مدیره و
معاون اجرایی

مهررداد مسعودی فر
عضو هیات مدیره و
معاون حقوقی

مجید عشقی
رئیس هیات مدیره و
رئیس سازمان بورس

رضا عیوضلو
عضو هیات مدیره و
معاون نظارت بر
بورس ها و ناشران

علیرضا ناصرپور
نایب رئیس هیات مدیره
و معاون نظارت
بر نهادهای مالی

برنامه راهبردی سازمان بورس و اوراق بهادار

نخستین اقدام هیأت مدیره سازمان در دوره جدید، تدوین برنامه راهبردی بازار سرمایه است. این برنامه راهبردی با توجه به اهداف دولت و شرایط بازار سرمایه تنظیم و در سال ۱۴۰۲ به روزرسانی شد.

مأموریت:

حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، ساماندهی، حفظ و توسعه پایدار بازار سرمایه شفاف، منصفانه و کارآمد

چشم انداز: سازمانی چابک، مسئولیت‌پذیر و مستقل که با تقویت اعتماد عمومی، ارتقای جایگاه و جذابیت بازار سرمایه همسو با استانداردهای بین‌المللی و در تعامل با ذینفعان، زیست‌بومی پایدار برای تشکیل بازار سرمایه، تأمین مالی، مدیریت و ریسک و توسعه اقتصادی کشور را فراهم می‌کند.

ارتقای شفافیت و کارایی در بازار سرمایه

- افزایش عمق و بهبود نقدشوندگی بازار از طریق اصلاح و بهبود سازوکارهای معاملاتی
- اصلاح و بازطراحی فرآیند و محتوای افشای اطلاعات و ارتقای شفافیت اشخاص تحت نظارت

حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران

- افزایش اعتماد عمومی و بهبود سرمایه اجتماعی سازمان
- تقویت نظام حاکمیت شرکتی در بازار سرمایه
- تعامل سازنده و اثربخش با مراجع حاکمیتی

فرآیندهای توسعه تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی و تشکیل سرمایه

- تسهیل در تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی
- بهبود فرآیندهای پذیرش و افزایش سرمایه
- توسعه روابط بین‌الملل و افزایش جذابیت بازار سرمایه برای جذب سرمایه خارجی

ارتقاء آگاهی و دانش سرمایه‌گذاری

- ارتقای سطح سواد مالی و ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری
- آموزش، اطلاع‌رسانی یا بهره‌گیری از ظرفیت موسسات آموزشی و رسانه‌های اجتماعی

تقویت سازوکارهای تنظیم‌گری و چارچوب‌های حقوقی

- تدوین و تنقیح مقررات بازار سرمایه با هدف ایجاد چارچوب تنظیم‌گری و مقرراتی تسهیل‌گر، پیشرو و بازدارنده
- بهبودسازی سازوکارهای پیشگیری و برخورد با ناهنجاری‌ها با بکارگیری فناوری‌های تنظیم‌گر و ظرفیت‌های داخلی و خارجی بازار سرمایه

حفظ و تقویت ثبات در بازار سرمایه و ارتقای نظام نظارتی

- شناسایی، تجزیه و تحلیل و پاسخ موثر به تحولات و انواع ریسک‌های بازار سرمایه
- ارتقاء رویکردهای نظارتی و شناسایی ناهنجاری‌های رفتاری در بازار سرمایه مبتنی بر فناوری‌های نوین پردازش و مدیریت داده‌ها
- توسعه و تعمیق بازار مشتقات در بورس‌ها و بازارهای خارج بورس

توسعه و تعالی سازمان و سرمایه‌های سازمانی

- بهبود تعالی مستمر فرآیندهای سازمانی
- توسعه و ارتقای سیاست‌های جذب، نگهداشت و توسعه شایستگی‌های سرمایه انسانی

هوشمندسازی و تقویت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات

- راه‌اندازی، توسعه و یکپارچه‌سازی سامانه‌های امن، به‌روز، پایدار و اثربخش با هدف تقویت نظارت و سهولت دسترسی
- ظرفیت‌سازی و تقویت زیرساخت فناوری اطلاعات یا لحاظ الزامات و نیازهای فنی و امنیتی آتی

حمایت از توسعه و نوآوری در بازار سرمایه

- متنوع‌سازی و نوآوری در محصولات و خدمات مالی (بازارها، ابزارها، نهادهای مالی) یا تأکید بر سرمایه‌گذاری بلندمدت و غیرمستقیم
- هدایت مطالعات کاربردی، پژوهش‌های علمی و حمایت‌آمدها و نوآوری‌ها در راستای ارتقای جایگاه بازار سرمایه

دستاوردهای کلیدی

ذینفعان

فرآیندهای داخلی

رشد و یادگیری

نقشه فرآیندی سازمان بورس و اوراق بهادار

توسعه بازار شفاف و کارا

طراحی و توسعه
ابزارهای نظارتطراحی و توسعه
نهادهای مالی

مطالعات پژوهشی

توسعه روابط بین الملل

تأمین مالی و تشکیل
سرمایهصدور مجوز تبدیل
شخصیت های حقوقیصدور مجوز تاسیس و
فعالیت نهادهای مالیتایید صلاحیت حرفه ای
مدیرانصدور تاییدیه های
معافیت های مالیاتیصدور مجوز ثبت تغییرات
اساسنامه ها، امیدنامه ها و
صورتهای جلساتصدور مجوز تاسیس
شرکت های سهامی عام

نظارت اثربخش و کارا

نظارت بر ناشران

نظارت بر نهادهای مالی

نظارت بر دارندگان اطلاعات
نهانی

مدیریت ریسک

مبارزه با پولشویی

حمایت از حقوق
سرمایه گذارانرسیدگی به تخلفات بازار
سرمایهرسیدگی به شکایات
حمایت های حقوقیرسیدگی و پیگیری جرایم بازار
سرمایه

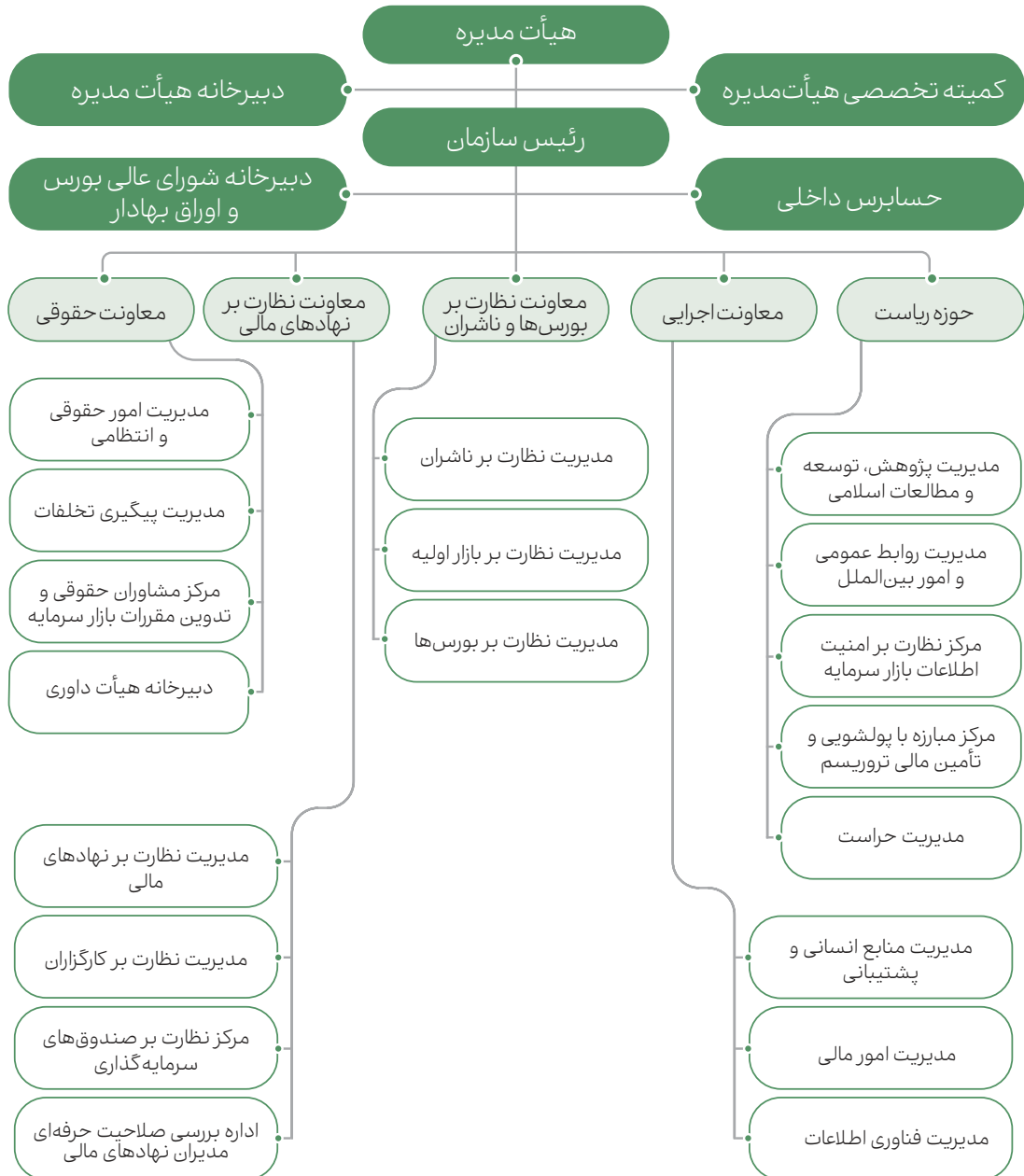
استعلامات و مشاوره حقوقی

افزایش بهره وری منابع
سازمان

ارتباطات با ذینفعان

مدیریت ارتباطات
درون سازمانیمدیریت ارتباطات
برون سازمانیمدیریت تصویر و برند
سازمان

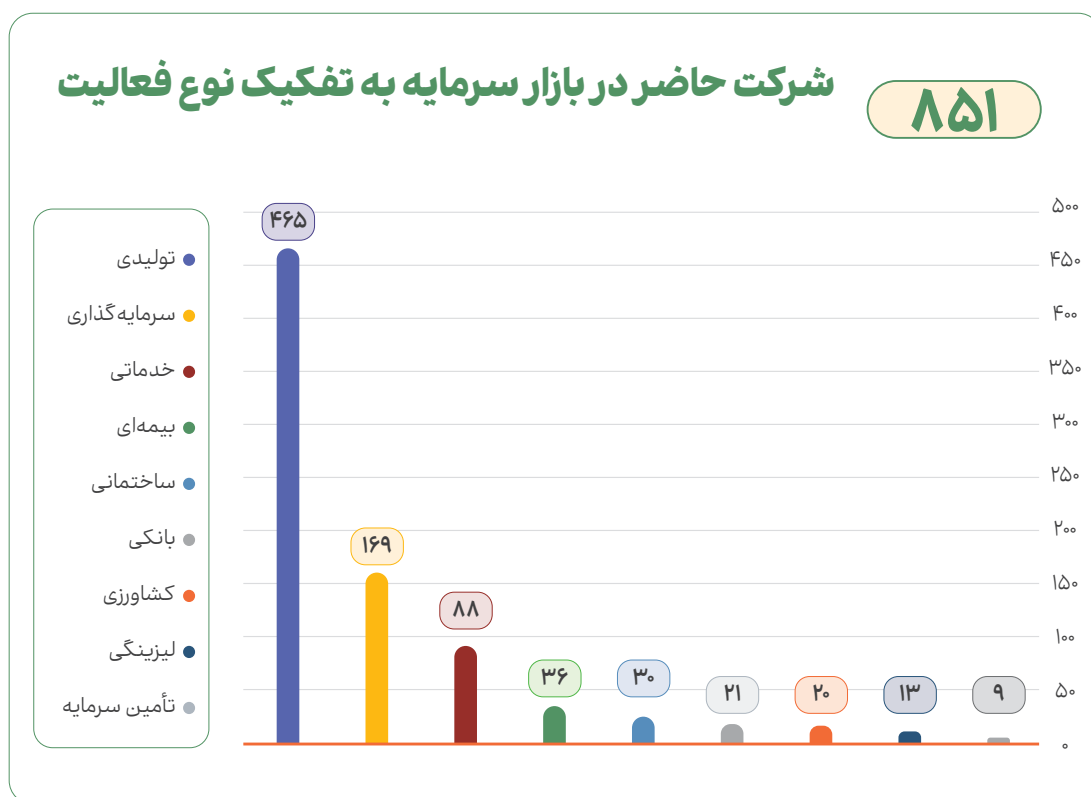
ساختار سازمان بورس و اوراق بهادار

ناشران

شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه

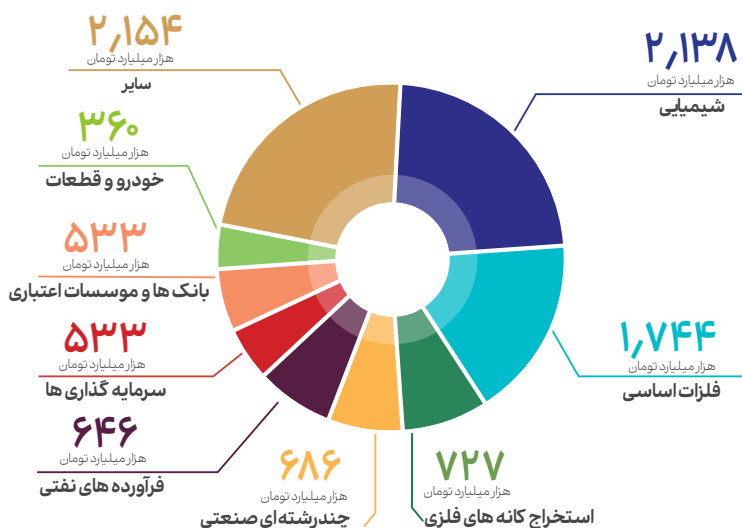
۸۵۱ شرکت سهامی عام ثبت شده با نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار فعالیت می‌کنند. تا پایان اسفند ۱۴۰۲ بیش از ۶۱ میلیون کد سهامداری صادر شده است که از این بین حدود ۴۱ میلیون سهامدار فعال هستند.

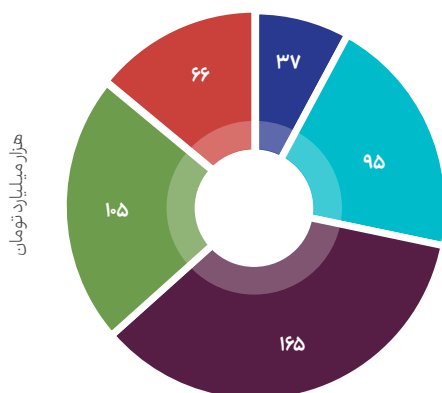
شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه به تفکیک استان (اسفند ۱۴۰۲)

ردیف	استان‌ها	تعداد شرکت‌ها در هر استان	ردیف	استان‌ها	تعداد شرکت‌ها در هر استان
۱	تهران	۳۸۹	۱۷	گیلان	۱۰
۲	اصفهان	۶۸	۱۸	آذربایجان غربی	۹
۳	خراسان رضوی	۵۶	۱۹	کرمانشاه	۸
۴	فارس	۳۲	۲۰	گلستان	۷
۵	قزوین	۳۰	۲۱	خراسان جنوبی	۷
۶	خوزستان	۲۷	۲۲	اردبیل	۶
۷	مرکزی	۲۶	۲۳	همدان	۶
۸	زنجان	۲۳	۲۴	چهارمحال و بختیاری	۵
۹	آذربایجان شرقی	۲۳	۲۵	سمنان	۵
۱۰	کرمان	۱۷	۲۶	خراسان شمالی	۵
۱۱	یزد	۱۵	۲۷	قم	۵
۱۲	هرمزگان	۱۴	۲۸	ایلام	۳
۱۳	البرز	۱۳	۲۹	سیستان و بلوچستان	۳
۱۴	بوشهر	۱۲	۳۰	کردستان	۳
۱۵	لرستان	۱۱	۳۱	کهگیلویه و بویراحمد	۲
۱۶	مازندران	۱۰			

صنایع حاضر در بازار سرمایه به تفکیک ارزش

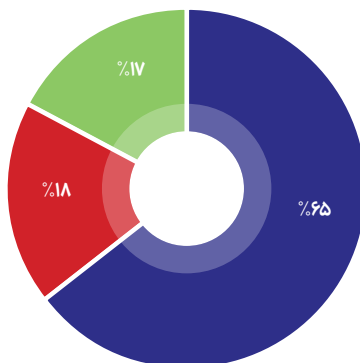
سهم سودآوری صنایع بزرگ بازار سرمایه (تولیدی)

● فلزات اساسی
● محصولات شیمیایی
● استخراج کانه های فلزی
● سایر صنایع
● فرآورده های نفتی، کک و سوخت هسته ای

دارایی اشخاص در بازار سهام بورس و فرابورس

در ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ - هزار میلیارد ریال

● دولت و حاکمیت ۶۰,۹۶۲
● شرکت های خصوصی (سایر حقوقی ها) ۱۷,۱۳۵
● اشخاص حقیقی ۱۶,۱۵۰

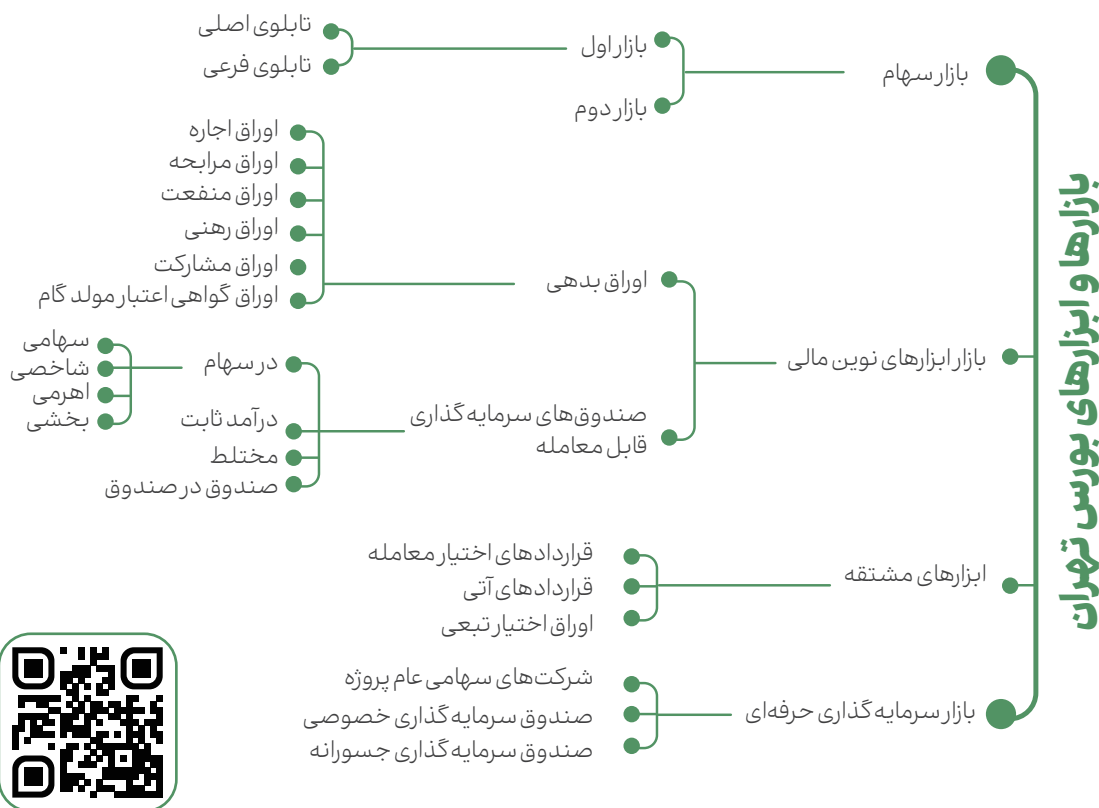
www.tse.ir

بورس تهران
Tehran Securities
Exchange

شرکت بورس اوراق بهادار تهران با تصویب قانون جدید بازار اوراق بهادار در یکم آذرماه سال ۱۳۸۴ با هدف برعهده گرفتن عملیات اجرایی بازار اوراق بهادار تاسیس شد.

ماموریت:

- ◀ ایجاد بازاری منصفانه، کارا و شفاف با ابزارهای متنوع
- ◀ پذیرش شرکتها، وضع و اجرای ضوابط حرفه‌ای و انضباطی برای اعضای بورس
- ◀ تعیین وظایف و مسئولیت‌های اعضا و نظارت بر فعالیت آنها
- ◀ نظارت بر حسن انجام معاملات اوراق بهادار پذیرفته شده
- ◀ نظارت بر فعالیت ناشران اوراق بهادار پذیرفته شده

www.ifb.ir

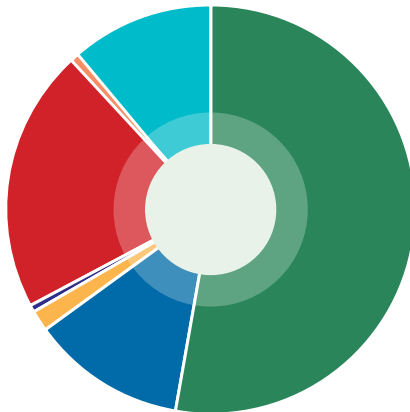

شرکت فرابورس ایران ششم مهرماه ۱۳۸۸ به طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد تا آن بخش از بازار سرمایه که شرایط ورود به بورس اوراق بهادار را نداشته و یا تمایل دارند در مدت زمان کوتاه‌تری وارد بازار سرمایه شوند، پذیرش شده و مورد معامله قرار گیرند. ۴۳۸ شرکت در بازارهای فرابورس پذیرفته شده‌اند.

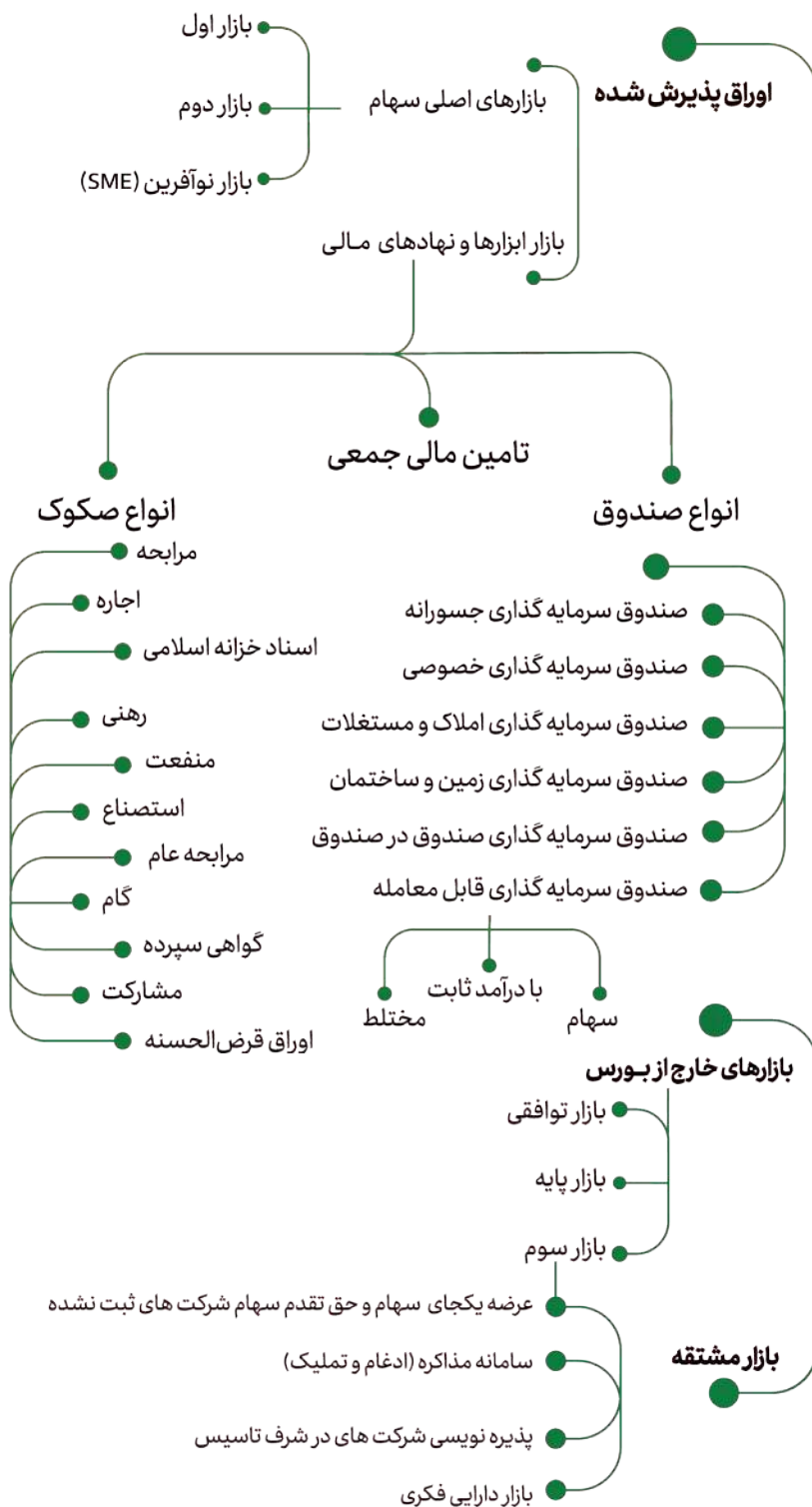
ماموریت:

- ◀ توسعه کمی و کیفی بازارها و ابزارهای مالی
- ◀ توسعه فرآیندها و روش‌های تأمین مالی
- ◀ ایجاد محیطی پویا و مطمئن برای سرمایه‌گذاری
- ◀ تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان
- ◀ تلاش برای هم‌سطح بودن با استانداردهای بین‌المللی
- ◀ افزایش آگاهی عمومی نسبت به بازار سرمایه
- ◀ ارتباط هر چه بیشتر با بورس‌های معتبر بین‌المللی
- ◀ جذب سرمایه‌گذاری خارجی

سهم هر بازار در ارزش بازار شرکت فرابورس ایران

- بازار اول
- بازار دوم
- تابلو پایه زرد
- تابلو پایه نارنجی
- تابلو پایه قرمز
- ابزارهای نوین مالی
- شرکت‌های کوچک و متوسط

بازارها و ابزارهای فرابورس ایران

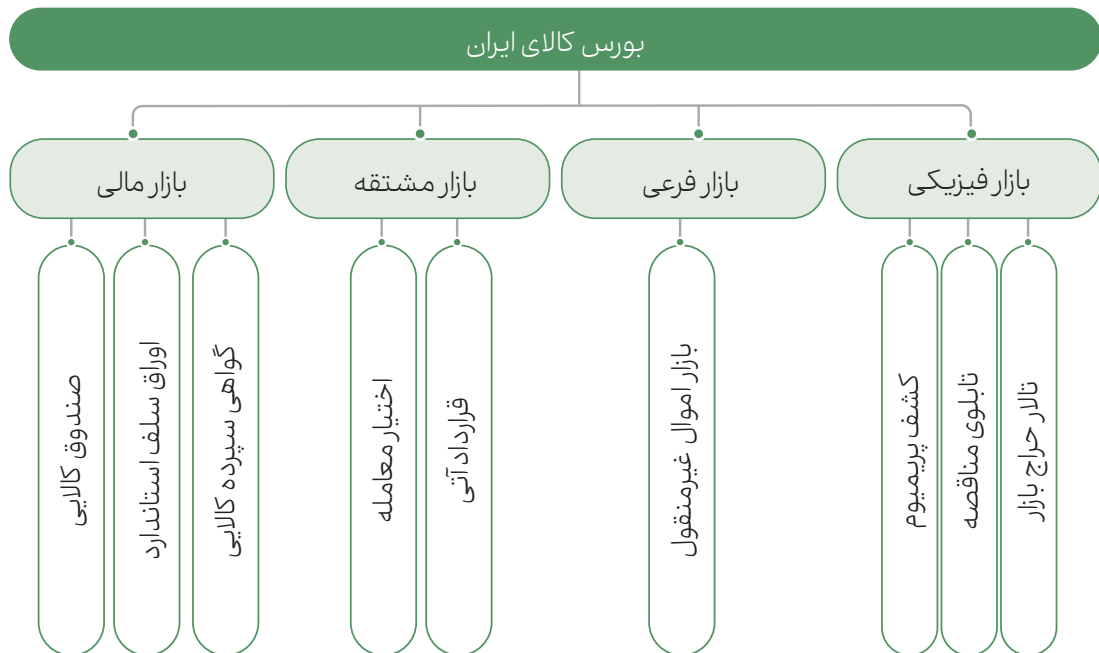
www.ime.co.ir

سازمان کارگزاران بورس فلزات و بورس کشاورزی پس از تصویب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران در آذر ۱۳۸۴، منحل و به جای این دو بورس، بورس کالای ایران راه‌اندازی شد. هدف از این اقدام، راه‌اندازی مرجعی رسمی و فراگیر برای مبادله شفاف و عادلانه کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای و همچنین کمک به تأمین مالی و پوشش ریسک تجاری تولیدکنندگان بود.

ماموریت:

- ◀ ایجاد بازاری شفاف به منظور تسهیل معاملات
- ◀ کشف قیمت کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای بر اساس ساز و کار عرضه و تقاضا
- ◀ تضمین تعهدات طرفین معامله
- ◀ توسعه ابزارهای تأمین مالی و مدیریت ریسک

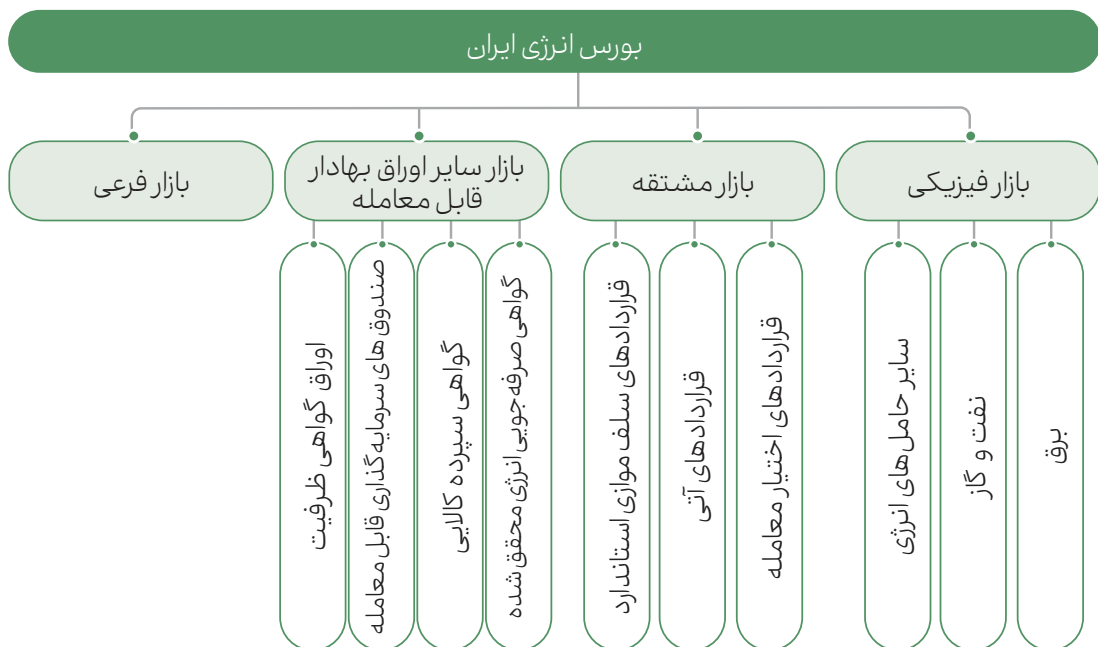
www.irenex.ir

 بورس انرژی ایران

تجمیع درخواست‌های جداگانه برای راه‌اندازی بورس نفت و بورس برق در سال ۱۳۹۰، موجب تصویب و راه‌اندازی بورسی با عنوان بورس انرژی ایران شد تا عرضه و معاملات محصولات نفت و مشتقات نفتی، برق، گاز طبیعی، زغال‌سنگ، حق آلودگی و سایر حامل‌های انرژی را بر عهده بگیرد.

ماموریت:

- ◀ راه‌اندازی بازاری متشکل، قانونمند و رقابتی برای کشف منصفانه قیمت حامل‌های انرژی
- ◀ تبدیل شدن به مرجع قیمت‌گذاری‌های انرژی در سطح منطقه فعالیت

www.csdiran.ir

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی
اوراق بهادار و تسویه وجوه
Central Securities
Depository of Iran

شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، به منظور انجام امور مربوط به قبل و بعد معاملات از جمله نگهداری و نقل و انتقال اوراق بهادار و انتقال مالکیت آن راه‌اندازی شد. این شرکت با بهره‌گیری از سیستم الکترونیکی یکپارچه، این امکان را فراهم می‌کند تا مالکیت اوراق بهادار بدون نیاز به مبادله فیزیکی گواهی سهام یا هر سند کاغذی، از یک حساب به حساب دیگر تغییر کند.

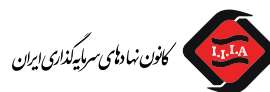
ماموریت:

- ◀ انجام امور قبل و بعد از معاملات بازارهای بورس یا خارج از بورس
- ◀ تسویه معاملات انجام شده در بازارهای مالی

سامانه‌ها:

سامانه جامع اطلاعات مشتریان	سجام
درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه	DDN
سامانه جامع توزیع سود	DDS
سامانه تسویه و پایاپای بازار سرمایه	NetFlow
سامانه متوفیان سهام عدالت	میراث
درگاه الکترونیکی کارگزاران	کارا
شرکت در مجامع بصورت آنلاین	دیما
سامانه وضعیت دارایی سهامداران	IPS
درگاه الکترونیکی ناشران	دانا
سامانه تسویه بازار فیزیکی بورس‌های کالایی	Enexis
سامانه مشاهده دارایی سهام عدالت	سهام عدالت

www.iiia.ir

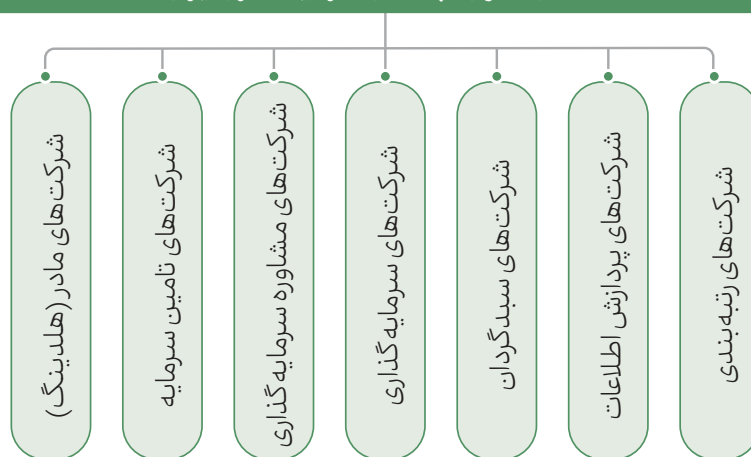
کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران، یک نهاد خودانتظام (NGO) است که در راستای اجرای ماده ۵۳ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و بر مبنای «دستورالعمل تشکیل و ثبت کانون‌های فعال در بازار اوراق بهادار» تشکیل شده است. تسهیل و ایجاد اتمسفر رشد و هم‌افزایی روابط بین نهادهای سرمایه‌گذاری، ارکان بورس و نهاد های مرتبط دولتی از جمله وظایف کانون است.

تعداد اعضا: ۶۶۲

ماموریت:

- ◀ تسهیل روابط نهادهای سرمایه‌گذاری
- ◀ ارائه خدمات مشاوره‌ای و هم‌افزایی بین نهادها در موضوعات بازار سرمایه
- ◀ برگزاری کارگاه‌ها، نشست‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی
- ◀ حل و فصل اختلافات ناشی از فعالیت حرفه‌ای و احقاق حقوق سرمایه‌گذاران
- ◀ توسعه همکاری حرفه‌ای بین اعضا
- ◀ برگزاری بازدید از شرکت‌های مطرح و صنایع بورسی
- ◀ تایید صلاحیت مدیران صندوق‌ها

اعضای کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران

www.seba.ir

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

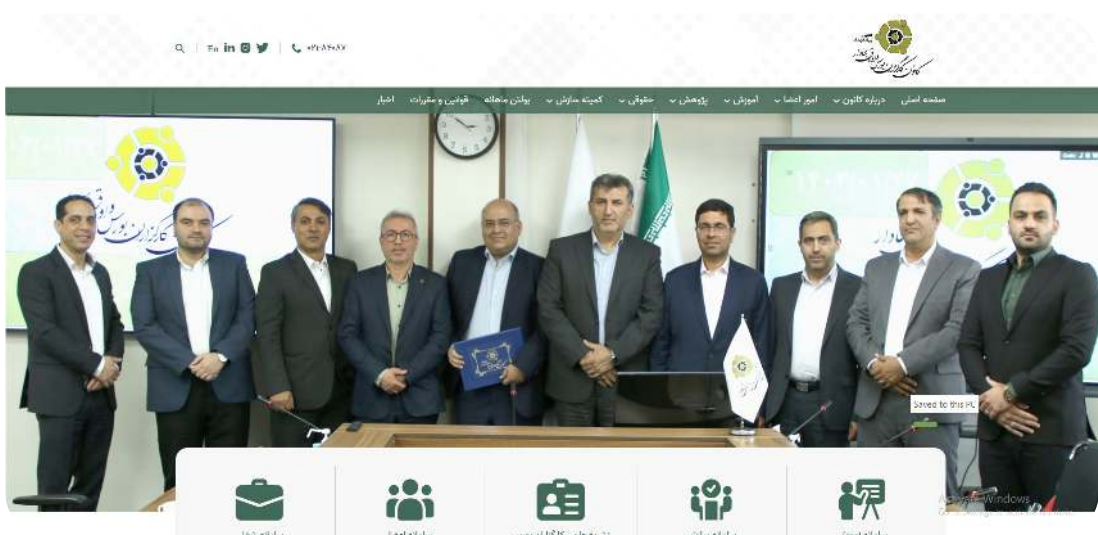

کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار پس از تشکیل مجمع عمومی مؤسس در اردیبهشت ۱۳۸۶، مهر ماه نزد اداره ثبت شرکتها ثبت شد و فعالیت خود را به عنوان یک تشکل خود انتظام مطابق بند ۵ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار برای حسن انجام وظایفی که به موجب قانون بازار اوراق بهادار بر عهده دارد و همچنین برای تنظیم فعالیت‌های حرفه‌ای خود و انتظام بخشیدن به روابط بین اعضا به طور رسمی آغاز کرد.

تعداد اعضا: ۲۱۷

ماموریت:

- ◀ کمک به ایجاد یک بازار اوراق بهادار عادلانه، رقابتی و کارادر کشور به منظور جلب اعتماد سرمایه‌گذاران
- ◀ ارتقاء اعتبار اعضای کانون و اشخاص وابسته به اعضا نزد سرمایه‌گذاران
- ◀ تنظیم امور و اعتلای حرفه‌هایی که اعضای کانون به آن اشتغال دارند
- ◀ بهبود و گسترش خدماتی که اعضای کانون ارائه می‌دهند
- ◀ افزایش دانش تخصصی اشخاص وابسته به اعضا
- ◀ تنظیم روابط بین اعضای کانون با یکدیگر و با اشخاص وابسته به اعضا
- ◀ اجرای وظایفی که به موجب قانون یا مقررات بر عهده کانون گذاشته شده یا می‌شود

شرکت مدیریت فناوری بورس تهران به عنوان یکی از شرکت‌های زیرمجموعه سازمان بورس و اوراق بهادار، با هدف ارائه خدمات به چرخه معاملات الکترونیکی بازار سرمایه راه‌اندازی شد.

ماموریت:

- ◀ مدیریت سیستم معاملات
- ◀ محاسبه شاخص‌های مختلف بازار
- ◀ کمک به انتشار لحظه‌ای اطلاعات مربوط به معاملات
- ◀ ارائه خدمات به چرخه معاملات الکترونیکی بازار سرمایه
- ◀ پشتیبانی از وب‌گاه tsetmc (مرجع رسمی اعلام آمار لحظه‌ای معاملات بازار سرمایه)

در یک نگاه									
بورس اوراق بهادار تهران									
بازار نقدی بورس در یک نگاه									
ساختارهای منتخب									
وضعیت بازار	بسته 19:03:12								
شاخص کل	2,208,284.88	(10807.73)							
شاخص کل (هم وزن)	733,522.31	(4422.36)							
ارزش بازار	76,241,676.323 B								
اطلاعات قیمت	1403/02/22 18:21:58								
تعداد معاملات	326,706								
ارزش معاملات	51,587.846 B								
حجم معاملات	6.953 B								
نمایر بر شاخص									
نماد	قیمت پایانی	تغییر							
فارس	7,710	(1302.8)							
فولاد	5,010	(1250.69)							
واحد	18,820	1235.38							
پولاد	2,273	(472.77)							
سپنا	5,670	(429.64)							
خودرو	2,974	(427.93)							
شیراز	2,848	(406.48)							
نمادهای پرتراکنش									
نماد	پایانی %	آخرین %	تغییر %	کمترین	بیشترین	تعداد	حجم	ارزش	نماد
دوب - ذوب آهن اصفهان	456	(1.08)	(1.95)	451	466	6,392	586.866 M	267.882 B	دوب - ذوب آهن اصفهان
فولاد - فولاد مبارکه اصفهان	5,010	(0.79)	(0.79)	4,990	5,080	5,300	105.191 M	527.346 B	فولاد - فولاد مبارکه اصفهان
گسما - سالیان صنعت	8,860	3.63	1.52	8,620	8,970	4,946	48.193 M	427.19 B	گسما - سالیان صنعت
پولاد - پولاد هفت	2,273	(1)	(1.35)	2,263	2,295	4,613	147.51 M	335.327 B	پولاد - پولاد هفت
سپنا - سرمایه گذاری نامین اجتماعی	1,099	(0.45)	(0.63)	1,090	1,109	4,580	226.924 M	249.29 B	سپنا - سرمایه گذاری نامین اجتماعی
شیراز - پالایش نفت تهران	2,848	(1.25)	(1.6)	2,827	2,899	4,492	75.877 M	216.118 B	شیراز - پالایش نفت تهران
خودرو - ایران خودرو	2,974	(1.62)	(2.41)	2,950	3,039	4,009	152.274 M	452.847 B	خودرو - ایران خودرو
بورس ایران									
بازار نقدی فرابورس در یک نگاه									
ساختارهای منتخب									
وضعیت بازار	بسته 19:03:12								
شاخص کل	24,625.16	(194.13)							
ارزش بازار اول و دوم	13,576,938.868 B								
شاخص کل فرابورس	24,625.16	(0.78)							
مقدار	24,625.16								
زمان انتشار	19:00								
شاخص	شاخص کل فرابورس								

www.rayanbourse.ir

رایان بورس

(سهامی خاص)

شرکت رایان بورس در سال ۱۳۹۰ با هدف ارائه راهکارهای نوین در صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات و همچنین اجرا و نظارت بر فرایند طراحی و مهندسی نرم افزارهای تخصصی تأسیس شد. از مهمترین خدمات این شرکت، پشتیبانی و ارائه سامانه‌هایی همچون موارد ذیل می‌باشد:

- ◀◀ سامانه یکپارچه گردآوری، نظارت و انتشار الکترونیکی اطلاعات ناشران با نام "کدال" (codal.ir)
- ◀◀ سامانه مدیریت یکپارچه نهادهای مالی با نام "سمین" (Samin.seo.ir)
- ◀◀ سامانه تأیید صلاحیت مدیران نهادهای مالی با نام "ستان" (setan.seo.ir)
- ◀◀ سامانه نظارت مکانیزه صندوق‌ها با نام "سنم" (sanam.codal.ir)

ماموریت

- ◀ ارائه راهکارهای نوین در حوزه صنعت فناوری اطلاعات با هدف مکانیزه کردن، جمع‌آوری، بررسی و انتشار اطلاعات مالی شرکت‌ها
- ◀ طراحی و اجرای فرآیندهای سیستم‌های اطلاعاتی، نرم‌افزارهای تخصصی و نرم‌افزارهای یکپارچه مدیریت و تحقیق و توسعه
- ◀ ارائه راهکارهای هوشمند دانش‌محور و راهکارهای امنیتی در حوزه سیستم‌ها و بانک‌های اطلاعاتی بازار سرمایه

The screenshot shows the 'کدال' (Codal) website interface. At the top, there is a search bar and navigation links. Below, a table lists various companies with columns for 'نوع شرکت' (Company Type), 'نوع فعالیت' (Activity Type), 'کد' (Code), 'نوع افشانه' (Disclosure Type), and 'تاریخ افشانه' (Disclosure Date). The table contains multiple rows of data, including company names like 'گروه صنعتی ایران خودرو' and 'گروه صنعتی ایران خودرو (سهامی خاص)'. The interface is in Persian and includes a sidebar with navigation icons.

www.sukuk.ir

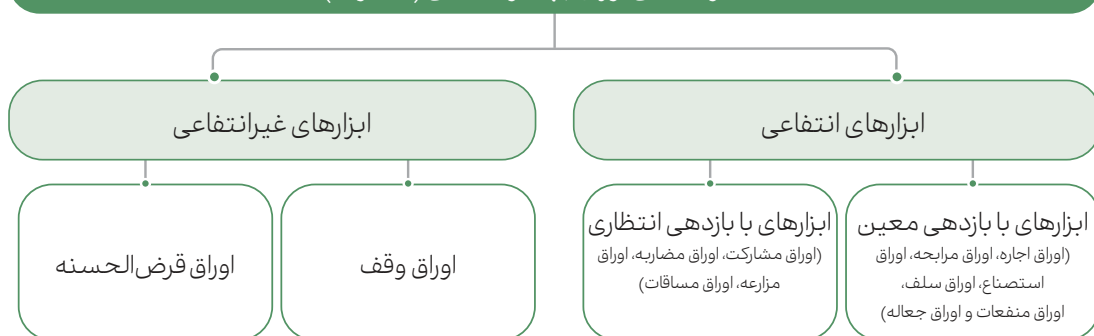

صُکوک جمع صِک به معنای سند و سفته است و مُعَرَّب واژه‌ی چک در فارسی است. این واژه برای کلیه انواع حوالجات، تعهدات و اسناد مالی بکار برده می‌شود. شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه با هدف فعالیت در حوزه انتشار اوراق بهادار اسلامی (صکوک) و همچنین تأسیس، اداره و راهبری نهادهای واسط راه‌اندازی شد.

ماموریت

- ◀ تأسیس و راهبری نهادهای واسط در بازار سرمایه ایران
- ◀ انجام تمامی امور اداری، مالی، مدیریتی، حقوقی و قانونی نهاد واسط
- ◀ نگهداری حساب‌ها و دفاتر مالی نهاد واسط و رد آن پس از اتمام مدت قرارداد
- ◀ رسیدگی و اظهارنظر مستمر در خصوص میزان مصرف وجوه و نحوه نگهداری حساب‌ها
- ◀ حصول اطمینان از صحت عملیات ناشر

ساختار اجمالی اوراق بهادار اسلامی (صُکوک)

www.semedco.ir

شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس

وابسته به سازمان بورس و اوراق بهادار

شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، ۲۷ تیرماه ۱۳۸۳ با هدف گسترش فرهنگ سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مالی و آموزش در بازار سرمایه کشور راه‌اندازی شد. این شرکت در سال ۱۴۰۱ و با تغییر اساسنامه به شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس تغییر نام داد.

ماموریت

- ◀ سامانه جمع‌سپاری سوالات آزمون گواهینامه‌های حرفه‌ای بازار سرمایه
- ◀ امضای تفاهم‌نامه ارتقا سواد مالی بین شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس و وزارت آموزش و پرورش
- ◀ تشکیل شبکه مدرسان سواد مالی مدارس
- ◀ برگزاری کارگاه‌های ارتقاء سواد مالی مدارس
- ◀ تولید و پخش برنامه اینترنتی تالار شیشه‌ای

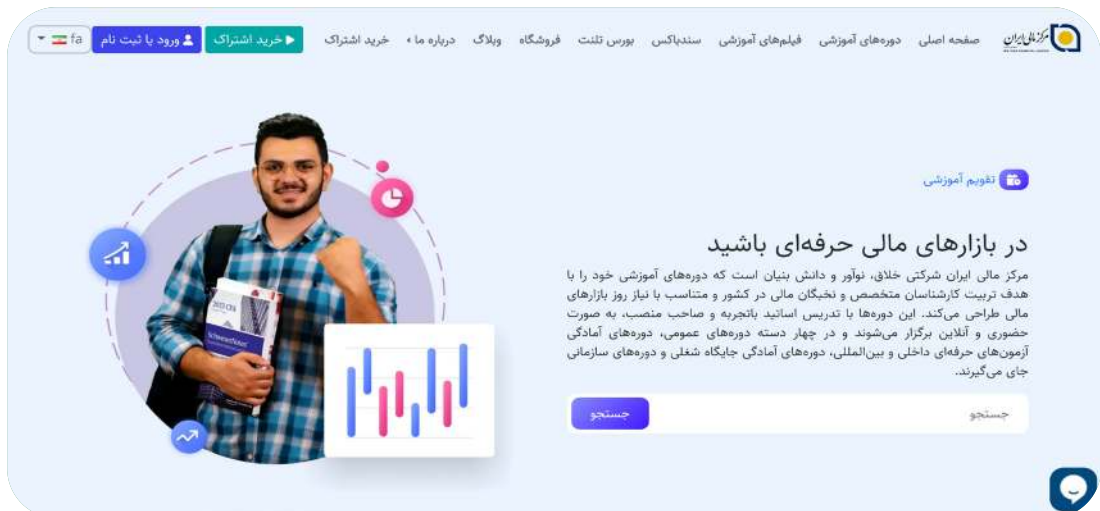
www.ifc.ir

با تصویب قانون بازار اوراق بهادار و لزوم رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی جدید در بازار سرمایه و با توجه به نبود موسسات معتبر و تخصصی، شرکت مرکز مالی ایران در اسفندماه سال ۱۳۹۲ آغاز به کار کرد.

ماموریت

- ◀ ارائه و توسعه خدمات حرفه‌ای آموزشی، پژوهشی، مالی و مشاوره به منظور کمک به ارتقای شفافیت در بازارهای مالی و توانمندسازی ذینفعان
- ◀ ارائه راهکارهای نوآورانه و کاربردی به منظور ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری در بازارهای مالی
- ◀ تسهیل ارتباطات و جریان اطلاعات در بازارهای مالی
- ◀ همکاری موثر و مستمر با فعالان حوزه مالی بین‌المللی
- ◀ افزایش بهره‌وری و بهبود مستمر عملکرد سازمانی

صفحه اصلی دوره‌های آموزشی فیلم‌های آموزشی سندپاکس بورس تلنت فروشگاه وبلاگ درباره ما خرید اشتراک خرید اشتراک ورود یا ثبت نام

تقویم آموزشی

در بازارهای مالی حرفه‌ای باشید

مرکز مالی ایران شرکتی خلاق، نوآور و دانش بنیان است که دوره‌های آموزشی خود را با هدف تربیت کارشناسان متخصص و نخبگان مالی در کشور و متناسب با نیاز روز بازارهای مالی طراحی می‌کند. این دوره‌ها با تدریس اساتید باتجربه و صاحب منصب، به صورت حضوری و آنلاین برگزار می‌شوند و در چهار دسته دوره‌های عمومی، دوره‌های آمادگی آزمون‌های حرفه‌ای داخلی و بین‌المللی، دوره‌های آمادگی جایگاه شغلی و دوره‌های سازمانی جای می‌گیرند.

جستجو جستجو

www.sena.ir

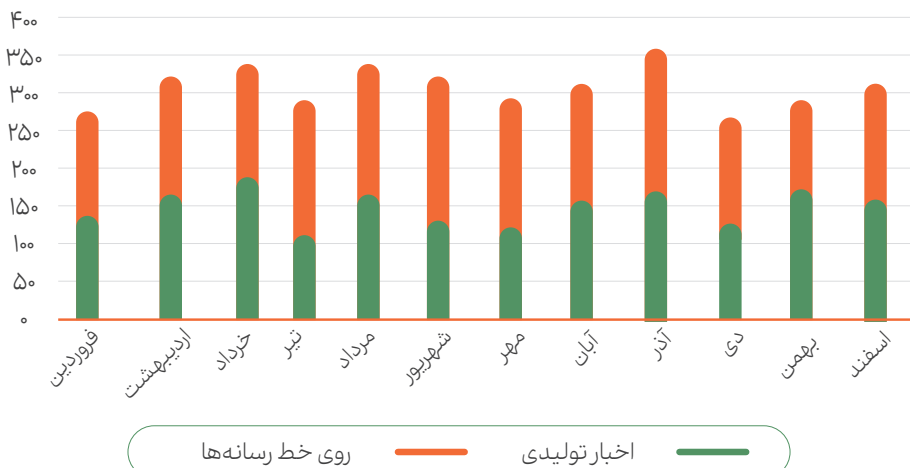
پایگاه خبری بازار سرمایه ایران

SENA

پایگاه خبری سنا در تلاش است در چارچوب قواعد و مقررات جاری، اخبار بازار سرمایه اعم از خبر، گزارش، گفتگو، مقاله، یادداشت، کلیپ، گزارش تصویری، پخش زنده و ... را منتشر کند. این پایگاه خبری در شهریور سال ۱۳۸۵ آغاز به کار کرده است. در این مدت سنا با اتکا به شیوه های حرفه ای و در تعامل با اساتید و کارشناسان بازار سرمایه به رسانه مرجعی در این حوزه تبدیل شده است. با احتساب سهامداران سهام عدالت بیش از ۵۵ میلیون سهامدار (تقریباً با پوشش کامل جمعیت مولد کشور) مخاطب اخبار بازار سرمایه هستند.

ردیف	عنوان	سال ۱۴۰۲	سال ۱۴۰۱	نیمه دوم ۱۴۰۰
۱	محتوا تولید شده	۱۶۹۷	۱۸۹۴	۹۸۳
۲	اخبار منتشر شده	۳۱۹۹	۳۸۴۵	۲۰۰۶

تعداد اخبار منتشر شده در سنا

مرکز افکارسنجی سرمایه سال ۱۴۰۱ با هدف ارائه اطلاعات به موقع و مرتبط با افکار عمومی در خصوص موضوعات مختلف (اجتماعی، اقتصادی و برندینگ) و افزایش قدرت تصمیم‌گیری تاسیس شد. جمع‌آوری، تحلیل داده‌ها و ارائه اطلاعات علمی در مورد افکار عمومی پیرامون بازار سرمایه از جمله وظایف این مرکز است.

اهم اقدامات مرکز افکارسنجی در سال ۱۴۰۲

تعداد پیمایش‌های پروژه	تعداد نمونه	نوع پروژه
۷	۳۲۲۲	اولویت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری شهروندان
۶	۳۰۳۱	آزمون‌های گواهینامه‌های حرفه‌ای
۲	۴۴۰	صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری
۱	۱۲۶۵۹	سواد مالی بازار سرمایه
۱	۱۲۶۵۹	سواد مالی عمومی
۱۰	۲۹۲۲	شناخت سازمان بورس و نمایشگاه‌های بازار سرمایه
۱	۷۰	دوره‌های عالی مدیریت کسب و کار (MBA بازار سرمایه)
۱	۸۰۰۰	عملکرد مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران
۱۷	۱۱۳۴۸	سایر
۴۶	۵۴,۳۵۱	مجموع

www.semedco.ir

۶۳۷۵
مرکز ارتباط بازار
سرمایه

مرکز ارتباط بورس با شعار جدید «می‌شنویم، پاسخ می‌دهیم»، به عنوان اولین مرکز ارتباط تخصصی در بازار سرمایه با هدف پاسخگویی سریع، دقیق و شفاف به سؤالات و انتظارات سهامداران و علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه، از سال ۱۳۹۲ با به‌کارگیری کارشناسان مجرب و بهره‌گیری از ابزارهای نوین ارتباطی، امکان دسترسی سریع و آسان متقاضیان به خدمات و اطلاعات مورد نیاز در حوزه سازمان بورس و اوراق بهادار راه‌اندازی گردید.

مرکز ارتباط بازار سرمایه

۶۳۷۵

تعداد کل تماس خروجی (۱۴۰۱)

۵۰,۰۰۰

تعداد کل تماس ورودی (۱۴۰۱)

۱۲,۰۰۰

تعداد کل تماس خروجی (۱۴۰۲)

۸۰,۰۰۰

تعداد کل تماس ورودی (۱۴۰۲)

۹۰,۰۰۰

۷ روز هفته

۲۴ ساعته

در سال ۱۴۰۲ سیاست ارتقا کیفیت و سخت‌گیری بیشتر جهت پذیرش چاپ کتاب در دستور کار انتشارات قرار گرفت. اعمال این سیاست اصلی‌ترین دلیل کاهش چاپ کتب جدید بوده است؛ همچنین تمرکز بر بازاریابی و تجدید چاپ کتب ارزنده قدیمی از سیاست‌های اصلی انتشارات در سال ۱۴۰۲ بوده است.

سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	سال ۱۴۰۲	عنوان
۱۴	۱۰	۷	تعداد عناوین چاپ اول
۲۰	۲۵	۱۶	تعداد عناوین تجدید چاپ
۳۴	۳۵	۲۳	جمع
۲۶	۳۰	۲۰	بولتن‌های چاپ شده
۴	۰	۵	سایر (دی‌وی‌دی، نشریه و...)
۶۴	۶۵	۴۸	جمع کل آثار
۵۳	۲۵	۱۹	تعداد عناوین در دست اقدام
۲۶	۵۹	۴۴	تعداد عناوین مردود و یا انصراف صاحب اثر*
۱	۱,۰۹	۱,۹۱	شاخص فروش

* آثاری که نشر آن توسط انتشارات بورس بررسی و مورد پذیرش قرار نگرفته یا از سوی صاحب اثر از انتشار آن در مراحل اولیه، اعلام انصراف شده است.

« ویدائیں گار
بازار سرمایہ »

۲

حمایت از حقوق سهامداران

بخش اول

حمایت از حقوق سهامداران با تاکید بر منافع بلندمدت

نمایش رایگان عمق مظنه

عمق مظنه در بسیاری از کشورها برای هر یک از نمادهای فعال تا تعداد محدودی نمایش داده می‌شود و مشاهده ردیف‌های بیشتر عمق مظنه، تنها با خرید اشتراک میسر است. در ایران نیز نمایش عمق مظنه برای عموم تا پنج پیشنهاد اول قیمت خرید و پنج پیشنهاد اول قیمت فروش قابل مشاهده بود. بر این مبنای و برای ایجاد چشم‌انداز دقیق‌تر معامله‌گران، از فروردین ۱۴۰۱، نمایش عمق مظنه نامحدود اعلام شد. ایران نخستین و تنها کشوری است که نمایش عمق مظنه را به صورت نامحدود و رایگان ارائه می‌دهد.

تعداد	حجم	قیمت	قیمت	حجم	تعداد
2	4,263	8,640	8,560	1,914	1
6	87,073	8,650	8,550	662	1
1	1,000	8,680	8,530	16,370	3
6	24,726	8,700	8,520	11,305	1
1	1,000	8,730	8,500	12,507	4

تعداد	حجم	قیمت	قیمت	حجم	تعداد
2	4,263	8,640	8,560	1,914	1
6	87,073	8,650	8,550	662	1
1	1,000	8,680	8,530	16,370	3
6	24,726	8,700	8,520	11,305	1
1	1,000	8,730	8,500	12,507	4
1	10,000	8,750	8,490	73,150	3
1	1,000	8,760	8,450	15,000	1
2	131,552	8,780	8,430	608	1
1	707	8,790	8,420	1,912	2
9	32,099	8,800	8,410	15,674	4
1	4,000	8,810	8,400	37,186	10
1	338	8,820	8,390	10,000	1
18	96,408	8,830	8,380	51,193	2

کاهش زمان پرداخت سود مجامع

هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار پس از بررسی پیشنهادات اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه پیرامون «علل وقوع تخلف عدم پرداخت سود توسط ناشران اوراق بهادار و راهکارهای پیشگیرانه»، برای حفظ حقوق سهامداران در بهمن ۱۴۰۱ پرداخت کامل سود به صاحبان سهام را حداکثر تا چهار ماه پس از تصمیم مجمع عمومی راجع به تقسیم سود، مصوب نموده و مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار این تصمیم را فروردین ۱۴۰۲ به ناشران برای اصلاح اساسنامه و اجرای تکلیف مزبور ابلاغ کرد.

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION OF IRAN

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۱/۲۹

شماره: ۱۲۲/۱۲۵-۷۲

پوسته: دارد

بسمه تعالی

مدیریت نظارت بر ناشران

درواخست کامل سود به صاحبان سهام باید حداکثر ظرف چهار ماه پس از تصمیم مجمع عمومی راجع به تقسیم سود انجام پذیرد.

په پیرو ابلاغیه مورخ ۱۳۰۱/۰۱/۲۰ این مدیریت مبنی بر اصلاح ماده ۱۹ اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان به استثنای نهادهای مالی و پولی (پوسته ۱) و ابلاغیه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ مدیریت نظارت بر بازار اولیه در خصوص نحوه ارسال و بایرپروسیس الکترونیک حق تقدم‌های ناشی از افزایش سرمایه جهت اعمال در تیسرو ماه ۱۴۰۲ اساسنامه نمونه (یا ماده متناظر در اساسنامه نمونه سایر ناشران ثبت شده نزد سازمان) (پوسته ۲)، ضروری است ناشران محترم در اسرع وقت نسبت به انجام اقدامات لازم جهت اصلاح اساسنامه خود اقدام نمایند.

لازم به ذکر است آخرین نسخه اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان به استثنای نهادهای مالی و پولی به پوسته ارائه می گردد (پوسته ۳). همچنین آخرین نسخه اساسنامه نمونه سایر شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار بر روی سامانه پایگاه داده‌ها و مقررات بازار سرمایه ایران به نشانی cmr.seo.ir موجود می‌باشد.

شایان ذکر است اصلاحات مورد نیاز جهت اعمال در اساسنامه نمونه بانک‌های تجاری غیردولتی، شرکت‌های لیزینگ (سازاری) و شرکت‌های بیمه پس از هماهنگی با مراجع نظارتی آن‌ها مشخص و متعاقباً به اطلاع عموم خواهد رسید.

رئیس اداره نظارت بر ناشران

No 13, Mollasadra Ave, Vahak Sq
Tehran, 19854-6366
Tel: 0912188279640-50
Fax: 0912188279450
IRAN: 1991915814 Tehran

تهران: میدان ولیک، آگهی: تهران، خیابان ملاصدرا، شماره ۱۳
تلفن: ۵۰ - ۸۸۲۶۲۴۰
شماره: ۰۹۱۲۱۸۸۲۷۹۶۴۰-۵۰
فکس: ۰۹۱۲۱۸۸۲۷۹۴۵
کدپستی: ۱۹۹۱۹۱۵۸۱۴

No 13, Mollasadra Ave, Vahak Sq
Tehran, 19854-6366
Tel: 0912188279640-50
Fax: 0912188279450
IRAN: 1991915814 Tehran

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION OF IRAN

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۱/۲۹

شماره: ۱۲۲/۱۲۵-۷۲

پوسته: دارد

بسمه تعالی

مدیریت نظارت بر ناشران

کلیه ناشران ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار کلیه پوسته‌های حساسیتی هستند

با سلام و احترام:

پیوسته ۱: ابلاغ نمونه هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، ماده ۱۸ و ۲۸ اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان به استثنای نهادهای مالی و پولی، پوسته ۲ و ۳ اساسنامه نمونه شرکت‌های عام / بانک‌ها (سهامی عام)، مواد ۲۰ و ۲۱ اساسنامه شرکت‌های سرمایه گذاری (سهامی عام)، مواد ۲۱ و ۲۲ اساسنامه نمونه شرکت‌های تامین سرمایه (سهامی عام)، ماده ۲۱ اساسنامه شرکت بورس اوراق بهادار تهران، ماده ۲۱ اساسنامه شرکت بورس کالای ایران، ماده ۲۴ اساسنامه شرکت بورس اوراق بهادار تهران، ماده ۲۴ اساسنامه شرکت بورس انرژی ایران و ماده ۲۶ اساسنامه شرکت سیرده کالای بر گزین اوراق بهادار و نمونه پوسته

الف. مطابق نمونه مورخ ۱۳۰۱/۰۱/۲۰ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، ماده ۲۸ اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان به استثنای نهادهای مالی و پولی، ماده ۲۲ اساسنامه نمونه شرکت‌های مادر/لایزینگ (سهامی عام) ماده ۲۲ اساسنامه شرکت‌های سرمایه‌گذاری (سهامی عام) و ماده ۲۲ اساسنامه نمونه شرکت‌های تامین سرمایه (سهامی عام) به شرح ذیل اصلاح شد:

«در صورتی که بنا به هر دلیل عده اعضای هیات مدیره کمتر از حد نصاب معقرر شود و عضو علی‌البدل تعیین نشده یا وجود نداشته باشد، هیئت مدیره موظف است بلافاصله مجمع عمومی عادی شرکت را جهت تکمیل اعضا هیئت مدیره دعوت نماید.»

ب. مطابق نمونه مورخ ۱۳۰۱/۰۱/۲۰ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، مقرر شد عبارت ذیل به عنوان «تیسرو» و به ماده ۱۸ اساسنامه نمونه شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان به استثنای نهادهای مالی و پولی، ماده ۲۰ اساسنامه نمونه شرکت‌های مادر / لایزینگ (سهامی عام) ماده ۲۰ اساسنامه نمونه شرکت‌های سرمایه‌گذاری (سهامی عام) ماده ۲۱ اساسنامه نمونه شرکت‌های تامین سرمایه (سهامی عام)، «تیسرو» به ماده ۲۱ اساسنامه شرکت بورس اوراق بهادار تهران، «تیسرو» به ماده ۲۱ اساسنامه شرکت فرابورس ایران، «تیسرو» به ماده ۲۲ اساسنامه شرکت بورس کالای ایران، «تیسرو» به ماده ۲۴ اساسنامه شرکت بورس انرژی ایران و «تیسرو» به ماده ۲۶ اساسنامه شرکت سیرده کالای بر گزین اوراق بهادار

تهران: میدان ولیک، آگهی: تهران، خیابان ملاصدرا، شماره ۱۳
تلفن: ۵۰ - ۸۸۲۶۲۴۰
شماره: ۰۹۱۲۱۸۸۲۷۹۶۴۰-۵۰
فکس: ۰۹۱۲۱۸۸۲۷۹۴۵
کدپستی: ۱۹۹۱۹۱۵۸۱۴

No 13, Mollasadra Ave, Vahak Sq
Tehran, 19854-6366
Tel: 0912188279640-50
Fax: 0912188279450
IRAN: 1991915814 Tehran

واریز سودهای رسوبی از طریق سجام

روش‌های توزیع سود توسط شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه منجر شد، مبلغ قابل توجهی از سود سهامداران نزد شرکت‌ها انباشته شود. حق‌الناسی که حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده بود. پیگیری‌های مستمر سازمان بورس و اوراق بهادار منجر شد سودهای انباشته سهامداران، بدون مراجعه به بانک یا اقدام دیگری از طریق سجام به آنان پرداخت شود. روند پرداخت‌ها که از سال ۱۴۰۱ با اقدام جدی سازمان شروع شده بود، همچنان ادامه دارد.

پیگیری واریز سودهای رسوبی

توجه : شرط دریافت سودهای رسوبی، تایید احراز هویت در سامانه سجام است Sejam.ir

۱۰۶ همت	سود واریزی در ۱۲ ماهه ۱۴۰۲
۶ همت	سود واریزی سنواتی در ۱۲ ماهه ۱۴۰۲
۵۵ میلیون سهامدار	تعداد سهامدارانی که پرداختی سود سال جاری داشتند
۱۷ میلیون سهامدار	تعداد سهامدارانی که پرداختی سود سنواتی داشتند

شرکت دارای
بیشترین واریزی
۱۲ ماهه ۱۴۰۲

۸٫۱ همت فملی

شرکتی که به افراد بیشتری
سود رسوبی پرداخت کرده
۱۲ ماهه ۱۴۰۲

۴٫۷ میلیون نفر گدنا

شرکت‌های واریز کننده
بیشترین سود رسوبی ۱۲ ماهه ۱۴۰۲

ذوسپهر ۰٫۵۵ کگل ۰٫۳۸ کگل ۰٫۲۲ فولاد

تاپیکو ۰٫۲۱ وسپه ۰٫۲۰ ذسامان ۰٫۱۶

امین ۰٫۱۵ برکت ۰٫۱۵ کچاد ۰٫۱۵

دوسالت ۰٫۱۲ تاصیکو ۰٫۱۲ وپاسار ۰٫۱۱

حتوکا ۰٫۱۱ ذغصینو ۰٫۱۰ کسایا ۰٫۱۰

وتوکا ۰٫۱۰ کپشیر ۰٫۱۰

شرکت‌های با بیشترین
معوقه سود رسوبی

۱۳ فولاد

۸ کگل

۷ مبین

افزایش پرداخت سود مجامع ناشران از طریق سامانه سجام

شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه، همواره سود سالانه خود را از روش‌های متعددی از جمله مراجعه به بانک، ارسال فکس، نامه‌نگاری، پرکردن فرم و یا به صورت الکترونیک توزیع می‌کردند. این موضوع به دلیل صرف هزینه و زمان، گاه باعث می‌شد تا سهامداران نسبت به دریافت سود خود اقدامی نکنند. محدودیت‌های ایجاد شده در زمان فراگیری بیماری کرونا این عوامل را تشدید کرد. بر این اساس و پیرو مصوبه بودجه سال ۱۴۰۱ سازمان بورس و اوراق بهادار از ابتدای همان سال تمام ناشران ملزم شدند تا سود سهامداران خود را از طریق سامانه سجام در کوتاه‌ترین زمان ممکن پرداخت کنند.

سود سهام جاری پرداخت شده از طریق سامانه سجام

مبلغ (هزار میلیارد تومان)	تعداد نفرات	تعداد نماد	بازه زمانی
۱۰۶	۵۴,۹۴۱,۷۶۳	۷۷۲	سال ۱۴۰۲
۶۷,۹	۵۹,۵۷۵,۸۲۸	۵۲۴	سال ۱۴۰۱
۱۵,۸	۴۵,۲۸۳,۴۸۸	۲۷۶	سال ۱۴۰۰
۴	۲۵,۲۰۷,۱۷۵	۱۲۵	سال ۱۳۹۹
۰,۰۳	۲۶,۵۱۹	۷	سال ۱۳۹۸

۱۹۳,۷۳

جمع واریزی‌ها

بیمه پرتفوی سهامداران خرد (سهام یار)

سبد سهام سهامداران حقیقی که ارزش پرتفوی آنها تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان بود برای ایجاد آرامش در بازار سرمایه، آبان ۱۴۰۱ بیمه شد. بیش از نیم میلیون نفر، اوراق تبعی یک ریالی موسوم به سهام یار را دریافت کردند. مبلغ تعهد خرید این اوراق ۲۰٪+ بالاتر از ارزش ترکیب سبد سهامداران بود. انتشار سهام یار از روند نزولی بازار جلوگیری کرد و آرامش را به بازار سرمایه برگرداند.

بنا بر آمار پس از یک سال، بیش از ۶ میلیارد تومان به سهامدارانی که سود دریافتی آنان کمتر از ۲۰ درصد بود، پرداخت شد.

پوشش ۹۶٪ سهامداران حقیقی

تضمین اصل سرمایه + ۲۰٪ سود (برای سبدهای زیر ۱۰۰ میلیون)

بیمه شدن سهام تنها با پرداخت یک ریال

استقبال بیش از نیم میلیون سهامدار

تضمین بیمه پرتفویهای صندوق درآمد ثابت

کاهش توقف نمادهای بازار سرمایه

شائبه برخورد سلیقه‌ای در توقف و بازگشایی نمادها یکی از دغدغه‌های مهم فعالان بازار سرمایه است. برای رفع این شائبه، هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران را اصلاح کرد:

«در صورتی که قیمت پایانی سهم در ۱۵ روز معاملاتی متوالی در دامنه عادی نوسان قیمت، بیش از ۵۰ درصد افزایش داشته باشد، بورس موظف است در نخستین زمان ممکن از لحاظ فنی نماد معاملاتی را متوقف و از ناشر درخواست برگزاری کنفرانس اطلاع‌رسانی کند. نماد معاملاتی حداکثر ۲ روز کاری پس از توقف با محدودیت دامنه نوسان بازگشایی خواهد شد. همچنین، در صورتی که قیمت پایانی سهم در ۱۵ روز معاملاتی متوالی در دامنه عادی نوسان قیمت، بیش از ۳۰ درصد کاهش داشته باشد، بورس موظف است در نخستین زمان ممکن از لحاظ فنی نماد معاملاتی را متوقف و از ناشر درخواست برگزاری کنفرانس اطلاع‌رسانی کند. نماد معاملاتی حداکثر ۲ روز کاری پس از توقف نماد معاملاتی با محدودیت دامنه نوسان بازگشایی خواهد شد.»

افزایش دامنه نوسان

با هدف کاهش اثرات مخرب دامنه نوسان، سازمان بورس و اوراق بهادار نسبت به افزایش این دامنه اقدام کرد. به این منظور دامنه نوسان شرکت‌های حاضر در بازار اول بورس و فرابورس در دو مرحله افزایش یافت، تا علاوه بر افزایش نقدشوندگی بازار، صف‌های معاملاتی کاهش یافته، هیجانات به سرعت تخلیه شده و بازار سریع‌تر به تعادل برسد. دامنه نوسان در فروردین ماه ۱۴۰۱ از ± 5 به ± 6 درصد و در مهرماه ۱۴۰۱ به ± 7 درصد افزایش یافت تا امکان نوسان ۱۴ درصدی قیمت سهام در یک روز برای نمادهای تعیین شده میسر شود. دامنه نوسان در بازارها یکسان نیست و متناسب با شرایط هر بازار این دامنه تعیین خواهد شد.

افزایش نقدشوندگی با حذف حجم مبنا

سازمان بورس و اوراق بهادار، با هدف افزایش نقدشوندگی در نمادهای فرابورسی (عمدتاً نمادهای بازار پایه) و روان شدن معاملات در نمادهای این بازار، حجم مبنا را در تعدادی از نمادها که در ۲۰ روز کاری متوالی دارای صف خرید یا فروش بودند، در چندین نوبت حذف کرد.

جلسات مستمر با نمایندگان مجلس

در راستای بیان دغدغه‌ها و پیگیری مطالبات کارشناسان، سهامداران و فعالان بازار سرمایه و توجه به آرا و نظریات آنها و همچنین به منظور بهبود عملکرد دستگاه نظارتی و خود انتظام سازمان بورس و اوراق بهادار و انتقال آرای فعالان بازار به تصمیم‌سازان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، کمیته بازار سرمایه با حضور کارشناسان و فعالان بورسی و با محوریت سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل شد.

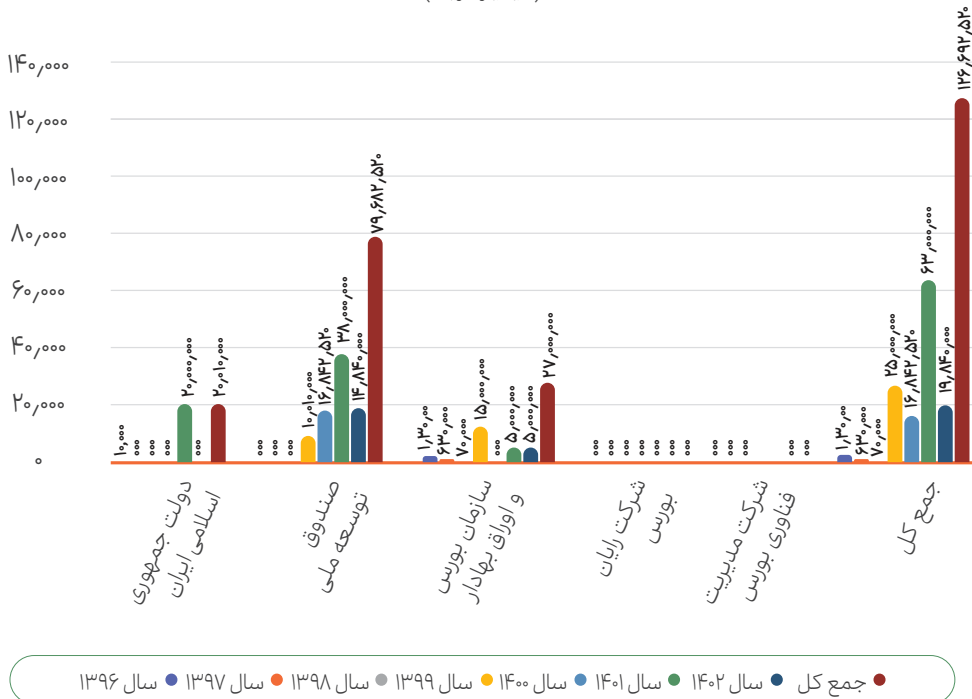
پیگیری واریز منظم وجوه به «صندوق تثبیت بازار»

◀ صندوق تثبیت بازار سرمایه:

در سال ۱۳۹۴ به عنوان ابزاری برای حمایت از بازار در زمان‌های بحرانی تاسیس شد اما یکی از چالش‌های این صندوق، نبود محل تأمین اعتبار برای آن بود. با پیگیری‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در بودجه‌های عمومی سالانه، ردیف مجزایی برای تأمین اعتبار صندوق تثبیت بازار سرمایه در نظر گرفته شد. صندوق تثبیت در شرایط بحران با ورود به بازار سرمایه، می‌تواند به حمایت از سرمایه‌گذار خرد پرداخته و از رفتارهای فرصت‌طلبانه احتمالی جلوگیری کند.

میزان واریزی ذینفعان در صندوق تثبیت بازار سرمایه

به تفکیک از بدو تاسیس تا پایان ۱۴۰۲/۱۲/۲۹
(میلیارد ریال)

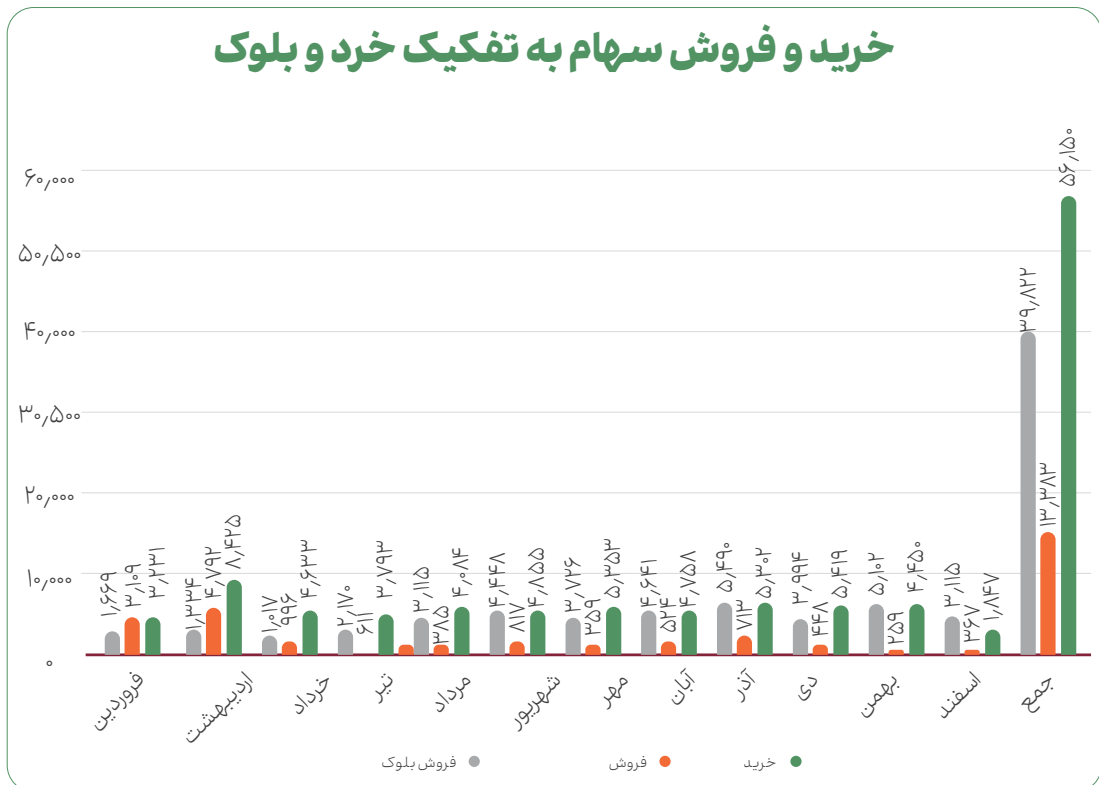
◀ صندوق توسعه بازار سرمایه:

از جمله صندوق‌هایی است که براساس مسئولیت محول شده و با هدف افزایش نقدشوندگی در بازار سرمایه، عملیات خود را اجراء می‌کند. به دنبال نوساناتی که در بازار حاکم می‌شود، صندوق توسعه بازار سرمایه به صورت روزانه با بازارگردانی صحیح، استاندارد و البته با رویکرد حمایتی، اقدامات لازم جهت انجام وظایف تعریف شده و مسئولیت‌های مندرج در اساسنامه و امیدنامه صندوق را عملیاتی می‌کند.

گزارش معاملات صندوق توسعه طی سال ۱۴۰۲

فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
-۱,۵۴۷	۲,۲۹۸	۲,۶۲۰	۱,۰۱۲	۵۸۴	-۴۱۱	۱,۲۶۷	-۴۰۷	-۹۰۱	۹۷۷	-۹۱۱	-۱,۶۳۵	۲,۹۴۶
خالص خرید (فروش) سهام												

خرید و فروش سهام به تفکیک خرد و بلوک

بخش دوم

حمایت از حقوق سهامداران

با تنوع بخشی در روش های سرمایه گذاری غیرمستقیم

طراحی و راه‌اندازی صندوق‌های جدید

◀ صندوق تضمین اصل سرمایه

توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری به خصوص سرمایه‌گذاری غیرمستقیم یکی از رسالت‌های اصلی سازمان بورس و اوراق بهادار است، اما ریسک‌گریزی بسیاری از مردم و بروز اتفاقات ناخوشایند سال ۱۳۹۹ باعث کاهش اعتماد عمومی به بازار سرمایه شد. برای رفع بی‌اعتمادی در این دوره صندوق‌های تضمین اصل سرمایه راه‌اندازی شد تا سهامدارانی که ریسک‌پذیری کمتری دارند، امکان بهره‌مندی از سودهای بازار سرمایه را با حفظ سرمایه اولیه داشته باشند. تاکنون ۵ مجوز فعالیت برای صندوق‌های تضمین اصل سرمایه صادر شده است.

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری با تضمین اصل مبلغ سرمایه‌گذاری

ردیف	نام صندوق‌های سرمایه‌گذاری	ویژگی	تاریخ شروع فعالیت
۱	با تضمین اصل سرمایه کیان	تضمین توسط رکن ضامن	۱۴۰۱/۰۳/۱۷
۲	تضمین اصل سرمایه مفید	تضمین توسط رکن ضامن	۱۴۰۱/۰۸/۰۱
۳	تضمین اصل سرمایه کاریزما	تضمین توسط دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز نوع دوم	۱۴۰۲/۰۳/۱۷
۴	تضمین اصل سرمایه گیتی دماوند	تضمین توسط دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز نوع دوم	۱۴۰۲/۰۴/۳۱
۵	تضمین اصل مبلغ سرمایه خلیج فارس	تضمین توسط رکن ضامن	۱۴۰۲/۰۸/۱۵

میلیارد ریال

۳۰,۰۰۰

ارزش

صندوق در صندوق <

نخستین مجوز فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری «صندوق در صندوق» (fund of fund) در واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سهامی در تاریخ ۱۸ بهمن ماه ۱۴۰۰ صادر شد. این نوع صندوق‌ها عمده منابع خود را در واحدهای سرمایه‌گذاری انواع دیگر صندوق‌ها، سرمایه‌گذاری می‌کنند. از مزیت‌های این صندوق می‌توان به استفاده از تحلیل‌ها و نظرات چند مدیر صندوق و تنوع بخشی به دارایی‌های سرمایه‌گذاران اشاره کرد.

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری "صندوق در صندوق"

نام صندوق‌های سرمایه‌گذاری	موضوع سرمایه‌گذاری	تاریخ شروع فعالیت
نماد آشنا ایرانیان	انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۱۴۰۰/۱۱/۱۸
صندوق در صندوق صنم	انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۱۴۰۰/۱۱/۱۸
تمشک نماد رشد	انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری	۱۴۰۱/۱۰/۲۴
ثروت ستارگان	صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی	۱۳۹۸/۱۲/۰۴

نمونه اساسنامه و امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری صندوق در صندوق با ساختار «قابل معامله» و «مبتنی بر صدور و ابطال» دارای واحدهای سرمایه‌گذاری عادی و ممتاز در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۴ به متقاضیان ابلاغ شده است.

میلیاردریال

۹,۰۰۰

ارزش

صندوق املاک و مستغلات کشور

«صندوق املاک و مستغلات» (Real Estate Investment Trust) که به اختصار REITS نامیده می‌شود، یکی از ابزارهای تأمین مالی است تا سرمایه‌گذاران بی‌آنکه دخالتی در فرایند خرید و فروش آن داشته باشند، از سود بازار مسکن، بهره‌مند شوند. این صندوق‌ها علاوه بر آنکه بسیاری از املاک و مستغلات بی‌شمار و بلااستفاده دولت را به چرخه اقتصاد باز می‌گرداند، می‌تواند تقاضای سرمایه‌گذاری مردم در بخش مسکن را نیز پاسخ گفته و ایده خرید و فروش متری مسکن را محقق کند. پذیره‌نویسی نخستین صندوق املاک و مستغلات کشور در مهر ماه ۱۴۰۱ رونمایی و معاملات ثانویه آن در آبان ماه انجام شد.

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری "املاک و مستغلات"

ردیف	نام صندوق‌های سرمایه‌گذاری	ساختار عملیاتی	تاریخ شروع فعالیت
۱	املاک و مستغلات نیک رای	جمع‌آوری منابع نقدی و خرید و فروش	۱۴۰۱/۰۷/۰۵
۲	املاک و مستغلات مدیریت ارزش مسکن	آورده غیرنقد	۱۴۰۲/۰۸/۱۵
۳	املاک و مستغلات امین شهریکم	آورده غیرنقد	۱۴۰۲/۰۱/۲۴

میلیاردریال

۲۱,۰۰۰

ارزش

صندوق بازنشستگی تکمیلی

صندوق بازنشستگی تکمیلی در راستای حل مشکل مالی افراد در زمان بازنشستگی تاسیس شد. این صندوق دارای مزایایی از جمله بهره‌مندی از مزایای بلندمدت بازار سرمایه برای بازنشستگان، ایجاد جریان مستمر ورودی به بازار سرمایه، افزایش توان مالی بازنشستگان، افزایش وفاداری نیروی کار با کارفرما، شفافیت و منصفانه بودن پرداخت به نیروی کار، استفاده از مزایای مالیاتی و... است. اعطای مجوز و پذیره‌نویسی نخستین صندوق بازنشستگی تکمیلی در ۱۴۰۲ صورت گرفت.

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری "بازنشستگی تکمیلی"

ردیف	تعداد موافقت اصولی صادرشده	ارزش برآوردی منابع جمع‌آوری شده در دوره پذیره‌نویسی
۱	۵	۲۵,۰۰۰ (میلیارد ریال)

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری "بازنشستگی تکمیلی"

ردیف	تعداد مجوز فعالیت	ارزش برآوردی
۱	۱	۶,۰۰۰ (میلیارد ریال)

میلیارد ریال

۳۱,۰۰۰

ارزش

«صندوق سرمایه‌گذاری بخشی»

«صندوق سرمایه‌گذاری بخشی» یکی از انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام است که تنها در یک صنعت سرمایه‌گذاری می‌کند. نخستین مجوز صندوق سرمایه‌گذاری بخشی برای صنعت پتروشیمی صادر شد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام، منابع را از سرمایه‌گذاران جمع‌آوری و عمده دارایی‌های خود را در سهام، حق تقدم سهام پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری و قراردادهای مشتقه مبتنی بر سهام سرمایه‌گذاری می‌کنند.

گزارش وضعیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی

ردیف	نام صندوق‌های سرمایه‌گذاری	صنعت موضوع فعالیت	تاریخ شروع فعالیت
۱	بخشی پتروشیمی دماوند (تبدیل به صندوق بخشی)	محصولات شیمیایی	۱۴۰۰/۱۲/۱۸
۲	بخشی صنایع آگاه	محصولات شیمیایی و خودرو و ساخت قطعات	۱۴۰۱/۱۲/۰۳
۳	بخشی صنایع مفید	سیمان و فلزات اساسی و خودرو و ساخت قطعات	۱۴۰۲/۰۴/۲۱
۴	بخشی پترو داریوش	محصولات شیمیایی	۱۴۰۲/۰۶/۱۲
۵	بخشی بهین خودرو	خودرو و ساخت قطعات	۱۴۰۲/۰۷/۱۲
۶	بخشی ثروت پویا	سیمان، آهک و گچ	۱۴۰۲/۰۷/۱۷
۷	بخشی پتروشیمی اندیشه صبا	محصولات شیمیایی	۱۴۰۲/۰۷/۱۸
۸	بخشی صنایع سورنا	فلزات اساسی	۱۴۰۲/۰۷/۱۹
۹	بخشی فلزات کیمیا	فلزات اساسی	۱۴۰۲/۰۷/۱۹
۱۰	بخشی فلزات فارابی	فلزات اساسی	۱۴۰۲/۰۷/۲۳
۱۱	بخشی صنایع دایا	فلزات اساسی	۱۴۰۲/۰۷/۲۳
۱۲	بخشی پتروآبان	محصولات شیمیایی	۱۴۰۲/۱۲/۰۷
۱۳	قابل معامله بخشی کیان	محصولات دارویی	۱۴۰۲/۱۲/۱۲
۱۴	بخشی بازده صنعت بیمه	صنعت بیمه	۱۴۰۲/۱۲/۱۶

مقررات صندوق سرمایه‌گذاری بخشی با محاسبه ارزش خالص دارایی (NAV) جداگانه برای هر صنعت در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۱ به متقاضیان ابلاغ شده است و در حال حاضر ۲ صندوق سرمایه‌گذاری در حال انجام تغییر ساختار هستند.

میلیاردریال

۸۴,۰۰۰

ارزش

◀ صندوق سرمایه‌گذاری بخشی با ارزش دارایی چندگانه (Multi NAV)

اساسنامه و امیدنامه صندوق‌های سرمایه‌گذاری چند بخشی در مهر ماه ۱۴۰۲ به متقاضیان ابلاغ شد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی با انتخاب یک صنعت آغاز به کار کرده و در ادامه با دریافت تاییدیه می‌توانند از دیگر صنایع مجاز، فرآیند پذیره‌نویسی ثانویه خود را آغاز کنند. این موضوع باعث شده از این پس نیازی نباشد تا مدیر صندوق برای فعالیت در ۸ صنعت مجاز، به صورت جداگانه مجوز تاسیس و فعالیت صندوق سرمایه‌گذاری درخواست کند. در نتیجه هزینه‌های تأسیس، راه‌اندازی، نظارت و عملیاتی صندوق به طور محسوسی کاهش می‌یابد. ۱۴ صندوق سرمایه‌گذاری بخشی در بازار سرمایه فعال بوده و تعداد ۱۷ صندوق در حال گذراندن مراحل مختلف موافقت اصولی، تاسیس و پذیره‌نویسی هستند. میزان دارایی‌های تحت مدیریت این صندوق‌ها بیش از ۸۴٫۰۰۰ میلیارد ریال است.

تغییرات اساسنامه و امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری بخشی

- اضافه یا حذف شدن صنعت به/از ساختار صندوق با تصویب مجمع امکان‌پذیر است.
- به ازای افزودن یک صنعت جدید، پذیره‌نویسی مجزا در نمادی مجزا انجام خواهد شد.
- صندوق سرمایه‌گذاری به ازای هر صنعت یک نماد مجزا و یک کد معاملاتی مجزا خواهد داشت.
- واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز در نماد اولین صنعت موجود در ساختار صندوق صادر می‌شوند و امکان ابطال و صدور مجدد آن‌ها در دیگر صنایع وجود دارد.
- امکان تسویه یک صنعت و حذف آن از ساختار صندوق فراهم شده است.
- حداقل و حداکثر واحدهای سرمایه‌گذاری به ازای هر صنعت تعیین و به عبارت دیگر افزایش سقف واحدهای سرمایه‌گذاری به ازای هر صنعت جداگانه صادر می‌شود.

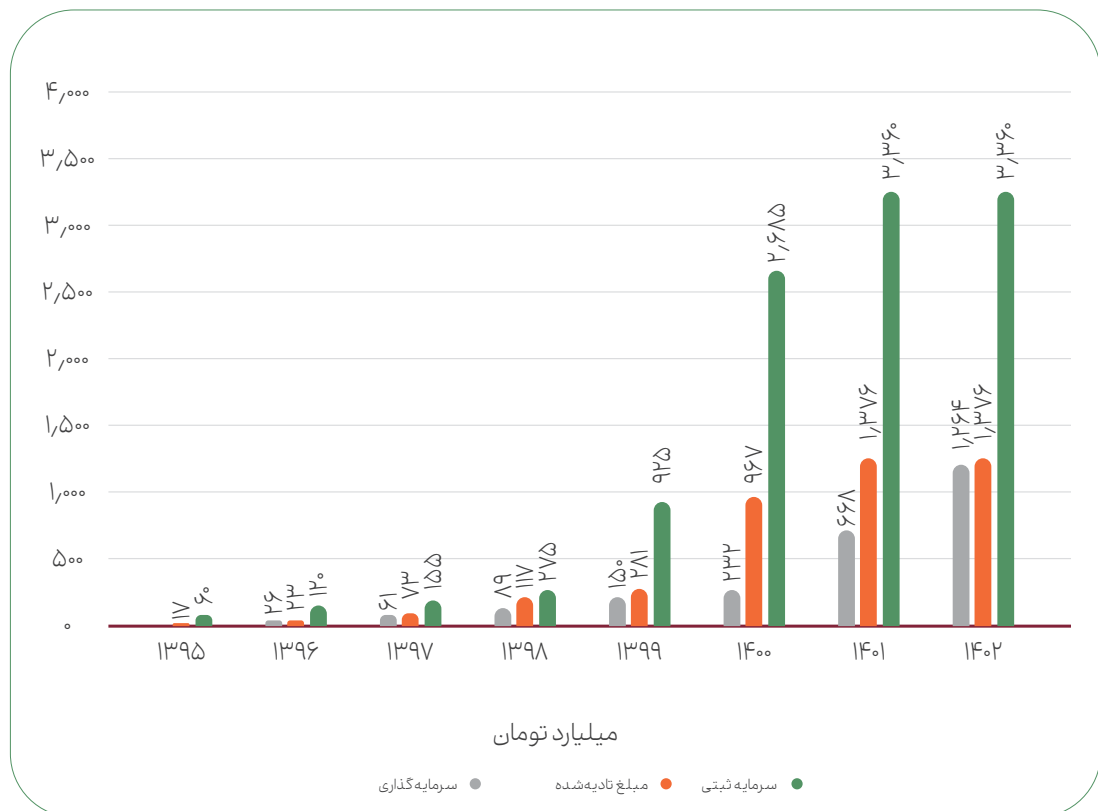
معرفی صناعی که امکان راه‌اندازی صندوق سرمایه‌گذاری بخشی در آن‌ها وجود دارد:

- فلزات اساسی • استخراج کانه‌های فلزی • سیمان، آهک و گچ
- محصولات شیمیایی • خودرو و ساخت قطعات • مواد و محصولات دارویی
- بیمه و صندوق بازنشستگی به جز تأمین اجتماعی • حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات

توسعه صندوق‌های جسورانه و خصوصی

صندوق‌های جسورانه و خصوصی طی سال ۱۴۰۲ بیش از ۱,۳۷۶ میلیارد تومان تأدیه داشته‌اند و از این میزان ۱,۲۶۴ میلیارد تومان (معادل ۹۲ درصد) را در فرصت‌های سرمایه‌گذاری صنایع هدف، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. تاکنون در کمیته ارزیابی فرابورس به ۲۱ صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی مجوز داده شد.

بخش سوم

حمایت از حقوق سهامداران
با توسعه خدمات و ابزارهای سرمایه گذاری

راه‌اندازی سامانه توثیق الکترونیکی سهام (ستاره)

استفاده بهینه اقتصادی از سهام و بهره‌مندی از منافع حاصل از سهامداری، دلیل راه‌اندازی سامانه‌ای به نام «ستاره» شد تا سهامداران بتوانند از برگه‌های سهام خود علاوه بر مزایای همیشگی به عنوان ضمانت تسهیلات بانکی و سایر وثایق مورد نیاز استفاده کنند. برگه‌های سهام نقدشوندگی بالایی دارند، ارزش آنها به روز است و مبادلات آنها تمام الکترونیک است در نتیجه استفاده از آن خطرپذیری بانک‌ها را کاهش و سرعت وثیقه‌گذاری را افزایش می‌دهد. در این سامانه امکان وثیقه‌گذاری سهام و اوراق بهادار برای همه ارگان‌ها و نهادها از جمله سیستم بانکی، قوه قضائیه و فروشگاه‌های کالایی وجود دارد.

مزایای توثیق هوشمند سهام

برای بازار سرمایه و سهامداران

حفظ ثبات بازار سرمایه

در شرایط کنونی ضمن تأمین نیازهای مالی سهامداران

حفظ دارایی با ارزش سهامداران

ضمن تأمین اعتبار مورد نیاز

بهره‌مندی از مزایای سهام

از قبیل سود سهام، افزایش سرمایه و حق رای در عین وثیقه بودن اصل سهام و حق مشارکت در مجمع

الکترونیکی شدن صدور گواهی حق تقدم

ارسال فیزیکی برگه‌های حق تقدم توسط ناشران به سهامداران و لزوم ارسال بازگشت آنها از سهامداران به شرکت، یکی از مشکلات اصلی در فرآیند انجام افزایش سرمایه از محل آورده نقدی و مطالبات بود. با راه‌اندازی «سامانه پذیره‌نویسی الکترونیکی حق تقدم»، ضمن تسهیل این فرآیند، در هزینه‌های انجام افزایش سرمایه برای ناشران صرفه‌جویی صورت گرفته و سهامداران نیز در کوتاه‌ترین زمان می‌توانند نسبت به مشارکت در افزایش سرمایه اقدام کنند. الکترونیکی شدن صدور گواهی حق تقدم باعث افزایش سرعت و دقت در این فرآیند شده است.

۳۲۰ میلیارد تومان

در هزینه پرسنل و ملزومات ارسال حق تقدم برای ۱۲ میلیون سهامدار، در شرکت‌ها صرفه‌جویی می‌شود.

۴۸۰ میلیارد تومان

در هزینه و زمان سهامدارانی که در فرآیند افزایش سرمایه و واریز پول به حساب شرکت‌ها مشارکت می‌کنند، صرفه‌جویی می‌شود.

۳۰۰۰ اصله درخت

به خاطر صرفه‌جویی در مصرف کاغذ، از قطع ۳۰۰۰ اصله درخت جلوگیری می‌شود.

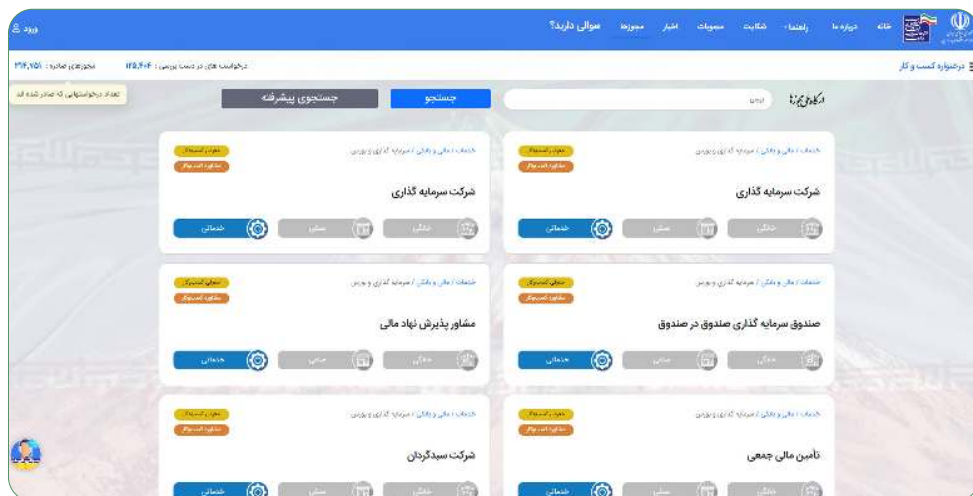

مزایای دستورالعمل جدید سازمان بورس درباره گواهینامه الکترونیکی حق تقدم

از بین حدود ۸۰۰ شرکت بورسی و فرابورسی، به صورت میانگین سالانه ۶۰ شرکت افزایش سرمایه از طریق آورده نقدی داشته‌اند. با مصوبه هیات مدیره سازمان بورس در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۵ و ارسال گواهینامه حق تقدم به صورت الکترونیکی:

سامانه یکپارچه صدور مجوز نهادهای مالی

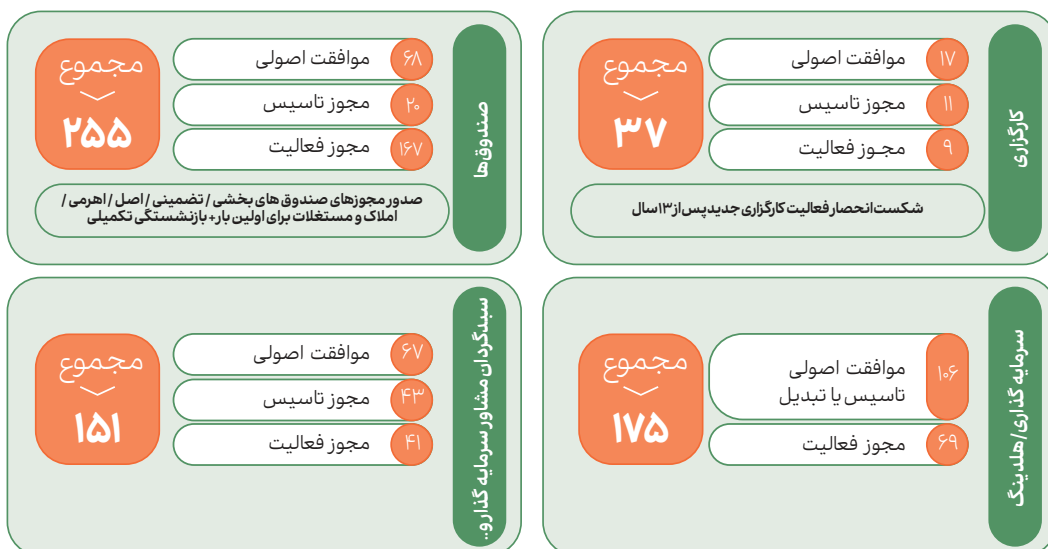
سامانه مدیریت یکپارچه نهادهای مالی (سمین) به آدرس اینترنتی <https://samin.seo.ir> در راستای ارتقای شفافیت و سهولت در صدور مجوزها، رونمایی شد. هدف از پیاده‌سازی این سامانه، یکپارچه‌سازی و الکترونیکی کردن تمامی مراحل تقاضای تاسیس و فعالیت انواع نهادهای مالی شامل تأمین سرمایه، سبذگردان، مشاور سرمایه‌گذاری، پردازش اطلاعات مالی، موسسات رتبه‌بندی، کارگزاری، سرمایه‌گذاری و هلدینگ است. در سال ۱۴۰۱ همه سامانه‌های صدور مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار به درگاه ملی مجوزهای کشور متصل شد.

جهش صدور مجوز نهادهای مالی

روند طولانی صدور مجوز فعالیت نهادهای مالی و صندوق‌ها یکی از انتقادهای همیشگی سرمایه‌گذاران بازار سرمایه بوده است. از این‌رو سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای گسترش فرهنگ سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، فضای انحصاری صدور مجوزها را شکست و علاوه بر صدور مجوز کارگزاری‌های جدید که چندین سال صادر نشده بود، مجوز فعالیت ده‌ها صندوق و نهاد مالی در این دوره را نیز صادر کرد. هم‌اکنون درخواست صدور مجوز تاسیس و فعالیت از طریق درگاه ملی صدور مجوزهای کشور و سامانه سمین (سامانه یکپارچه صدور مجوز نهادهای مالی) امکان‌پذیر است.

تعداد مجوزهای صادرشده

۶۱۸

<

جمع کل مجوزهای صادرشده

صدور الکترونیکی گواهی تمکن مالی

شرکت «سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه»، در راستای ارتقا و تسهیل خدمت رسانی به ذینفعان، اقدامات متعددی را در دستور کار خود قرار داده است. از جمله این اقدامات می توان به افزایش اعتبار گواهی تمکن مالی صادر شده به زبان انگلیسی، فراهم آوردن امکان احراز اصالت اسناد مذکور در سراسر جهان و صدور الکترونیکی گواهی تمکن مالی در بستر درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه به آدرس <https://en.csdiran.ir> اشاره کرد. گواهی تمکن مالی از خردادماه ۱۴۰۲ تنها به صورت الکترونیکی صادر می شود.

صدور الکترونیکی گواهی تمکن مالی

گام های دریافت الکترونیکی گواهی تمکن مالی

۱. مراجعه به درگاه یکپارچه ذینفعان بازار سرمایه به آدرس ddn.csdiran.ir (درگاه دارا) و ورود به داشبورد میز خدمت الکترونیک

۲. در بخش موضوع درخواست، نوع درخواست، مورد نیاز خود را انتخاب کنید. برای دریافت گواهی تمکن مالی باید یکی از دو گزینه (صورت وضعیت دارایی) یا (گواهی خلاصه معاملات) را انتخاب کنید.

۳. با وارد کردن اطلاعات درخواستی، درخواست شما ثبت شده و کارشناسان ما پس از حداقل یک روز کاری، گواهی مورد درخواست شما را در بخش (لیست درخواست ها) ارائه می کنند.

نسخه الکترونیکی گواهی تمکن مالی بدون نیاز به مهر و امضا بوده و اصالت آن به صورت کاملا الکترونیکی، آتی و از سراسر جهان قابل احراز است.

راه اندازی بازار آتی تک سهم

«بازار آتی تک سهم» با هدف کمک به دوطرفه شدن بازار سرمایه، پوشش ریسک سرمایه گذاران و پاسخگویی به خواسته فعالان بازار سرمایه مبنی بر تکمیل بازار مشتقات، راه اندازی شد. این ابزار جدید ۱۷ خرداد سال ۱۴۰۲ بر روی سه نماد بورسی «شستا»، «شتران» و «گام بانک صادرات» اجرا و عملیاتی شد؛ تا کتون تعداد ۳۷ قرارداد آتی روی سهام و صندوق‌ها راه اندازی شده است. با اجرای این قراردادها، کسب سود لزوماً در بازار صعودی به دست نخواهد آمد بلکه سرمایه گذاران می‌توانند علاوه بر بازار صعودی در روندهای نزولی با تحلیل و انتخاب رویکردهای ترکیبی و حضور همزمان در بازار معاملات نقدی، بازار آتی و بازار اختیار، بازدهی کسب کنند.

قرارداد آتی روی سهام

۲۶ قرارداد

منقضی

۱۹

در جریان

۷

قرارداد آتی روی صندوق

۱۱ قرارداد

منقضی

۵

در جریان

۶

۳۷

کل قرارداد آتی

۱۳

قراردادهای در جریان

۲۴

قراردادهای منقضی شده

راه اندازی بازار توافقی

بازار توافقی به عنوان یکی از بازارهای فرابورس پس از درج نماد معاملاتی سه شرکت «تأمین آتیه کارکنان صنعت برق خراسان»، «سرمایه گذاری کارکنان گروه مپنا» و «کارخانه های مخمل و ابریشم کاشان» در تابلوی فرابورس، آغاز به کار کرد. هدف اصلی ایجاد «بازار توافقی»، نظم بخشی به شرکت های متعدد است. این معاملات فاقد دامنه نوسان و حجم مبنا بوده و صرفاً به صورت بلوک و عمده و از طریق ایستگاه معاملاتی «نامک» صورت می پذیرد. در حال حاضر نماد معاملاتی ۱۰ شرکت در این بازار درج گردیده است.

راه اندازی بازار نوآفرین

بازار نوآفرین جدیدترین بازار فرابورس است که با هدف تأمین مالی و با تمرکز بر پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی مختص شرکت‌هایی است که ریسک بالاتری دارند یا در صنعت جدیدی فعال هستند. شرکت‌های دانش‌بنیان، فناوری و فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال قابلیت پذیرش در بازار نوآفرین را دارند. این بازار، حوزه‌ای تازه با دو تابلو رشد و دانش بنیان ایجاد می‌کند. براساس مصوبه هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۵، سهام ناشرانی که پیشتر در بازار شرکت‌های کوچک و متوسط، پذیرش شده‌اند، به مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این مصوبه، در تابلوی رشد بازار نوآفرین، معامله می‌شود.

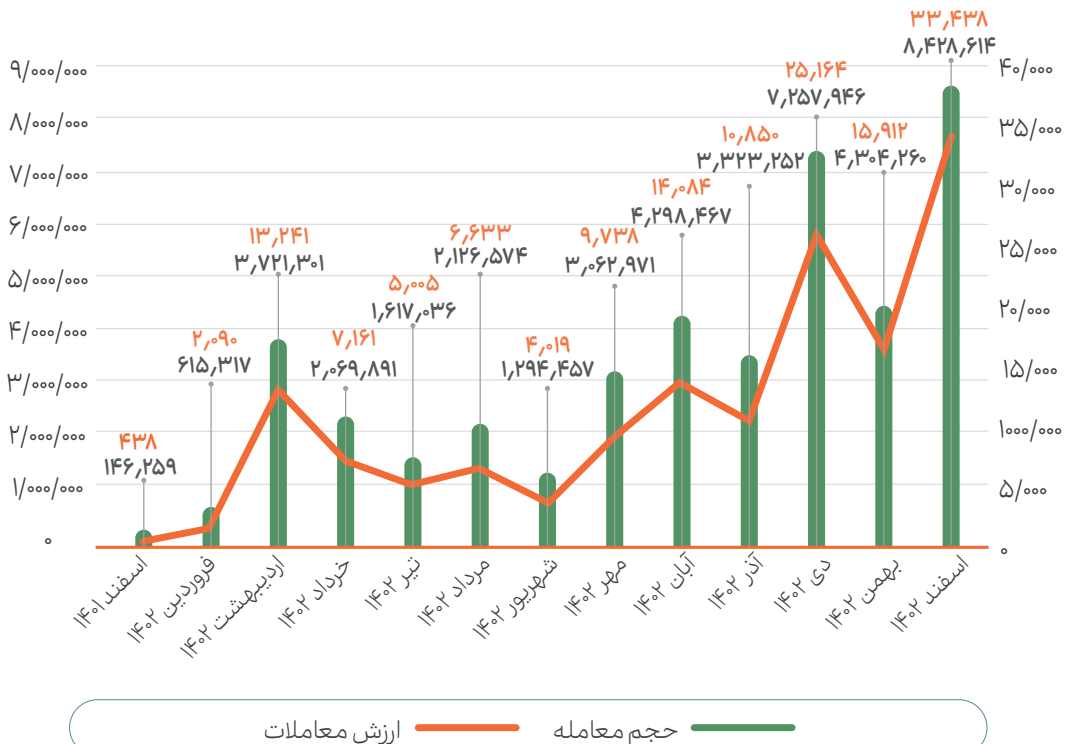

راه‌اندازی معاملات گواهی شمش طلا

هر گواهی سپرده شمش طلا معادل یک دهم گرم طلا است. راه‌اندازی این معاملات، به مردم و سرمایه‌گذاران فرصت می‌دهد به راحتی و بدون مراجعه حضوری با سرمایه‌های اندک در بازار طلا سرمایه‌گذاری کنند و در عین حال با هیچ یک از خطرات نگهداری طلا از جمله حفظ کیفیت، نحوه حمل و نگهداری، سرقت و... روبه‌رو نشوند. از مزایای معاملات شمش طلا می‌توان به افزایش شفافیت در معاملات، امکان راه‌اندازی ابزارهای مشتقه با امکان تحویل گواهی سپرده کالایی بر روی شمش طلا و کاهش خطرپذیری نگهداری طلا اشاره کرد.

حجم و ارزش معاملات سپرده شمش طلای خام

هر گواهی معادل ۰٫۱ گرم - واحد: میلیارد ریال

قرارداد آتی نفت خام و میعانات گازی در بورس انرژی

قرارداد آتی نفت خام، قراردادی است که معاملات آن بر پایه میزان مشخصی از کالای نفت خام انجام می‌شود و قیمت قراردادها بر اساس قیمت نفت خام به دست می‌آید. معاملات قرارداد آتی در بورس انرژی از اسفندماه سال ۱۴۰۰ با قرارداد آتی «متانول» و «نفتای سبک» راه‌اندازی شد. از اهداف مهم این بازار می‌توان به ایجاد مرجعیت و شاخص قیمت نفت خام در منطقه خاورمیانه و قاره آسیا اشاره کرد. همچنین امکان پوشش ریسک‌پذیری نوسانات قیمت، سرمایه‌گذاری اهرمی، امکان بهره‌گیری از هر دو جهت تغییرات قیمت دارایی پایه و... از سایر اهداف حائز اهمیت این بازار است.

راه‌اندازی تالار برق سبز

«تالار برق سبز» از تمهیدات صورت گرفته در بازار سرمایه است تا مصرف‌کنندگان صنعتی مشمول قطع برق نشوند. این مزیت که در بورس انرژی و از خرداد ماه ۱۴۰۲ راه‌اندازی شده باعث شد تا خط تولید شرکت‌های خریدار متوقف نشود تا جایی که منافع حاصل از راه‌اندازی تالار سبز در نخستین سال راه‌اندازی به بیش از ۲,۵۰۰ میلیارد تومان رسید.

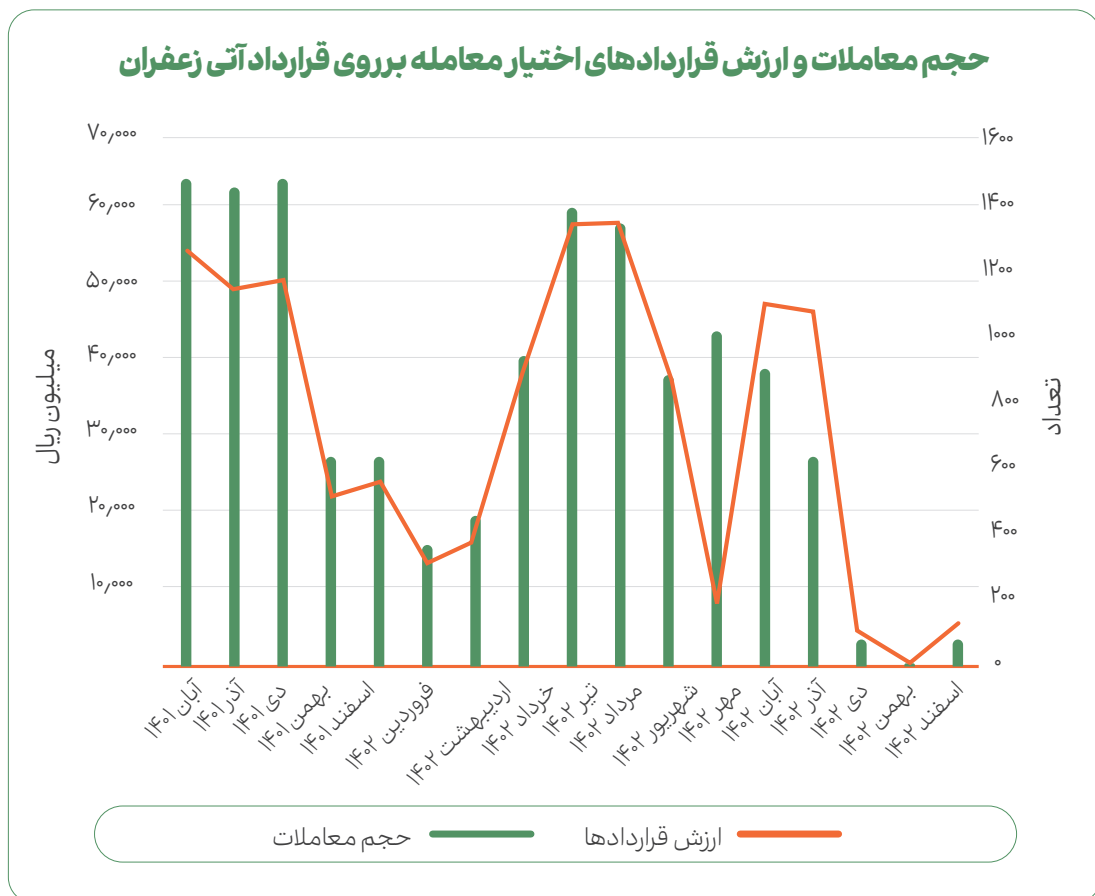

معاملات از ابتدای سال ۱۴۰۲ لغایت ۲۸ اسفند ۱۴۰۲ به شرح زیر است:

طی سال ۱۴۰۲		بازار	
ارزش معاملات (میلیارد ریال)	حجم معاملات	واحد	برق سبز
۵,۶۶۵	۳۲۲,۰۰۳	قرارداد	
	۲۳۵,۸۱۷,۹۵۲	کیلو وات ساعت	

راه‌اندازی قراردادهای اختیار معامله مبتنی بر قرار دادهای آتی

ابزار اختیار معامله، پیشرفته‌ترین ابزار معاملاتی رایج در بورس‌های کالایی دنیاست. اختیار معامله در واقع قراردادی میان خریدار و فروشنده اوراق است که خریدار با پرداخت مبلغی به فروشنده حق اعمال معامله مشخصی در آینده را برای خود خریداری می‌کند. قراردادهای اختیار معامله مبتنی بر قراردادهای آتی، صندوق طلا و زعفران از سال ۱۴۰۱ آغاز شد. از جمله مزایای این اوراق می‌توان به توسعه بازار مشتقه، پوشش ریسک موقعیت‌های تعهدی معامله‌گران قراردادهای آتی و امکان متنوع‌سازی معاملات اشاره کرد.

اوراق سلف سکه در بورس کالا

بانک مرکزی ایران آبان ماه سال ۱۴۰۱ به منظور کنترل بازار سکه اقدام به عرضه ۱۰۰ هزار سکه (۱۰ میلیون ورقه) اوراق سلف موازی استاندارد در بورس کالای ایران کرد. سررسید این اوراق ۶ ماهه و امکان تحویل و تسویه نقدی به قیمت میانگین موزون نمادهای گواهی سپرده کالایی در آخرین روز برای آن وجود داشت.

مزایای این اوراق:

- ◀ کنترل نقدینگی و جمع‌آوری سرمایه‌های خرد
- ◀ امکان ایفای نقش بازسازی بانک مرکزی در بازار سکه
- ◀ تنوع‌سازی ابزارهای مالی مبتنی بر سکه طلا

سایر اقدامات

- ۱ راه‌اندازی سامانه نظارتی نهادهای مالی دارای مجوز سب‌گردانی (افزایش کارایی و اثربخشی بازرسی‌ها)
- ۲ اصلاح سامانه رسیدگی به تخلفات (پرتو) جهت هم‌ساز و ایجاد قابلیت بررسی آرای انضباطی و درج در سامانه انتشار عملکرد مدیران
- ۳ استقرار تدریجی سامانه پس از معاملات بومی (IRPT)
- ۴ سامانه پایش پایداری سیستم‌های معاملاتی بازار سرمایه
- ۵ تغییر ساختار مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی بازار سرمایه از G۲ به G۳
- ۶ راه‌اندازی مرکز داده پشتیبان
- ۷ بازنویسی سامانه سمین و عملیاتی شدن فاز اول آن برای صدور موافقت اصولی نهادهای مالی
- ۸ راه‌اندازی محیط‌های آزمون تنظیم‌گری بازار سرمایه به عنوان اولین سند باکس رگولاتوری در کشور (۱۴۰۰)
- ۹ تعداد کل نامه‌های ابلاغ نتیجه بررسی صلاحیت: ۱۷۳۷
۱۶۷۲ تایید و ۶۵ عدم تایید
- ۱۰ تعداد کل نامه‌های دعوت به مصاحبه: تایید صلاحیت ۳۰۰
۲۷۵ حضور و ۲۵ عدم حضور
- ۱۱ انجام مطالعات پژوهشی و انتشار آن در وبسایت مدیریت پژوهش و توسعه مطالعات اسلامی با موضوع خدمات و ابزارهای سرمایه‌گذاری

بخش چهارم

حمایت از حقوق سهامداران
با تاکید بر آموزش و فرهنگ سازی

برگزاری نخستین همایش سالانه بازار سرمایه

نخستین همایش سالانه بازار سرمایه با هدف حمایت از سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی در اقتصاد، مهرماه ۱۴۰۲ در دانشگاه شهید بهشتی در قالب ۹ پنل تخصصی برگزار شد. حضور در این همایش برای عموم مردم امکان‌پذیر بود و بیش از ۱۰۰ مقاله به دبیرخانه همایش ارسال و در پایان ۵ مقاله برتر در همایش سالانه بازار سرمایه معرفی شد. این همایش میزبان بیش از پنجاه استاد دانشگاه در پنل‌های تخصصی بود.

برگزاری همایش بین‌المللی بازار سرمایه اسلامی (ICM)

همایش بین‌المللی بازار سرمایه اسلامی (ICM) سالانه با مشارکت سیاست‌گذاران، اقتصاددانان، پژوهشگران و فعالان کشورهای اسلامی با محوریت موضوعات روز مالی اسلامی برگزار می‌شود. از مهر ۱۴۰۰ تا آذر ۱۴۰۲، دوره‌های سیزدهم تا پانزدهم این همایش برگزار شد. در دوره پانزدهم ۴۲ شخصیت خارجی و ۲۰۰ شرکت‌کننده داخلی حضور داشتند. این همایش با پنل‌های علمی اندیشمندان جهان اسلام، همگرایی در امت اسلامی و تجمیع نیروها و ظرفیت‌های جامعه اسلامی را دنبال می‌کند تا شاهد شکوفایی اقتصادی هرچه بیشتر در کشورهای مسلمان باشیم.

سواد مالی

۱- امضای تفاهم‌نامه ارتقا سواد مالی بین شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس و وزارت آموزش و پرورش

در راستای ارتقای توانمندی دانش‌آموزان در زمینه‌های مالی و کارآفرینی و همچنین افزایش مهارت مدرسان در حوزه سواد مالی، تفاهم‌نامه همکاری بین شرکت اطلاع‌رسانی و آموزش بورس (به نمایندگی از سازمان بورس و اوراق بهادار) و اداره آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران امضا شد.

۲- تشکیل شبکه مدرسان سواد مالی مدارس

۳- برگزاری کارگاه‌های ارتقاء سواد مالی مدارس

۴- تدوین استانداردهای سواد مالی مبتنی بر فرهنگ ایرانی اسلامی

برگزاری دوره های آموزشی تخصصی

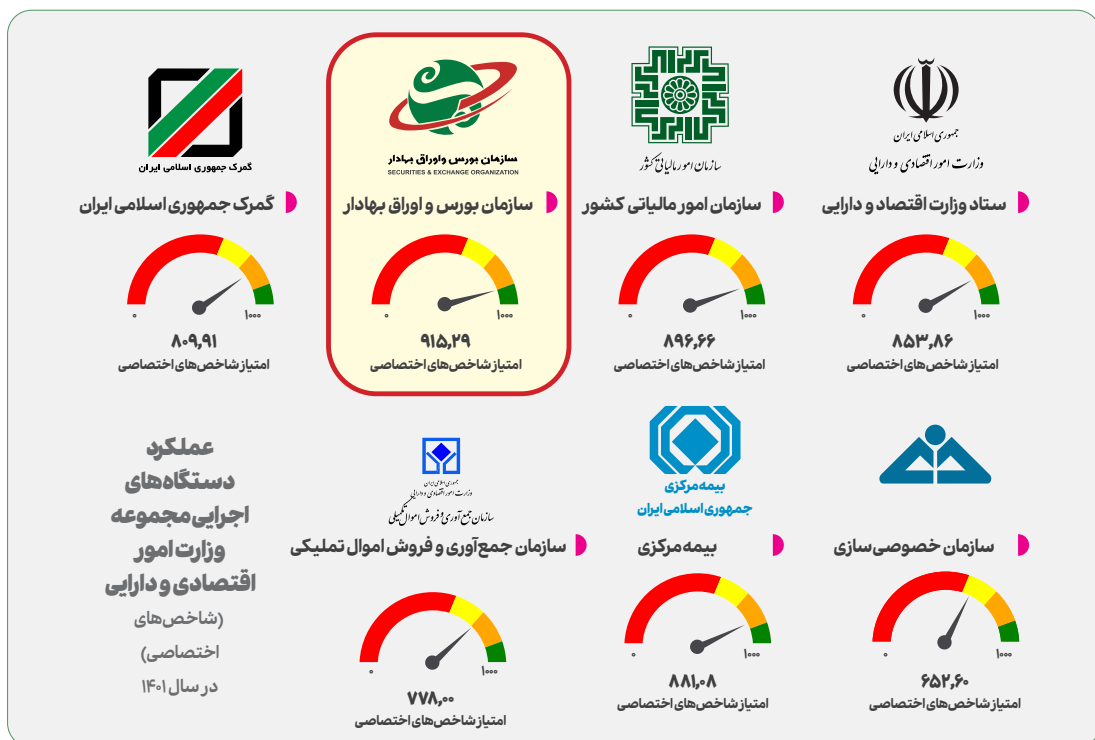
سازمان بورس و اوراق بهادار متناسب با نیاز مخاطبان، به برگزاری دوره های مختلف آموزشی اقدام می کند. پس از انعقاد تفاهم های با معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه و پلیس امنیت اقتصادی و با توجه به نیاز قضات و پلیس، چندین دوره آموزشی برای آشنایی آنان با بازار سرمایه، جرایم احتمالی در آن و موارد فقهی و حقوقی جرایم برگزار شده است.

◀ برگزاری دوره های آموزشی تخصصی

ردیف	دوره های آموزشی	تعداد مدعوین	زمان دوره (ساعت)
۱	امنیت نرم افزار برای برنامه نویسان	۴۰	۴۸
۲	آموزش قضات (استان گیلان)	۷۰	۴
۳	آموزش قضات- رسیدگی به جرائم بورسی	۳۰	۸
۴	تشریح الزامات اطلاعات و پدافند سایبری	۱۲۰	۱۶
۵	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن (۱)	۲۵	۸
۶	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن (۲)	۱۰۰	۸
۷	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن (۳)	۹۸	۸
۸	حاکمیت شرکتی	۸۲۶	۲
۹	مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم	۱۰۳۸	۸
۱۰	نهضت تأمین مالی شهر	۱۵۰	۱۶
۱۱	آشنایی با کلیات و مفاهیم بازار سرمایه ویژه پلیس امنیت اقتصادی فراجا	۱۱۷	۸
۱۲	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن- تکمیلی (۱)	۲۴	۸
۱۳	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن- تکمیلی (۲)	۲۳	۴
۱۴	آشنایی با بازار سرمایه و حقوق حاکم بر آن- تکمیلی (۳)	۲۲	۴
۱۵	آشنایی با بازار سرمایه- ویژه نخبگان استخدامی وزارت اقتصاد	۲۵	۸
۱۶	نشست تخصصی با حسابرسان معتمد	۴۱۰	۴
مجموع		۳۱۱۸	۱۶۲

کسب رتبه نخست در شاخص اختصاصی عملکرد

هر ساله عملکرد دستگاه‌های اجرایی کشور از دو منظر شاخص‌های اختصاصی و عمومی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و نتایج آن از طریق سامانه دولت‌سنج به نشانی dolatsanj.aro.gov.ir به اطلاع عموم می‌رسد. عملکرد سال ۱۴۰۱ سازمان بورس و اوراق بهادار، در ۱۶ شاخص اختصاصی براساس میزان دستیابی به اهداف تعیین شده ارزیابی شده است که در قالب آن، مولفه‌های مهمی مانند رونق معاملاتی، سهولت درج یا پذیرش ناشران، کارکرد تأمین مالی بازار سرمایه، ضریب نفوذ بازار سرمایه، سطح نقدشوندگی بازار سهام، شفافیت اطلاعاتی، توسعه ابعاد کمی و کیفی ابزارها و نهادهای مالی، توسعه ابزارهای پوشش ریسک، پرداخت سود جاری و سنواتی از طریق سجام و رشد تأمین مالی دانش بنیان از طریق بازار سرمایه، سنجش و پایش می‌شوند. بر اساس نتایج ارزیابی عملکرد سال ۱۴۰۱، سازمان بورس و اوراق بهادار با کسب امتیاز ۹۱۵٫۳ از ۱۰۰۰ رتبه نخست را در مجموعه وزارت امور اقتصادی و دارایی کسب نموده است.

سایر اقدامات

- ۱ تأمین و تربیت نیروی انسانی متخصص از طریق برگزاری آزمون‌های حرفه‌ای بازار سرمایه با اعطای ۲ هزار و ۷۲۹ گواهینامه حرفه‌ای
- ۲ برگزاری ۷۰۴ آزمون بازار سرمایه برای ۲۶ هزار و ۳۹۴ داوطلب
- ۳ صدور ۵۸ موافقت اصولی برای مراکز متقاضی برگزاری دوره‌های آموزشی بازار سرمایه
- ۴ برگزاری جلسات مستمر شورای مشورتی بازار سرمایه
- ۵ دریافت حدود ۴۴۰ مقاله علمی-پژوهشی، داوری ۳۰۶ مقاله و انتشار ۱۴۰ مقاله در فصلنامه علمی بورس اوراق بهادار و نمایه‌سازی مقالات فصلنامه در سامانه‌های علمی معتبر داخلی و بین‌المللی
- ۶ تأمین و تربیت نیروی انسانی متخصص از طریق برگزاری دوره‌های MBA و DBA بازار سرمایه با اعطای یک هزار و ۹۲۷ گواهینامه حرفه‌ای
- ۷ استانداردسازی ارقام آماری و دریافت نخستین نشان اهتمام به کیفیت آمارهای رسمی
- ۸ حذف مدارک فیزیکی گواهینامه‌های حرفه‌ای و صدور مدارک به صورت الکترونیکی
- ۹ برگزاری جلسات مستمر با فعالان بازار سرمایه
- ۱۰ برگزاری جلسات مستمر با خبرنگاران و رسانه‌ها
- ۱۱ برگزاری جلسات مستمر شورای اطلاع‌رسانی بازار سرمایه
- ۱۲ تشکیل کمیته رسانه
- ۱۳ توسعه مراکز برگزاری آزمون‌های بازار سرمایه در ۱۲ مرکز استان کشور
- ۱۴ صدور ۳۵۳ مجوز برگزاری دوره‌های آموزشی بازار سرمایه
- ۱۵ بازطراحی ساختار دوره‌های MBA و DBA بازار سرمایه
- ۱۶ تدوین دستورالعمل آموزش و گواهینامه‌های حرفه‌ای بازار سرمایه
- ۱۷ آغاز تدوین منابع آزمون‌های بازار سرمایه با بهره‌مندی از اساتید دانشگاهی
- ۱۸ برگزاری پنجمین جشنواره بورس و رسانه

« ویدائیں گار
بازار سروس پیمہ »

۳

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت

بخش اول

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت با تاکید بر شفافیت

بازنگری دستورالعمل حاکمیت شرکتی

حاکمیت شرکتی، شامل مجموعه‌ای از روابط بین مدیریت شرکت، هیأت مدیره، سهامداران و ذی‌نفعان دیگر است. علاوه بر آن، ساختاری ارائه می‌کند که از طریق آن، اهداف شرکت، ابزار دستیابی به آن، اهداف و نظارت بر عملکرد شرکت تعیین می‌شود. در راستای حمایت از منافع سهامداران و از اواخر دهه ۸۰، سازمان بورس و اوراق بهادار آیین‌نامه‌ها و موضوعات پیرامون حاکمیت شرکتی را مطالعه و بررسی و در سال ۱۳۹۷ دستورالعمل جدیدی را ابلاغ و اجرای آن برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران و فرابورس ایران را الزامی کرد. این دستورالعمل در دوره جدید اصلاح و در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ ابلاغ شد.

برای نخستین بار دوره آموزشی دستورالعمل حاکمیت شرکتی به منظور آگاهی، اطلاع‌رسانی و آموزش مدیران بیش از ۸۰۰ ناشر اوراق بهادار برگزار شد.

تدوین چارچوب گزارش تفسیری مدیریت

گزارش فعالیت هیات مدیره به مجمع عمومی برای ارتقای شفافیت اطلاعاتی ناشران و با به‌روزرسانی دستورالعمل حاکمیت شرکتی، بعد از حدود ۱۴ سال بازنگری و چارچوب نمونه «گزارش تفسیری مدیریت» برای نخستین بار در مرداد ماه ۱۴۰۲ تهیه و به ناشران ابلاغ شد. این گزارش تفسیری با بازخوردهای ارسال شده از فعالان بازار و ناشران اوراق بهادار در سال‌های اخیر تهیه شده است. افشای خالص آثار کمی ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و مراودات شرکت‌ها با دولت بر نتایج عملکرد شرکت‌ها از نتایج این گزارش است.

مقررات تدوین شده درخصوص نحوه افشا اطلاعات صندوق‌های سرمایه‌گذاری:

- ◀ نحوه افشا مبالغ تخصیص یافته به اوراق بهادار با درآمد ثابت در صورت‌های مالی نهادهای مالی
- ◀ اظهار نظر حسابرس درخصوص وجود یا عدم وجود هرگونه محدودیت در دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری به نفع سایر اشخاص ثالث
- ◀ اصلاح نحوه افشای گزارش ماهانه پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ◀ نحوه گزارشگری مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی با قابلیت محاسبه NAV جداگانه برای هر صنعت

مبارزه با پولشویی در بازار سرمایه

مرکز مبارزه با پولشویی سازمان بورس و اوراق بهادار با هدف ایفای وظایف قانونی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم ایجاد شده است. این مرکز با نظارت بر اقدامات واحدهای مبارزه با پولشویی ارکان بازار سرمایه، به تدوین اطلاعات، گزارش‌ها، اسناد و مدارک لازم می‌پردازد.

مهمترین اقدامات:

- ◀ پیگیری استقرار و معرفی مسئولین مبارزه با پولشویی تعداد ۴۵۸ شخص مشمول تحت نظارت
- ◀ بررسی و تأیید صلاحیت ۱۵۵ مسئول مبارزه با پولشویی اشخاص مشمول تحت نظارت بازار
- ◀ پیگیری رفع محدودیت انتقال وجه اینترنتی اشخاص از حساب بانکی خود به حساب‌های کارگزاری
- ◀ برگزاری دوره آموزشی جامع مبارزه با پولشویی برای مدیران ۵۷۶ نهاد مالی تحت نظارت
- ◀ بررسی ۲۶۵۰ گزارش مشکوک دریافتی و ارسال ۱۸۳ گزارش حائز اهمیت به مرکز اطلاعات مالی
- ◀ تدوین ضوابط اجرایی و فرم‌های شناسایی مضاعف ارباب رجوع حقیقی و حقوقی
- ◀ تدوین و ابلاغ قواعد و شاخص‌های شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی در بازار
- ◀ پاسخگویی به ۷۲۵ مورد استعلام متقاضیان اخذ خدمات از بازار سرمایه درون و برون سازمانی
- ◀ تدوین ۴ مورد RFP سامانه‌های نظارتی در حوزه مبارزه با پولشویی
- ◀ برگزاری جلسات کارگروه تخصصی آسیب پذیری بازار سرمایه و تدوین پیش‌نویس سند تخصصی ارزیابی آسیب پذیری بازار سرمایه در راستای سند ملی ارزیابی ریسک

افشای صورت‌های مالی سازمان بورس و شرکت‌های تابعه

سازمان بورس و اوراق بهادار با وجود اینکه به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی هیچ الزامی به انتشار صورت‌های مالی خود ندارد، از سال ۱۴۰۰ به صورت اختیاری اقدام به انتشار عمومی صورت‌های مالی و تلفیقی خود کرد. این اقدام از سال ۱۴۰۱ تداوم یافت و علاوه بر صورت‌های مالی سازمان، صورت‌های مالی کلیه شرکت‌های تابعه (شرکت مدیریت فناوری بورس تهران، شرکت رایان بورس و شرکت اطلاع رسانی و آموزش بورس) به صورت جداگانه همراه با گزارش حسابرس مستقل و بازرسی قانونی در سامانه کدال و وب‌گاه سازمان بورس و اوراق بهادار منتشر می‌شود.

شرکت اطلاع رسانی و آموزش بورس ایرانی
حساب سود و زیان
تاریخ منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱
مبلغ کلی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱

شرح	مبلغ ۱۴۰۱	مبلغ ۱۴۰۰
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
هزینه حقوق و مزایای پرسنل	(۳۰۸,۳۳۳)	(۳۰۸,۳۳۳)
هزینه اجاره و استهلاک	(۲۱,۳۳۳)	(۲۱,۳۳۳)
سایر هزینه‌های عملیاتی	(۱۳,۳۳۳)	(۱۳,۳۳۳)
سود عملیاتی	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳
سود خالص	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳

از آنجا که تمامی ارقام فوق‌الذکر بر مبنای صورت‌های مالی تهیه شده است، به همین جهت به صورت اختیاری از تصحیح و تعدیل ارقام استفاده نشده است. بنابراین ارقام فوق‌الذکر با ارقام موجود در صورت‌های مالی سازمان بورس و اوراق بهادار مطابقت خواهد داشت.

سازمان بورس و اوراق بهادار
حساب سود و زیان تلفیقی
تاریخ منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱
مبلغ کلی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱

شرح	مبلغ ۱۴۰۱	مبلغ ۱۴۰۰
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
هزینه حقوق و مزایای پرسنل	(۳۰۸,۳۳۳)	(۳۰۸,۳۳۳)
هزینه اجاره و استهلاک	(۲۱,۳۳۳)	(۲۱,۳۳۳)
سایر هزینه‌های عملیاتی	(۱۳,۳۳۳)	(۱۳,۳۳۳)
سود عملیاتی	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳
سود خالص	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳

شرکت اطلاع رسانی و آموزش بورس ایرانی
حساب سود و زیان تلفیقی
تاریخ منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱
مبلغ کلی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱

شرح	مبلغ ۱۴۰۱	مبلغ ۱۴۰۰
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
هزینه حقوق و مزایای پرسنل	(۳۰۸,۳۳۳)	(۳۰۸,۳۳۳)
هزینه اجاره و استهلاک	(۲۱,۳۳۳)	(۲۱,۳۳۳)
سایر هزینه‌های عملیاتی	(۱۳,۳۳۳)	(۱۳,۳۳۳)
سود عملیاتی	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳
سود خالص	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳

سازمان بورس و اوراق بهادار
حساب سود و زیان تلفیقی
تاریخ منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱
مبلغ کلی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۱

شرح	مبلغ ۱۴۰۱	مبلغ ۱۴۰۰
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
درآمد حاصل از خدمات	۳۴۳,۳۸۱	۳۳۱,۳۳۸
هزینه حقوق و مزایای پرسنل	(۳۰۸,۳۳۳)	(۳۰۸,۳۳۳)
هزینه اجاره و استهلاک	(۲۱,۳۳۳)	(۲۱,۳۳۳)
سایر هزینه‌های عملیاتی	(۱۳,۳۳۳)	(۱۳,۳۳۳)
سود عملیاتی	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳
سود خالص	۱,۳۳۳	۱,۳۳۳

بخش دوم

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت
در راستای حمایت از صنایع و سهامداران

راه اندازی اداره «میز صنعت و رتبه بندی ناشران»

«میز صنعت» سلسله جلساتی است که توسط اداره «میزهای صنعت و رتبه بندی ناشران» سازمان بورس و اوراق بهادار با حضور مدیران ارشد بازار سرمایه، مدیران صنایع و فعالان و کارشناسان رسانه برگزار می شود. هدف اصلی این جلسات بررسی وضعیت و مشکلات صنایع و ناشران حاضر در بازار سرمایه و تشویق ناشران برتر و ارتقای انگیزه و مشوقها برای حفظ حداکثری حقوق سهامداران است. همچنین نتایج این جلسات به اطلاع دولت و مجلس رسیده و سازمان بورس به صورت پیوسته در حال پیگیری مصوبات و موضوعات مطرح شده می باشد. تاکنون ۲۳ جلسه میز صنعت برگزار شده است.

ردیف	نام صنعت	تاریخ
۱	فراورده های نفتی (۳ جلسه برگزار شده است)	۱۴۰۰/۰۲/۲۶ ۱۴۰۱/۰۶/۲۰ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷
۲	سیمان	۱۴۰۰/۰۳/۰۹
۳	تولید برق و نیروگاهی	۱۴۰۰/۰۳/۲۳
۴	بیمه	۱۴۰۰/۰۴/۰۶
۵	خودرو و ساخت قطعات	۱۴۰۰/۰۵/۲۴
۶	محصولات شیمیایی	۱۴۰۰/۱۰/۱۲
۷	شوینده و پاک کننده	۱۴۰۱/۰۳/۲۳
۸	صنعت تایر	۱۴۰۱/۰۵/۲۲
۹	مواد و محصولات دارویی (۲ جلسه برگزار شده است)	۱۴۰۱/۰۸/۳۰ ۱۴۰۲/۰۵/۲۱
۱۰	فلزات اساسی	۱۴۰۱/۱۰/۱۰
۱۱	بانک ها و موسسات اعتباری	۱۴۰۱/۱۲/۰۱
۱۲	استخراج کانه های فلزی (۲ جلسه برگزار شده است)	۱۴۰۲/۰۲/۲۴ ۱۴۰۲/۰۷/۰۹
۱۳	متانول	۱۴۰۲/۰۳/۲۴
۱۴	قند و شکر	۱۴۰۲/۰۴/۲۴
۱۵	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۱۴۰۲/۰۶/۲۸
۱۶	هلدینگ های مالی	۱۴۰۲/۰۸/۲۹
۱۷	سرمایه گذاری	۱۴۰۲/۰۹/۱۴
۱۸	تامین سرمایه	۱۴۰۲/۱۰/۱۷
۱۹	فعالیت های فرهنگی و ورزشی	۱۴۰۲/۱۲/۲۰

* فرآورده های نفتی، مواد و محصولات دارویی و استخراج کانه های فلزی بیش از ۱ جلسه میز صنعت برگزار شده است.

بازدیدهای رئیس سازمان بورس از صنایع در استان‌های مختلف

یکی از روش‌های بررسی فرصت‌ها، چالش‌ها و آشنایی با فضای حاکم بر اقتصاد صنعتی کشور، بازدید از صنایع است. این مهم، فرصت و امکان تعامل، بسترسازی تدوین و سیاست‌گذاری اقتصادی را با انتقال به تصمیم‌گیران اقتصاد کشور مهیا می‌کند؛ برای تحقق این هدف بعد از تشکیل اداره میزهای صنعت و رتبه‌بندی ناشران، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار به همراه مدیران ارکان بازار سرمایه بازدید از کارخانه‌های مختلف در صنایع گوناگون را در دستور کار قرار داده تا دغدغه‌های سهامداران و تولیدکننده‌ها را به نمایندگان مردم و وزرای مربوط منتقل کردند.

بازدید از فولاد

بازدید از مپنا

بازدید از ایران خودرو

بازدید از چادر ملو

پیگیری برای حذف قیمت گذاری دستوری

اقدام موفق دولت سیزدهم برای حذف قیمت گذاری دستوری از برخی صنایع مانند سیمان و فولاد باعث افزایش سودآوری این صنایع، ایجاد تعادل قیمتی در بازار و حذف رانت شد. تأکید سازمان بورس و اوراق بهادار این است که شرکت‌هایی که به عنوان ناشر در بورس پذیرفته شده‌اند تا حد امکان اقدام به پذیرش و عرضه محصولات خود در بورس‌های کالایی نکنند. عرضه برخی محصولات همچون فولاد، سیمان و خودرو در بورس کالا با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت باعث کمزنگ شدن تاثیر قیمت گذاری دستوری شد و به رشد انگیزه تولیدکنندگان کمک شایانی کرد.

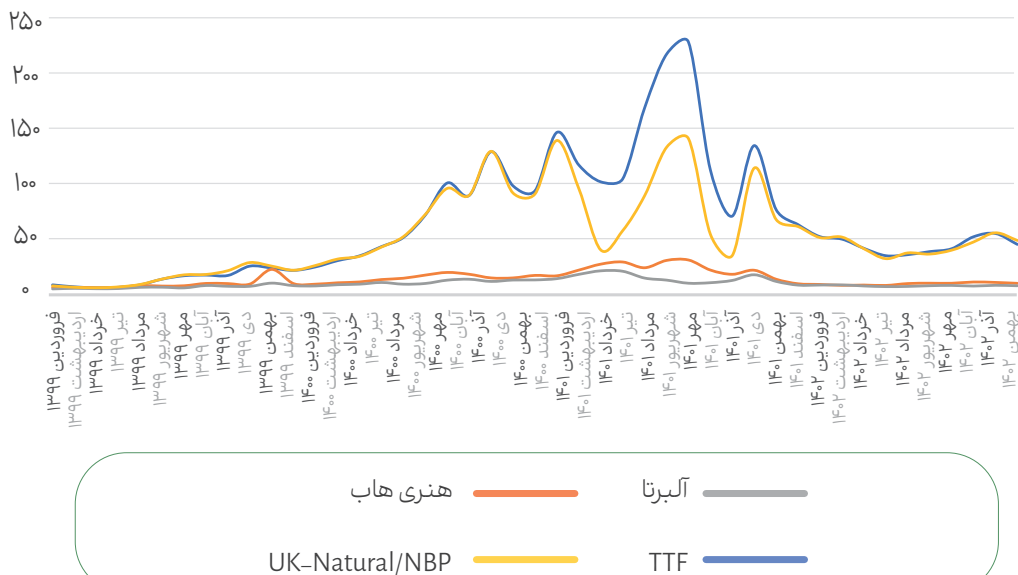

پیگیری تعدیل نرخ خوراک پتروشیمی و سوخت صنایع

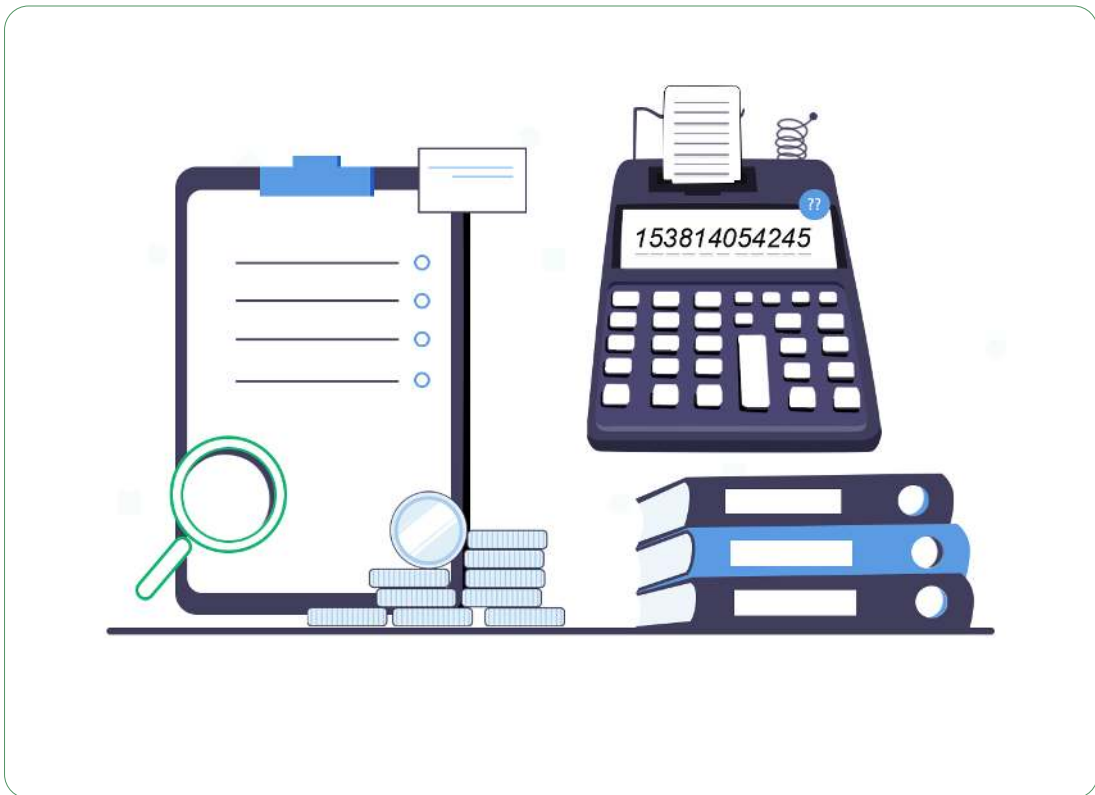
تنش میان روسیه و اوکراین در بهمن ماه ۱۴۰۰، نرخ خوراک صنایع پتروشیمی را به شدت افزایش داد و به رقم بی سابقه ۳۳ سنت در هر متر مکعب رساند. با توجه به تاثیر قیمت جهانی، نرخ خوراک صنایع در ایران نیز افزایش یافت و نرخ محصولات پتروشیمی کشور روند صعودی به خود گرفت. تداوم این افزایش، درآمدهای ارزی کشور را کاهش داد و باعث زیان ده شدن شرکت های پتروشیمی شد. در نتیجه شاخص بورس بیش از ۲۰۰ هزار واحد کاهش یافت و خروج سرمایه از بازار، سرعت گرفت. با پیگیری سازمان بورس و اوراق بهادار سقف ۵ هزار تومانی برای نرخ خوراک در سال ۱۴۰۱ مصوب شد. تداوم پیگیری های سازمان در سال ۱۴۰۲ نیز منجر به تعیین فرمول مناسبی برای نرخ خوراک شد و وزارت نفت طی ابلاغیه های متفاوتی، نرخ گاز خوراک را بر اساس فرمول مذکور، برای ماه های شهریور الی آذر ۱۴۰۲ اعلام کرده است.

روند نرخ گاز هاب های منطقه ای در طول زمان (سنت بر متر مکعب)

پیگیری کاهش مالیات شرکت‌های تولیدی

در راستای حمایت از تولید داخل و افزایش ظرفیت خطوط تولید، همچنین شفاف شدن صورت‌های مالی ناشران، اعلام درست میزان فروش کالا و خدمات سالانه و همچنین حمایت از حقوق سهامداران؛ با پیگیری‌های مستمر سازمان بورس و اوراق بهادار مالیات بردرآمد شرکت‌های تولیدی در بودجه سال ۱۴۰۱ از ۲۵ به ۲۰ درصد کاهش یافت. در بودجه سال ۱۴۰۲ نیز میزان مالیات از ۲۵ به ۱۸ درصد کاهش یافت.

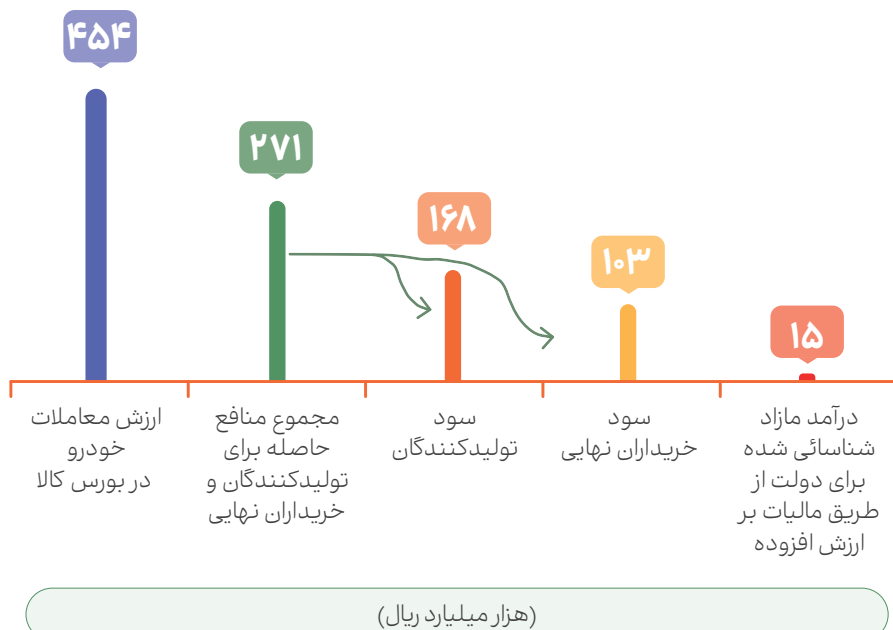

عرضه خودرو در بورس کالا

تلاطم مستمر و سازوکار غیرمنطقی قرعه کشی خودرو منجر شد تا سازمان بورس و اوراق بهادار برای عرضه خودرو در بورس کالا تلاش کند. با عرضه خودرو در بورس کالا خریداران با سهولت بیشتر و قیمت پایین تر از بازار خودروی مورد نیاز خود را خریداری کردند و خودروسازان نیز توانستند با قیمت بهتری تولیدات خود را بفروشند و بخشی از زیان انباشته خود را کاهش دهند. در واقع اختلاف قیمت کارخانه و بازار خودروها به جای آنکه به جیب دلالتان برود، بین خریداران و خودروسازان تقسیم شد. درآمدهای مالیاتی دولت نیز از این طریق افزایش یافت.

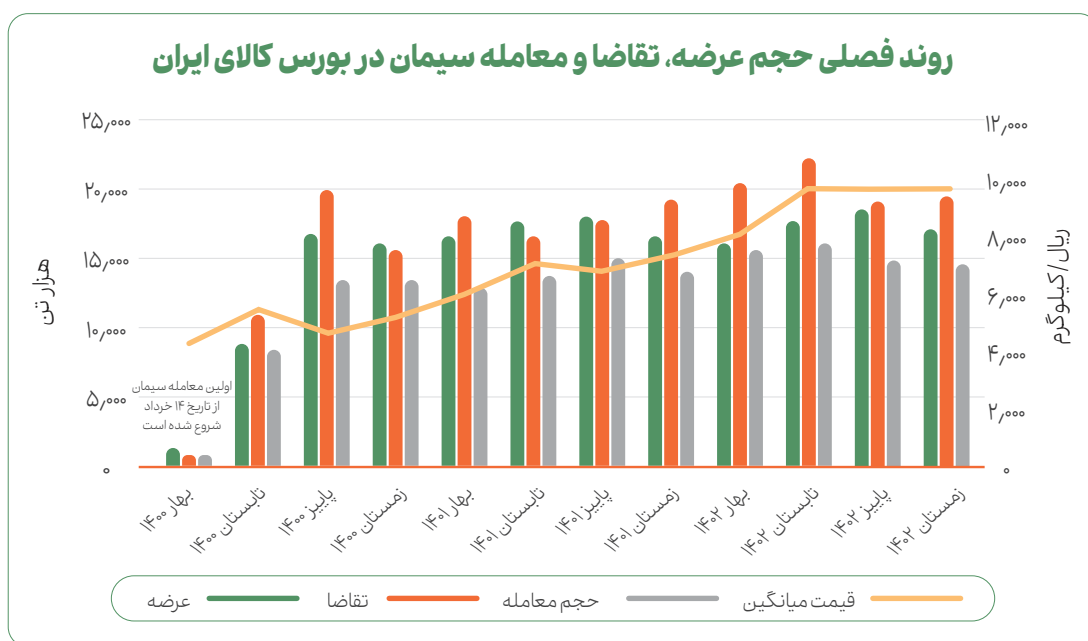
منافع حاصل از معاملات خودرو در بورس کالا

(تعداد کل خودرو معامله شده از ابتدا در بورس کالای ایران برابر با ۷۰,۹۳۹ دستگاه می باشد)

تعادل در بازار سیمان با عرضه در بورس کالا

یکی از روش‌های پیشگیری از بروز فضای رانت و مافیایی در بازارهای کالایی، استفاده از سازوکار بورس کالا است. معاملات سیمان در بازار خارج از بورس کالا موجب ورود دلالتان به این صنعت و افزایش تقاضای کاذب و در نهایت افزایش قیمت سیمان می‌شود. این مسئله باعث شد تا اختلاف قیمت کارخانه و بازار افزایش یابد. سازمان بورس با وجود مقاومت‌های زیاد و حمایت‌های دولت همه شرکت‌های سیمانی را ملزم کرد تا محصولات خود را در بورس کالا عرضه کنند. تورم سیمان از زمان عرضه در بورس کالایی ایران تا پایان شهریور ۱۴۰۲ از تورم مصرف‌کننده (مرکز آمار ایران) در مدت مشابه کمتر می‌باشد. همچنین با راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی سیمان امکان خرید مستقیم مصرف‌کنندگان خرد از تولیدکنندگان نیز فراهم شده است.

تغییرات در این مدت	آذر ۱۴۰۲	خرداد ۱۴۰۰	شرح
%۱۰۷	۹,۷۴۱	۴,۷۰۳	میانگین قیمت سیمان تیپ ۲
%۱۵۵	۲۳%	۹۰	شاخص قیمت مصرف‌کننده

بخش سوم

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت
با توسعه ابزارهای نظارتی هوشمند

بیدار

سامانه هشدار نظارتی

سامانه‌های نظارتی سازمان پیش از این ۳ سامانه بیدار، نهان و آرامیس بود. محدودیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، فرآیند نظارت را با چالش همراه ساخته بود؛ از این رو براساس نیازسنجی‌ها، سامانه بیدار جدید در اسفندماه ۱۴۰۰ به‌روزرسانی شد. از جمله قابلیت‌های جدید سامانه بیدار امکان طراحی هشدارهای نظارتی پیشرفته، ارتقای داشبوردهای مدیریتی و برنامه‌نویسی پایتون است که طراحی بیش از ۸۰ هشدار نظارتی جدید و ۱۰ داشبورد مدیریتی و عملیاتی شدن آن، از نتایج این سامانه است.

- ◀ ارسال هشدار تخلف‌ها نظیر خرید و فروش همراه با رنج قیمتی، حذف نامتعارف سفارش‌ها، سود غیرعادی، معاملات هماهنگ، فرار از معامله و ...
- ◀ امکان استخراج انواع گزارش در قالب جدول، گراف و نمودار و ذخیره‌سازی و انتقال به سایر سامانه‌ها
- ◀ امکان دسترسی به آرشیو معاملات و تراکنش‌های کلیه اشخاص و نمادها به‌صورت آنلاین و تاریخی

آرامیس

سامانه کشف خودکار ناهنجاری‌ها در بازار

- ◀ بررسی وضعیت سفارش‌ها، معاملات، نمادها و کارگزاران در زمان مشخص یا در دوره زمانی انتخابی
- ◀ تهیه آمار و بررسی وضعیت بازار
- ◀ تولید هشدارهای نظارتی
- ◀ تهیه گزارش‌های دلخواه در یک زمان مشخص یا یک دوره زمانی

Instrument Tracking							
IKCO1							
Sh. ...	IKCO00	Isin	IRO1IKC...	Mnemo	IKCO1	Display Na...	NO - خودرو1
Type	300	Board	5	Sector	34	Sub-sector	3410
Status	A	Underlying				P. Closing	2,112.000
Last	2,099.000	Var	-3.41	Qty	2,500	Time	12:29:59
TOP	0.000	Buy Nbr	Buy Qty	Buy Pr	Sell Pr	Sell Qty	Sell Nbr
Max	2,281.000	1	50,000	2,097.000	2,099.000	3,500	1
+ High	2,165.000	2	53,000	2,094.000	2,100.000	1,470,871	13
+ Low	2,080.000	2	35,000	2,093.000	2,103.000	26,105	2
Min	2,065.000	1	400,000	2,091.000	2,104.000	14,084	3
TOV	0	7	68,257	2,090.000	2,105.000	38,150	3
Close	2,173.000	Other Ref. Pr.	2,140.000	Ref. Pr. ...	3	VWAP	2,111.970
Time	Vol.	Price	Var.	Buy Account Name	Sell Account Name	BO Position	
Summary M/O Graphic Events HPLAlert							
IRO1IKC00001 - خودرو1 - NO - ایران خودرو - Group : N2							

نهان

سامانه دسترسی به آمار لحظه‌ای تراکنش‌ها

- ◀ دسترسی به آمار معاملات و تراکنش‌های کلیه اشخاص و نمادها به صورت برخط و لحظه‌ای
- ◀ طراحی هشدار و تریگر بر اساس پارامترهای اعلامی ناظران
- ◀ استخراج و اعلام هشدارهای نظارتی به صورت لحظه‌ای نظیر هشدارهای معاملات چرخشی، حذف دستور، جهش قیمتی، نوسان‌گیری روزانه و ...
- ◀ امکان نمایش لحظه‌ای سهامداران با بیشترین حجم خرید و فروش و سفارش چینی در کل بازار

The screenshot displays a complex data interface for real-time transaction monitoring. At the top, there are navigation tabs for various market segments. The main area is divided into several panels:

- نظارت بر تراکنش‌ها (Transaction Monitoring):** A table showing transaction types (e.g., Buy, Sell, Transfer) and their corresponding volumes in millions of Rials.
- نظارت بر یک نماد (Monitoring of a Symbol):** A table providing detailed market data for a specific stock symbol, including bid/ask prices, volume, and market status.
- نظارت بر نمادها (Monitoring of Symbols):** A table showing market data for multiple symbols, including price, volume, and percentage changes.
- Dashboard Indicators:** A grid of key performance indicators (KPIs) with color-coded backgrounds and real-time data:
  - معاملات چرخشی (Circular Transactions): 128 transactions, last updated 05:44:17.
  - تغییر وضعیت (Status Change): 6 transactions, last updated 05:44:17.
  - معاملات بلوکی (Block Transactions): 1 transaction, last updated 05:39:01.
  - حذف دستور (Order Cancellation): 34 orders, last updated 05:35:10.
  - برآیندگی معاملات کارگزاری (Brokerage Transaction Volume): 1117 transactions, last updated 05:44:15.
  - نوسانات انبساطی (Expansion Volatility): 3009 transactions, last updated 05:40:11.
  - جهش قیمت (Price Surge): 645 transactions, last updated 05:44:44.

دیده بان

درگاه اختصاصی دریافت گزارش‌های ناهنجاری سرمایه‌گذاران

سامانه دیده بان سلامت بازار سرمایه فعالیت خود را به صورت رسمی در خرداد ماه سال ۱۴۰۰ با آدرس dideban.seo.ir آغاز کرد. فعالان بازار سرمایه می‌توانند گزارشات خود را به صورت بانام و یا بی نام برای این سامانه ارسال نمایند، اما در صورتی که اسناد و مستندات گزارش ناهنجاری با هویت واقعی ارسال شود، پس از تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، درصدی از مبلغ جریمه به گزارشگر حرفه‌ای به عنوان پاداش اهدا می‌گردد.

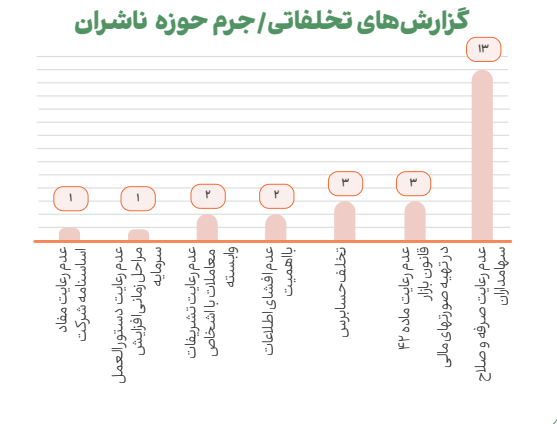
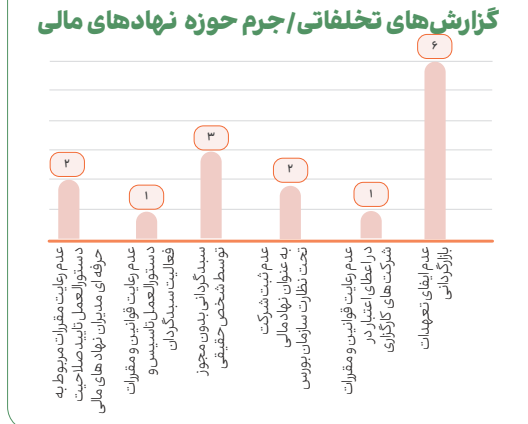
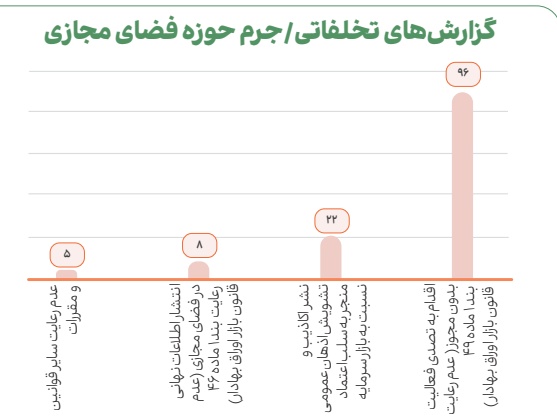
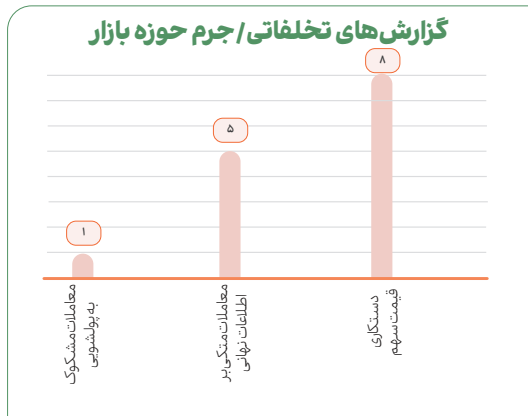
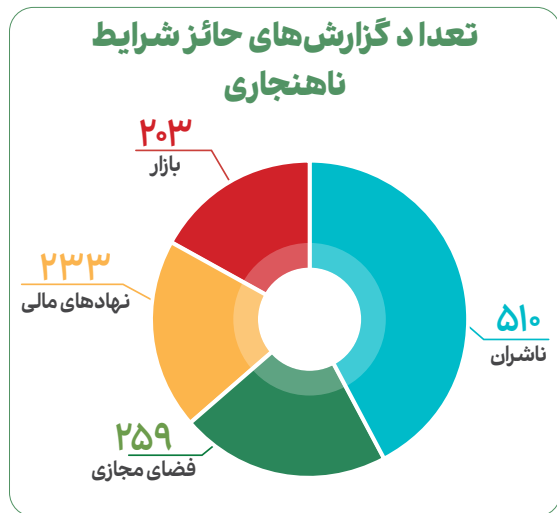
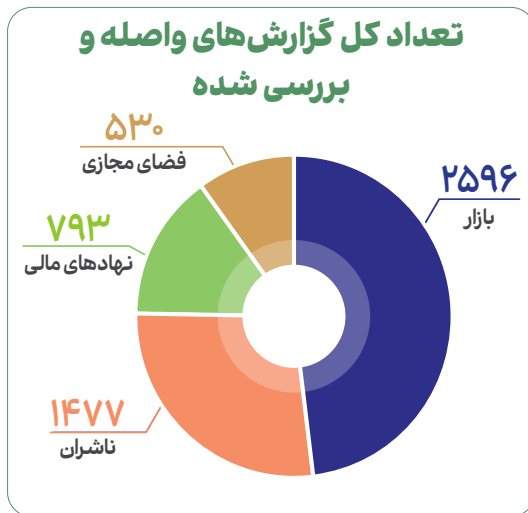
البته هویت گزارشگران نزد این سازمان همواره محفوظ می‌ماند. ارسال گزارش در ۴ حوزه زیر امکان‌پذیر است:

- ◀ بازار
- ◀ نهاد های مالی
- ◀ ناشران
- ◀ فضای مجازی

تعداد کل گزارش‌های دریافتی از ابتدای تأسیس اداره دیده بان سلامت تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

ردیف	شرح	بازار	ناشران	نهاد های مالی	فضای مجازی	مجموع
۱	تعداد گزارش‌های واصله و بررسی شده	۲,۵۹۶	۱,۴۷۷	۷۹۳	۵۳۰	۵,۳۹۶
۲	تعداد گزارش‌های فاقد شرایط ناهنجاری	۲,۳۹۳	۹۶۷	۵۶۰	۲۷۱	۴,۱۹۱
۳	تعداد گزارش‌های حائز شرایط ناهنجاری	۲۰۳	۵۱۰	۲۳۳	۲۵۹	۱,۲۰۵
۳-۱	تعداد گزارش‌های حائز شرایط ناهنجاری (منجر به اقدام اصلاحی نظارتی)	۱۸۹	۴۸۵	۲۱۸	۱۴۹	۱,۰۴۱
۳-۲	تعداد گزارش‌های حائز شرایط ناهنجاری (منجر به تشکیل پرونده تخلفاتی یا جرم)	۱۴	۲۵	۱۵	۱۱۰	۱۶۴

فراوانی موضوعات گزارش‌های تخلفاتی ناشی از ناهنجاری

اعطای پاداش به سوت زنان

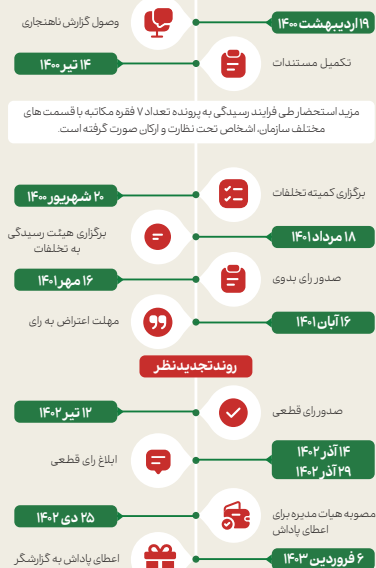
پس از بررسی گزارش‌های دریافتی سامانه دیده‌بان، از پاییز ۱۴۰۰ تاکنون رأی قطعی ۵ پرونده اعلام گزارشگری حرفه‌ای صادر شده است و سازمان بورس و اوراق بهادار به ۵ سوت زن آن بیش از ۳۰۰ میلیون تومان پاداش پرداخت کرده است. سوت زنان می‌توانند در حوزه‌های بازار، ناشران، نهادهای مالی و فضای مجازی گزارش خود را ارسال کنند که پس از گذراندن فرآیند رسیدگی و صدور رأی قطعی، درصدی از مبلغ جریمه به آنان اختصاص می‌یابد.

پنجمین پاداش سوت زنی در بازار سرمایه

مبلغ پاداش ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

حوزه تخلف < عدم انجام تکالیف مقرر در مجامع عمومی عادی صاحبان سهام در خصوص تعیین وضعیت یک از دارایی‌های شرکت

روند پرونده

ردیف	مجموع جرائم قطعی اعلامی (ریال)	پاداش اعطایی (ریال)
۱	۲,۲۳۷,۰۱۰,۰۰۰	۶۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	۱,۱۳۳,۱۰۹,۳۷۵	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	۶,۳۰۷,۲۰۰,۰۰۰	۱,۵۱۳,۷۲۰,۰۰۰
۴	۲,۹۶۲,۲۶۰,۰۰۰	۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	۳,۵۰۹,۳۲۵,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰
مجموع پاداش اعطایی به ۵ نفر از گزارشگران		۳,۴۳۳,۷۲۰,۰۰۰

باگ بزرگ جایزه دار

مرکز نظارت بر امنیت اطلاعات بازار سرمایه (مکنا) در راستای مأموریت خود و با هدف ارتقاء امنیت سایبری و استفاده از ظرفیت فعالان این حوزه اقدام به برگزاری نخستین دوره رویداد کشف باگ جایزه دار (Bug Bounty) در بازار سرمایه کرده است.

اهم اقدامات سال ۱۴۰۲:

- ◀ پیاده‌سازی مرکز عملیات امنیت به شکل یکپارچه در سطح بازار سرمایه (اتصال ۲۷ شرکت به زیرساخت یکپارچه پایش رخدادهای امنیتی)
- ◀ بازرسی جامع امنیتی شرکت‌های ارکان، تابعه و بیش از ۸۰٪ شرکت‌های نرم‌افزاری (OMS) و ارائه گزارش جامع جهت رفع عدم انطباق‌های اعلام شد
- ◀ شروع پیاده‌سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) در سطح سازمان بورس و اوراق بهادار
- ◀ تدوین سند الزامات امنیت و فناوری اطلاعات بازار سرمایه نسخه ۶،۰
- ◀ ارزیابی امنیتی کلیه سامانه‌های فعال در حوزه بازار سرمایه
- ◀ برگزاری دوره‌های آموزش عمومی امنیت سایبری و دوره آموزشی پدافند سایبری عمومی برای پرسنل سازمان بورس و اوراق بهادار

سایر اقدامات

- ۱ طراحی الگوریتم بیش از ۸۰ هشدار (طرح بورس بان)
- ۲ طراحی داشبورد نظارتی جهت شناسایی معاملات الگوریتمی
- ۳ تعیین ۳۰ مورد از مصادیق ماده ۱۶ دستورالعمل معاملات بر خط
- ۴ تعیین و ابلاغ ۴ الگوریتم تخلفاتی اولیه به منظور نظارت بر معاملات در سطح کارگزاری در راستای ماده ۱۵ دستورالعمل معاملات برخط
- ۵ ایجاد بانک اطلاعاتی دارندگان اطلاعات نهانی در حوزه نهادهای مالی و پایش وضعیت معاملاتی دارندگان اطلاعات نهانی حوزه ناشران
- ۶ هشدارهای نظارتی ارسال شده از طریق سامانه ثبت و پیگیری تخلفات حوزه بازار در سال ۱۴۰۲
- ۷ تدوین دستورالعمل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و پیشگیری از آنها در بازار سرمایه
- ۸ تدوین دستورالعمل حدود و چگونگی ارائه غیرحضور خدمات پایه به ارباب رجوع در بازار سرمایه

بخش چهارم

افزایش اثربخشی و کارایی نظارت
باتدابیر پیشگیرانه و حمایت‌های حقوقی

انتشار اسامی مدیران متخلف

مفاد بند (ز) ماده ۹۹ قانون برنامه پنجم توسعه و بند (چ) ماده ۳۶ قانون احکام دائمی توسعه کشور پس از ۱۳ سال وقفه، با تصویب دستورالعمل مربوط، در سال ۱۴۰۱ اجرایی شد. براساس «بند چ» که نقش مهمی در پیشگیری از تخلفات بازار سرمایه دارد، سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف شده است تا اسامی مدیران متخلفی که در روندهای رسیدگی داخلی در سازمان و نیز مراجع قضایی محکوم شده‌اند را طبق دستورالعمل مذکور و با درجه‌بندی و رنگ‌بندی مشخص منتشر کند.

بند چ

چرا افشای تخلفات مدیران بازار سرمایه مهم است؟

طبق بند چ ماده ۳۶ قانون احکام دائمی توسعه، سازمان بورس باید اسامی مدیران متخلف شرکت‌های بورسی و نهادهای مالی را افشا کند. این موضوع پس از ۱۳ سال وقفه، اجرایی شده است.

جالب است بدانید:

ارزش شرکت‌های بورسی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری که سازمان بورس بر آن‌ها نظارت میکند برابر است با:

۱۰,۰۰۰ هزار میلیارد تومان

۸۰٪ تولید ناخالص داخلی ایران

یعنی معادل:

بیش از ۴ برابر بودجه عمومی دولت

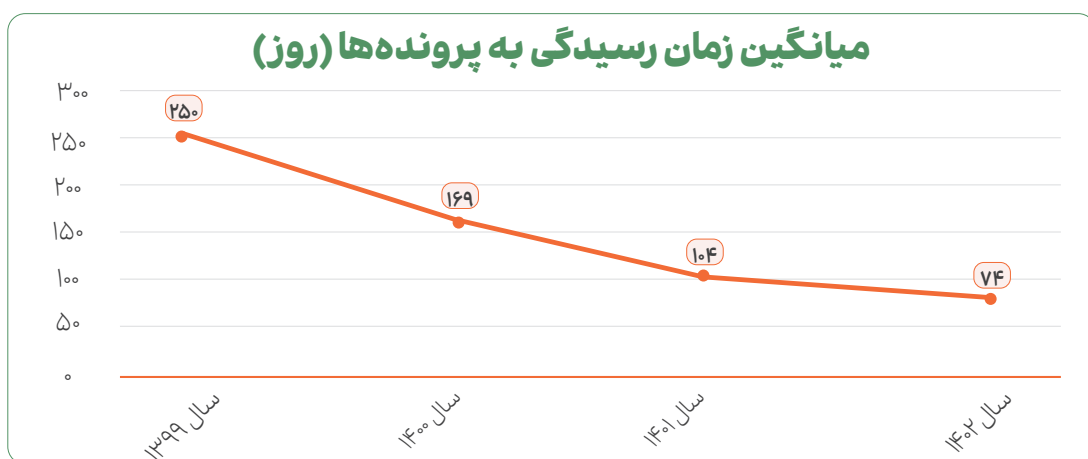

ردیف	نام و نام خانوادگی	کد ملی	موضوع تخلف اعلام	تاریخ	مکانیت
۱	مهندس...	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	تخلف در افشای اطلاعات مالی و عدم رعایت ضوابط افشای اطلاعات	۱۳۹۹/۰۳/۰۵	تاریخ
۲	مهندس...	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	تخلف در افشای اطلاعات مالی و عدم رعایت ضوابط افشای اطلاعات	۱۳۹۹/۰۳/۰۵	تاریخ
۳	مهندس...	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	تخلف در افشای اطلاعات مالی و عدم رعایت ضوابط افشای اطلاعات	۱۳۹۹/۰۳/۰۵	تاریخ
۴	مهندس...	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	تخلف در افشای اطلاعات مالی و عدم رعایت ضوابط افشای اطلاعات	۱۳۹۹/۰۳/۰۵	تاریخ

تسهیل طرح دعوا در هیأت داوری

۱- کاهش زمان رسیدگی به اختلافات در هیأت داوری

متعاقب برگزاری جلسات مشورتی فوق العاده و همچنین افزایش تعداد جلسات رسیدگی هیأت داوری، میانگین زمانی رسیدگی به اختلافات به میزان چشمگیری نسبت به سال‌های قبل کاهش یافته است.

۲- تسهیل امور مراجعین و اصحاب دعوی در فرآیند رسیدگی به اختلافات

با استقرار سامانه دبیرخانه هیأت داوری به نشانی davari.seo.ir علاوه بر راهنمایی مراجعین، فرآیند ثبت دادخواست، پرداخت هزینه رسیدگی، اطلاع از روند پرونده و مشاهده مستندات آن و همچنین ارسال لوایح از طریق بستر مذکور امکان‌پذیر شده و ضمن تسهیل و تسریع امور و کاهش هزینه و صرف زمان مراجعین، از حجم قابل توجهی از مراجعات حضوری ایشان به محل دبیرخانه هیأت کاسته شده است.

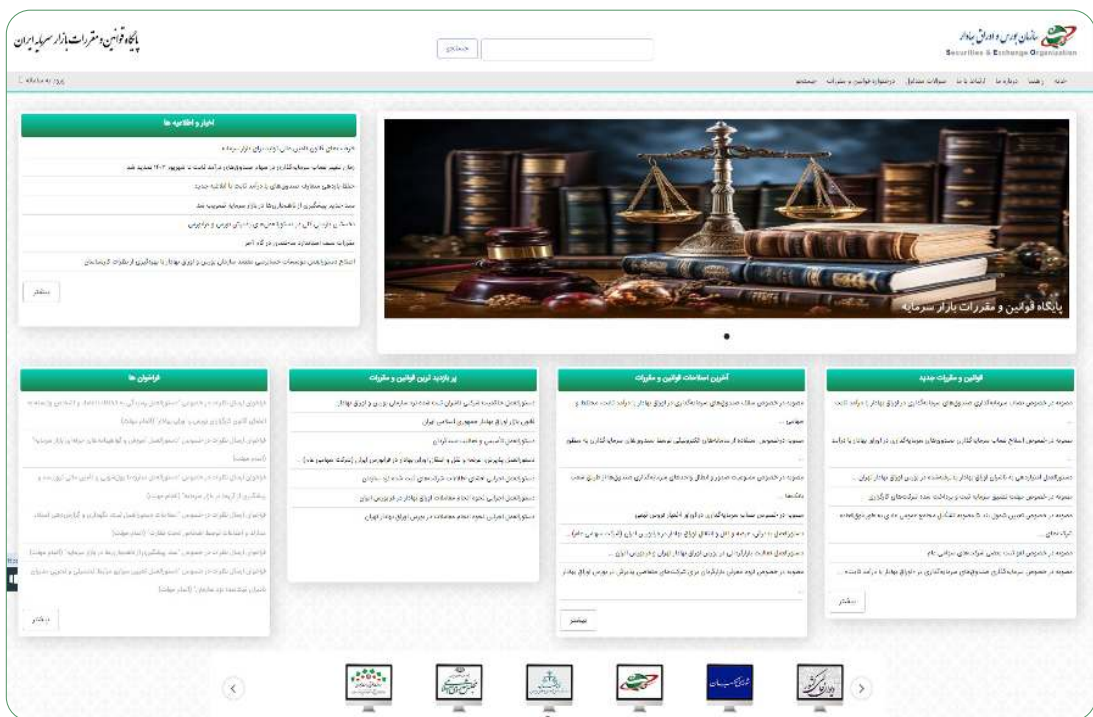

راه اندازی پایگاه جدید قوانین و مقررات بازار سرمایه

پایگاه جدید قوانین و مقررات بازار سرمایه به نشانی cmr.seo.ir با قابلیت‌های جدید در سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری رسیده است.

همچنین علاوه بر انتشار مقررات در این پایگاه، جهت استفاده از نظرات عموم، به‌ویژه صاحب‌نظران حوزه بازار سرمایه در تدوین نهایی دستورالعمل‌ها، اقدام به انتشار پیش‌نویس دستورالعمل‌ها در این پایگاه گردیده است و از ابتدای سال ۱۴۰۲، تعداد ۱۸ فراخوان عمومی دریافت نظرات در پایگاه قوانین و مقررات بازار سرمایه منتشر شده است.

The screenshot shows the homepage of the new website for laws and regulations of the capital market. The header includes the logo of the Securities and Exchange Organization of Iran and the text 'سازمان بورس و اوراق بهادار' and 'SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION'. A search bar is located in the top right. The main banner features a scale of justice and books, with the text 'پایگاه قوانین و مقررات بازار سرمایه'. Below the banner, there are four columns of text, each with a title and a 'بیشتر' (More) button. The columns are: 1. قوانین و مقررات (Laws and Regulations), 2. پرونده‌های قوانین و مقررات (Law and Regulation Files), 3. آخرین اصلاحات قوانین و مقررات (Latest Amendments to Laws and Regulations), and 4. قوانین و مقررات جدید (New Laws and Regulations). At the bottom, there are icons for various services and a navigation bar.

احکام پیشنهادی و اظهار نظر کارشناسی درخصوص طرح‌ها و لوایح مرتبط با بازار سرمایه

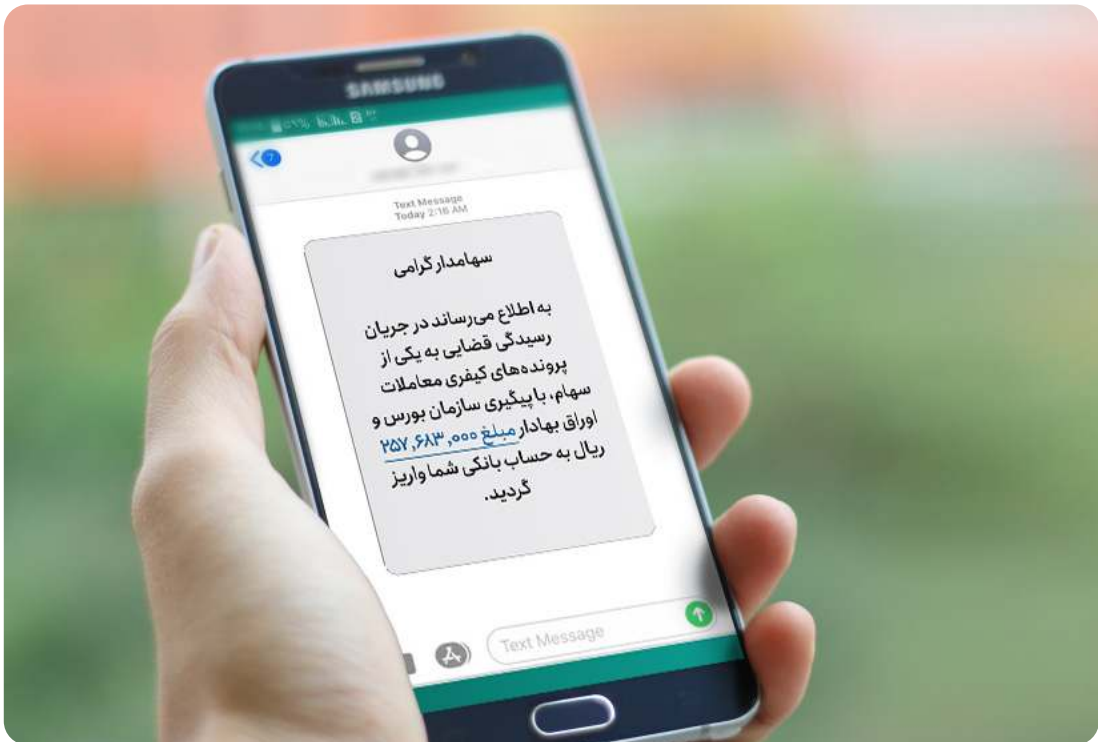
اقدامات سازمان در این حوزه منجر به حذف و یا اصلاح بسیاری از احکامی شده که تصویب آنها می‌توانست منجر به ایجاد اختلال در بازار سرمایه و یا نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار بر این بازار گردد. همچنین این همکاری موجب تصویب برخی از احکام ضروری برای توسعه بازار سرمایه و حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران گردید.

پیگیری جبران خسارت حدود ۱۱ هزار شخص زیان دیده

در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه و پیشگیری از وقوع جرائم بورسی (موضوع فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار)، تعداد ۵۷ شکایت علیه متهمان جرائم بازار سرمایه (بالغ بر ۲۰۷ شخص حقیقی و حقوقی) در مراجع قضایی ذیصلاح مطرح شده است.

با پیگیری‌های مستمر سازمان بورس و اوراق بهادار و براساس اعلام آمادگی متهمان و موافقت مقامات قضایی در سه پرونده کلان کیفری بازار سرمایه، اقدامات لازم جهت جبران خسارت حدود ۱۱ هزار نفر زیان دیده با مبلغی بالغ بر ۱۵۰ میلیارد ریال انجام شده است.

افتتاح شعبه تخصصی شورای حل اختلاف ویژه بازار سرمایه

شعبه شورای حل اختلاف تخصصی ویژه بازار سرمایه با همکاری قوه قضائیه در تیر ماه ۱۴۰۲ در محل سازمان بورس و اوراق بهادار برای میانجی‌گری کیفی در پرونده‌های بازار سرمایه راه‌اندازی شد. در مواردی که اتهام اشخاص، ارتکاب جرائم تعزیری درجات ۶، ۷ و ۸ باشد و به تشخیص قاضی پرونده امکان صلح و سازش میان متهم و زیان‌دیدگان وجود داشته باشد، پرونده جهت میانجی‌گری به شورای حل اختلاف ارجاع می‌شود. اعضای این شعبه، آشنا به بازار سرمایه بوده و موظفند پرونده‌های ارجاعی را در مدت ۲ ماه رسیدگی کنند. مهمترین مزایای افتتاح این شعبه، جبران خسارات ناشی از جرم در مراحل اولیه، رسیدگی بدون پرداخت هزینه‌های دادرسی، حق‌الوکاله و دیگر هزینه‌ها و البته با سرعت بیشتر است.

برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی حقوقی

دوره‌های آشنایی با کلیات و ساختار بازار سرمایه، آشنایی با ناهنجاری‌ها (جرایم بورسی، تخلفات و اختلافات مالی)، آشنایی با رویه‌ها و ابزارهای نظارتی بازار سرمایه، بررسی موردی پرونده‌های کیفری با تاکید بر موضوعات کاربردی و مبتلابه، در سطوح مقدماتی و پیشرفته با هدف افزایش دانش و مهارت دانش‌پذیران معرفی شده توسط قوه قضائیه و پلیس امنیت اقتصادی برگزار شده است.

انعقاد تفاهم نامه های همکاری با پلیس امنیت اقتصادی فراجا

تفاهم نامه های همکاری پلیس امنیت اقتصادی فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار در ۲۴ مهر ۱۴۰۲ با هدف ارتقای سطح امنیت اقتصادی، مواجهه به موقع و قاطع با مجرمان، پیشگیری از وقوع جرایم، تسریع در روند کشف، مستندسازی و پیگیری جرایم توسط سازمان بورس به عنوان ضابط قضایی در بازار سرمایه، منعقد شد که موضوعاتی از قبیل آموزش های تخصصی، به اشتراک گذاری آمار، اطلاعات، تجربیات و همکاری در کشف جرایم و تعقیب متهمان در زمره تعهدات مشترک قرار گرفته است.

سایر اقدامات

۱ < پیش‌بینی مقررات و ضمانت اجرای لازم جهت پاسخگویی عادلانه به شکایات

دستورالعمل «رسیدگی و پاسخگویی به شکایات در بازار سرمایه» در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱، به منظور رسیدگی عادلانه و موثر به شکایات حوزه بازار سرمایه، تسریع در پاسخگویی به شکایات، اعمال ضمانت اجرا در صورت عدم پاسخ‌دهی به شکایات توسط طرف شکایت، به حداقل رساندن فاصله زمانی ثبت شکایت تا پیگیری و حصول نتیجه و کشف تخلفات احتمالی اشخاص تحت نظارت سازمان، توسط هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار به تصویب رسید.

۲ < تشکیل «میز خدمت حقوقی» با هدف حمایت حقوقی از سرمایه‌گذاران

در راستای حمایت از حقوق و منافع ذینفعان بازار سرمایه و ارائه راهنمایی‌های لازم، میز خدمت حقوقی در سازمان بورس و اوراق بهادار تشکیل شد تا ضمن تشکیل جلسه با مراجعان و اخذ اطلاعات لازم پیرامون موضوع مورد درخواست، اقداماتی از جمله ثبت شکایات، ارائه راهنمایی‌های حقوقی و یا پیگیری‌های مربوطه از واحدهای ذی‌ربط، صورت می‌گیرد.

۴ طرح و پیگیری مستمر شکایات علیه متهمین جرایم بازار سرمایه

۳ صدور ۳۴۶۷ رای انضباطی قطعی توسط مراجع رسیدگی به تخلفات در سازمان بورس و اوراق بهادار

۶ تنقیح و به‌روزرسانی مقررات بازار سرمایه در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور و سامانه‌های مرتبط با کسب و کار

۵ تدوین و تصویب دستورالعمل جدید رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه

۸ تدوین و تصویب اصلاحات «دستورالعمل معاملات قرارداد آتی در بورس تهران» به منظور تسری مقررات این دستورالعمل به بازارهای فرابورس

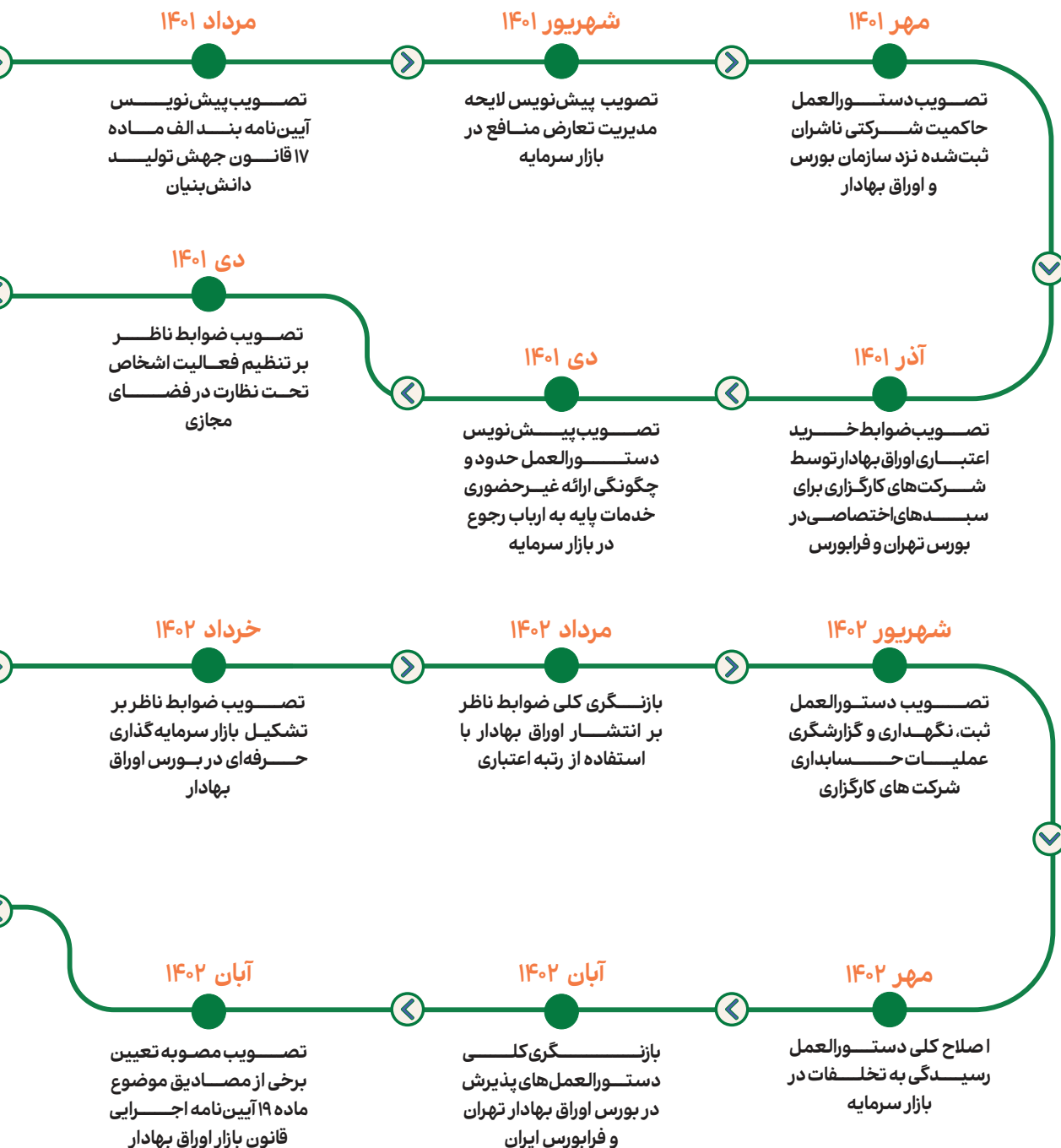
۷ پیگیری جهت تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به پرونده‌های بازار سرمایه در دادگستری

۱۰ تصویب سند پیشگیری از ناهنجاری‌ها در بازار سرمایه

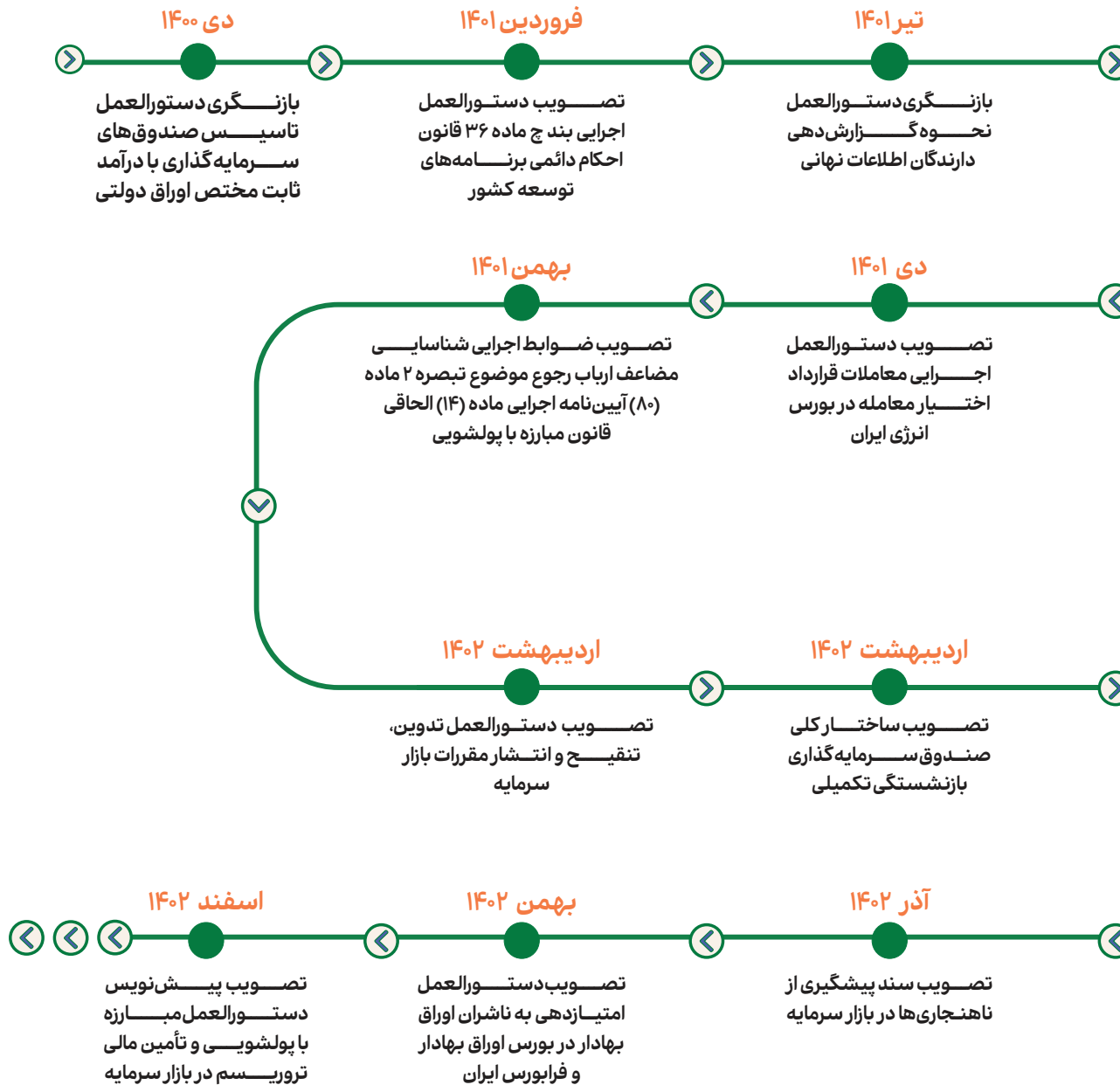
۹ تهیه و تصویب بسته جامع آموزش‌های پیشگیرانه

۱۱ تدوین و تصویب شرایط پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان، فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال، خلاق و نوآور

برخی از مهمترین مقررات تدوین و تصویب شده از نیمه دوم سال ۱۴۰۰ تا پایان اسفند ماه ۱۴۰۲

« ویدائزگار
بازار سومیہ »

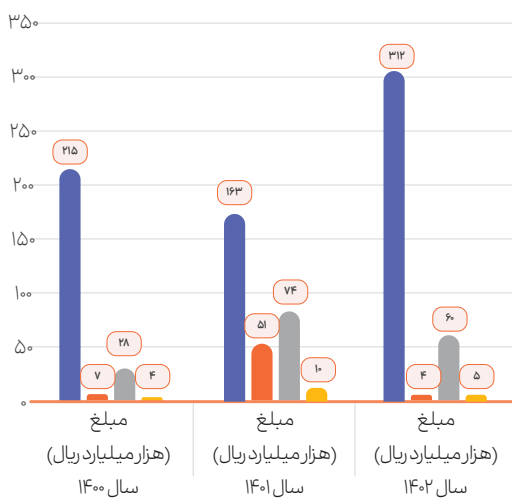
۴

تامین مالی از بازار سرمایه

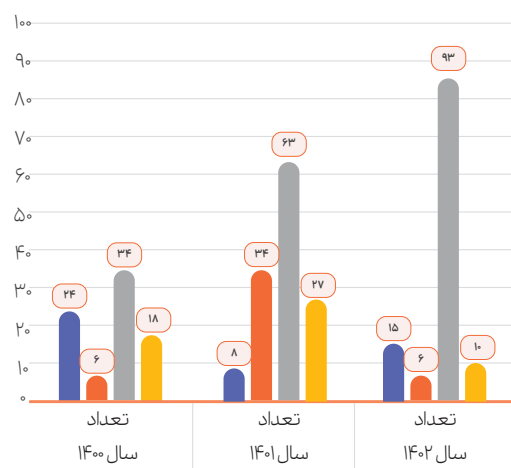
تأمین مالی از بازار سرمایه

یکی از مؤلفه‌های مهم اقتصادی در کشور، سهم تأمین مالی بخش غیردولتی تولید از بازار سرمایه برای توسعه اقتصادی کشور است. در همین راستا، سازمان بورس و اوراق بهادار برای تأمین مالی بخش غیردولتی تولید از بازار سرمایه اقدام به تسهیل‌گری در تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی به‌ویژه انتشار اوراق با پشتوانه رتبه اعتباری (جهت کاهش هزینه‌های تأمین مالی) کرده است.

مبلغ اوراق منتشره به تفکیک ماهیت ناشر

تعداد اوراق منتشره به تفکیک ماهیت ناشر

● اوراق غیردولتی / شهرداری‌ها ● اوراق دولتی ● صکوک (مراجعه، اجاره، سلف و...) ● اوراق گام

بر اساس بند ج تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، اوراق قرض الحسنه بانک‌های سپه و ملی مجموعاً به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ میلیارد ریال در بازار فرابورس ایران در اسفند ماه ۱۴۰۲ مورد معامله قرار گرفتند.

تسهیل پذیرش شرکت‌های دانش بنیان

تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان آن هم وقتی این شرکت‌ها می‌توانند سهم قابل توجهی از بازار سرمایه را داشته باشند، همواره یکی از حلقه‌های مفقوده این بازار بوده است؛ در این راستا سازمان بورس و اوراق بهادار از سال ۱۴۰۱، تمرکز خود را بر فرایند تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان از طریق بازار سرمایه قرار داد. پذیرش شرکت «تپسی» به عنوان نخستین شرکت دانش بنیان بازار سرمایه که سال ۱۴۰۱ انجام شد را می‌توان آغاز فرایندی تحولی در سازمان بورس و اوراق بهادار دانست. تاکنون ۷۰ شرکت در بازارهای بورس و فرابورس پذیرش شده‌اند.

پذیرش نخستین معدن طلا در بازار سرمایه

شرکت‌های معدنی طلا در بازار سرمایه، دارایی خاص و جدیدی محسوب می‌شوند که حضور آنان در بازار سرمایه پرتفوی سرمایه‌گذاری سهامداران و صاحبان سرمایه را متنوع می‌کند.

در سال ۱۴۰۰ برای نخستین بار اقدامات اجرایی پذیرش نخستین معدن طلای کشور در بازار سرمایه انجام شد، در نتیجه معدن طلا به عنوان صنعتی جدید با ورود شرکت «پویا زرکان» با نماد «فز» در بورس رسماً حضور پیدا کرد.

سفرهای استانی رئیس سازمان بورس و مدیران ارکان بازار سرمایه

تأمین مالی بنگاه‌ها و پروژه‌ها در سراسر کشور، همواره یکی از دغدغه‌های اقتصادی است، در این راستا از سال ۱۴۰۱ سفرهای استانی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با هدف شناسایی و توسعه فرصت‌های تأمین مالی آغاز شد. تأمین مالی ۲۰ هزار میلیارد ریالی شرکت «گسترش سوخت سبز زاگرس» به عنوان نخستین شرکت پروژه در بازار و انتشار ۱۵ هزار میلیارد ریال اوراق صکوک مراحه شرکت «جهان فولاد سیرجان» از دستاوردهای این سفرهاست.

سمنان - اردیبهشت ۱۴۰۲

کرمانشاه - آذر ۱۴۰۱

یزد - تیر ۱۴۰۲

کرمان - اردیبهشت ۱۴۰۲

مازندران - آبان ۱۴۰۲

خراسان - مرداد ۱۴۰۲

پذیره‌نویسی شرکت‌های سهامی عام پروژه

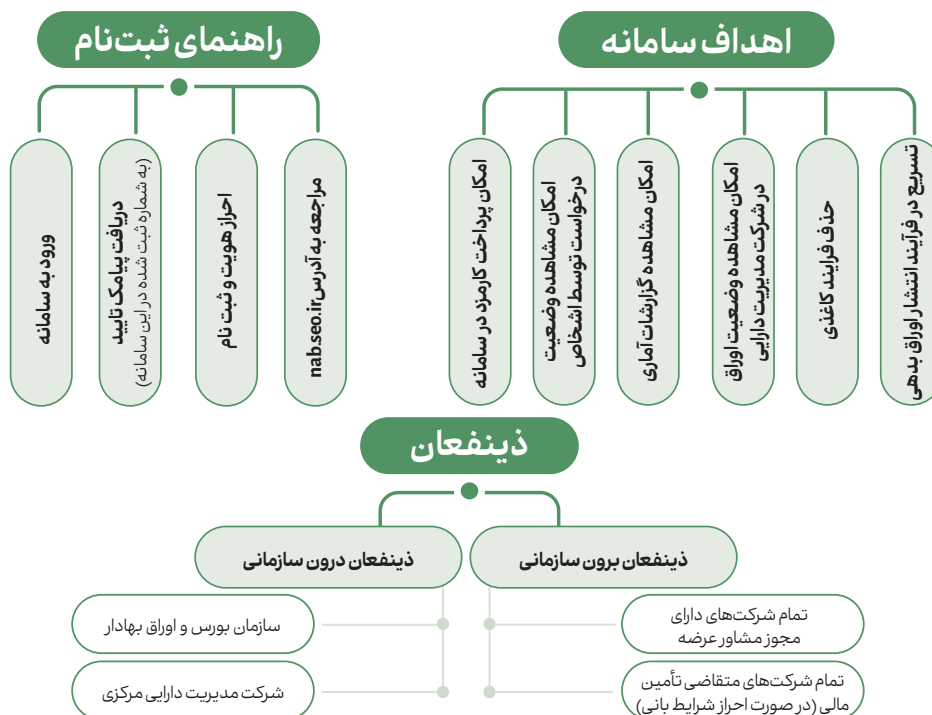
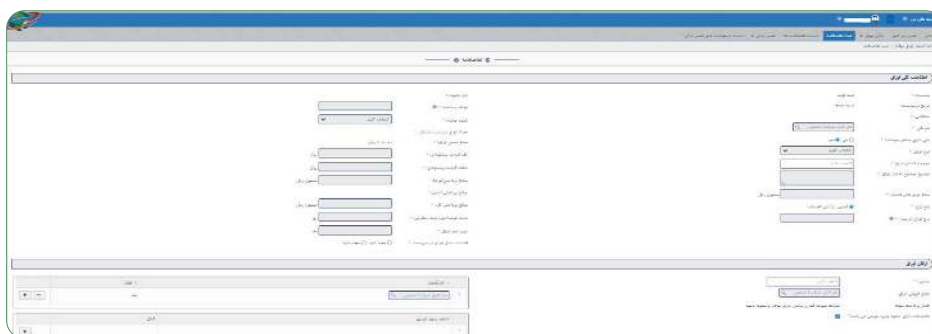
دستورالعمل نحوه صدور مجوز عرضه عمومی شرکت پروژه (سهامی عام) ۲۶ مهر ۱۴۰۰ به تصویب هیأت مدیره سازمان رسید و در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ اصلاح شد. نخستین مجوز عرضه عمومی شرکت پروژه به منظور تأمین مالی طرح‌های بیواتانول شرکت گسترش سوخت سبز زاگرس (سهامی عام) به میزان ۲۰,۰۰۰ میلیارد ریال، یازده شهریور ۱۴۰۲ توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر و پذیره‌نویسی سهام این شرکت هشتم و نهم مهرماه ۱۴۰۲ در بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای بورس تهران با موفقیت انجام شد و مطابق برآوردها در خرداد ۱۴۰۳ به بهره‌برداری خواهد رسید.

سامانه انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی (ناب)

سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای الکترونیکی شدن فرآیندهای تأمین مالی و حذف مدارک کاغذی، سامانه «ناب» را به آدرس nab.seo.ir طراحی کرد تا تمامی مراحل تأمین مالی از جمله درخواست ثبت، ارسال مدارک و مستندات درخواست و تا مراحل پایانی از جمله انعقاد و امضای الکترونیکی قراردادهای میان ارکان واریز وجوه نقد حاصل از انتشار اوراق و از طریق این سامانه انجام شود. از بهمن ماه سال ۱۴۰۲، کلیه درخواست‌های انتشار اوراق مرابحه و اجاره الزاماً از طریق این سامانه ارسال می‌گردد.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت در اوراق دولتی

این صندوق‌ها منابع را از سرمایه‌گذاران جمع‌آوری و آن را در دارایی‌های با حداقل سود مشخص از جمله اوراق بهادار با درآمد ثابت، اسناد خزانه، سپرده‌های بانکی و گواهی سپرده بانکی سرمایه‌گذاری می‌کنند. تاکنون ۵ صندوق سرمایه‌گذاری درآمد ثابت در اوراق دولتی در بازار سرمایه ثبت و راه‌اندازی شده است. از جمله مزایای سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها میزان نقدشوندگی بالا، مدیریت حرفه‌ای، خطرپذیری پایین، بازدهی بیشتر نسبت به سپرده بانکی، امکان سرمایه‌گذاری با سرمایه اندک، مدت زمان سرمایه‌گذاری کوتاه، معاف بودن از مالیات، تنوع در انواع راهبردهای سرمایه‌گذاری و صرفه‌جویی ناشی از مقیاس است.

گزارش وضعیت

ردیف	نام صندوق	مدیر صندوق
۱	مختص اوراق دولتی کاریزما	سبذگردان کاریزما
۲	مختص اوراق دولتی خلیج فارس	تأمین سرمایه خلیج فارس
۳	مختص اوراق ندای ماندگار دماوند	تأمین سرمایه دماوند
۴	بازده پایا	سبذگردان بازده
۵	بازده پایه بازار صبا	سبذگردان اندیشه صبا

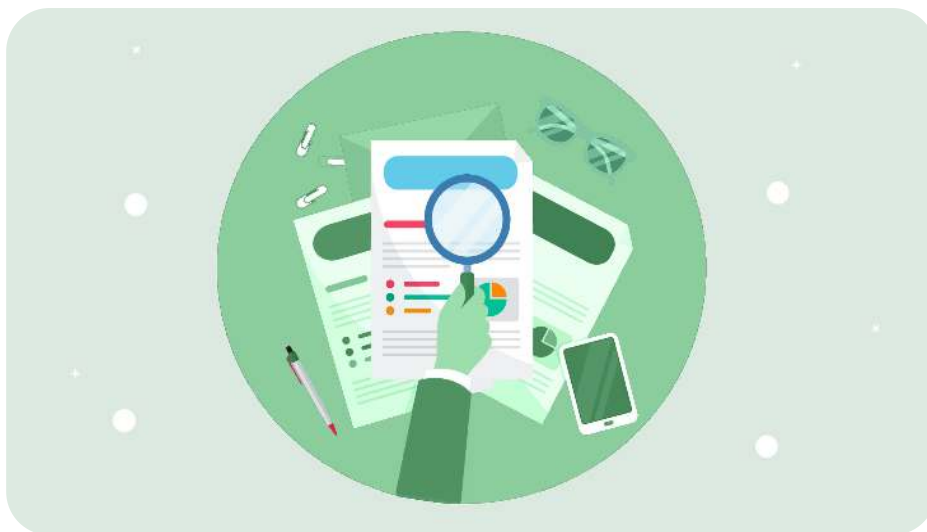
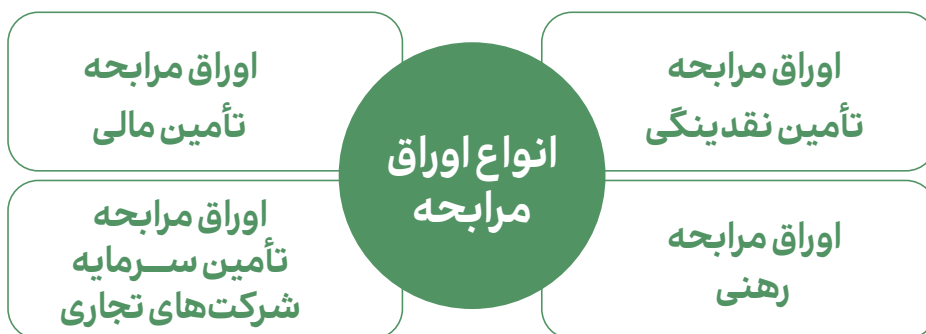
میلیاردریال

۹,۰۰۰

ارزش

تصویب انتشار اوراق مرابحه سهام

«اوراق مرابحه سهام» در بورس ایران جهت تأمین مالی و نقدینگی شرکت‌های فعال مورد استفاده قرار می‌گیرد. کاربرد این اوراق به این صورت است که هر زمانی شرکتی در پیش‌برد طرح‌ها و امور داخلی خود به‌منظور توسعه به مشکل کمبود نقدینگی بر می‌خورد اقدام به عرضه اوراق صکوک مرابحه می‌کند. این اوراق باهدف تأمین مالی شرکت‌ها، کاهش زمان تأمین مالی، تخصصی‌تر شدن ابزارهای تأمین مالی و همچنین کمک به رشد و توسعه بازار سهام به تصویب رسید. نخستین اوراق مرابحه سهام مربوط به شرکت «گروه مالی شهر» است که از تاریخ دهم اردیبهشت ۱۴۰۲ به مبلغ ۳ هزار میلیارد ریال با نرخ سود ۲۱ درصد سالانه و با نماد «صشهر۶۰۲» به ثبت رسید.

انتشار نخستین اوراق قرض الحسنه

اوراق قرض الحسنه، اوراق بهاداری است که بر اساس قرارداد قرض بدون بهره منتشر شده و به موجب آن ناشر به میزان ارزش اسمی به دارندگان اوراق بدهکار می‌شود که باید در سررسید به آنها پرداخت کند.

نخستین مجوز انتشار اوراق قرض الحسنه در تاریخ هفتم اسفندماه ۱۴۰۱ معادل ۱۰۰ میلیارد تومان با نماد «مهر ایران» متعلق به بانک «قرض الحسنه مهر ایران» صادر شد.

سایر اقدامات

- ۱ صدور مجوز تأسیس بورس بین‌الملل و توسعه همکاری‌های بین‌الملل در بازارهای مالی روسیه، عمان، عراق و یمن
- ۲ تدوین سند تخصصی ارزیابی آسیب‌پذیری بازار سرمایه و مشارکت در تدوین سند ملی ریسک
- ۳ برگزاری ۲۹ جلسه کمیته «پایش ریسک بازار» در صنعت کارگزاری
- ۴ تشکیل کمیته کسب و کارهای دانش‌بنیان در بازار سرمایه در راستای تسهیل تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان، نوآر و خلاق و برگزاری ۵ جلسه (۱۴۰۱-۱۴۰۲)
- ۵ امضای سه تفاهم‌نامه همکاری با معاونت علمی پژوهشی و دانش‌بنیان ریاست جمهوری (۱۴۰۱)، دانشکده‌های مدیریت دانشگاه تهران و بانک شهر و شهرداری کلان‌شهرها (۱۴۰۲)

« ویدائیں گار
بازار سہولت »

٥

سرهام عدالت

مروری بر روند آزادسازی سهام عدالت

طرح توزیع سهام عدالت که در کشور در راستای اجرای سیاست خصوصی‌سازی اجرایی شده است، دارای اهدافی همراستا با خصوصی‌سازی است که عبارتند از:

- ◀ توزیع متعادل ثروت ملی و گسترش مالکیت در سطح عموم به منظور تامین عدالت اجتماعی
- ◀ متکی به خود کردن خانواده‌های نیازمند و کاهش وابستگی آنان به کمک‌های دولت از طریق نهادهای حمایتی
- ◀ ایجاد درآمد درازمدت برای خانواده‌های کم‌درآمد
- ◀ تشویق به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری منجر به بهبود درآمد خانوارها
- ◀ کاهش اندازه بخش دولتی و افزایش سهم بخش خصوصی و تعاونی در اقتصاد کشور از طریق واگذاری سهام شرکت‌های دولتی
- ◀ ارتقای کارایی بنگاه‌های اقتصادی و بهره‌وری منابع اقتصادی، انسانی و فناوری
- ◀ افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی و شتاب بخشیدن به رشد آن
- ◀ افزایش سطح عمومی اشتغال، کاستن از بار مسئولیت و مدیریت دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی
- ◀ کارآمدتر کردن دولت در عرصه وظایف حاکمیتی

سهام عدالت بخشی از سهام شرکت‌های واسط (سرمایه‌پذیر) می‌باشد که از سال ۱۳۸۵ به مشمولان طرح واگذار شده است.

این سهام مربوط به ۴۹ شرکت سرمایه‌پذیر است که طی ۱۸ مرحله به صورت اقساط ۱۰ ساله، و بدون دریافت سود میان ۶ دهک درآمدی پایین جامعه توزیع شد و قرار بود در سال ۹۹ قابلیت خرید و فروش پیدا کند.

در این راستا حدود ۳۰ میلیون نفر از سهامداران عدالت روش غیرمستقیم را انتخاب کرده و سهامدار شرکت‌های سرمایه‌گذاری شدند و حدود ۲۰ میلیون نفر هم با انتخاب روش مستقیم، مالکیت و مدیریت سهام عدالت خود را به صورت مستقیم بر عهده گرفتند.

در دو سال گذشته با همت شورای عالی بورس و سازمان بورس و اوراق بهادار علاوه بر تقسیم

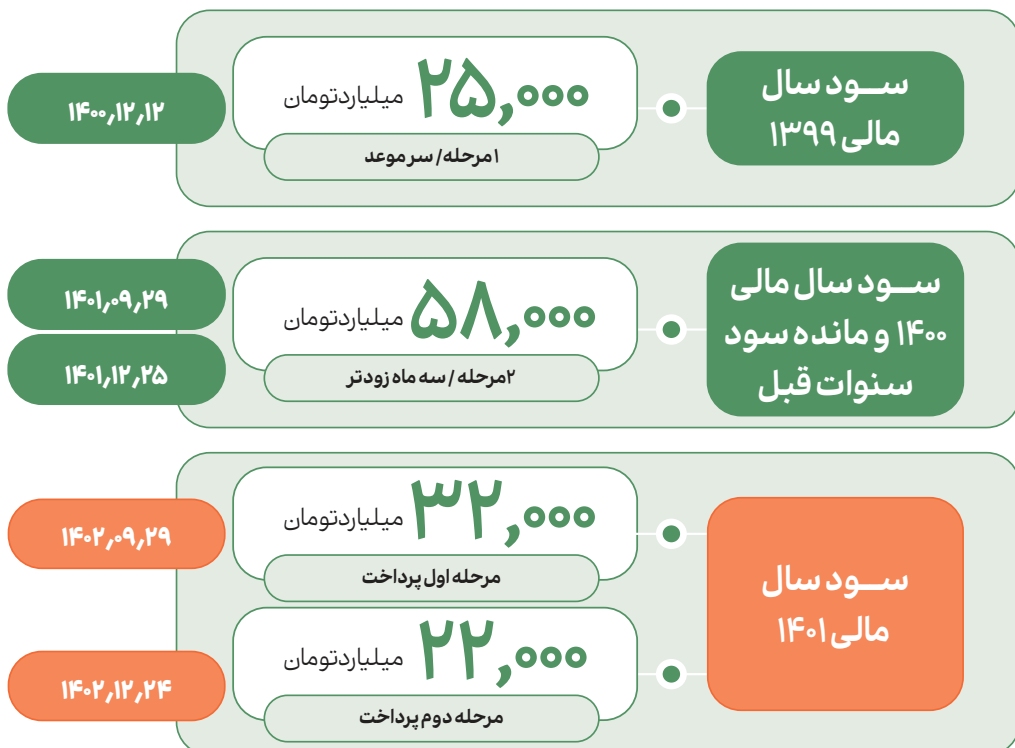
منظم سود سهام عدالت میان حدود ۵۰ میلیون سهامدار، تعیین تکلیف اصل و سود سهام عدالت حدود ۴ میلیون سهامدار که در این مدت فوت شدند نیز در چند ماه گذشته انجام شده است.

همچنین یکی دیگر از دغدغه‌های اصلی سهام عدالت بروزرسانی، برگزاری مجامع و نیز انتخاب هیات مدیره جدید شرکتهای سرمایه گذاری استانی است که با مصوبه ۹ آبان ۱۴۰۲ شورای عالی بورس مقرر شده تا پایان سال ۱۴۰۲ مجامع دو استان خراسان شمالی و زنجان برگزار شدند و بقیه استان‌ها نیز تا شهریور سال ۱۴۰۳ در این خصوص اقدام نمایند.

پرداخت منظم سود سهام عدالت

از زمان راه‌اندازی و شکل‌گیری سهام عدالت، سود آن تنها در یک مرحله و در اسفندماه واریز می‌شد، پس از واگذاری مدیریت سهام عدالت به سازمان بورس و اوراق بهادار، با فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم از سال ۱۴۰۰، سود شرکت‌های سهام عدالت با فاصله کوتاهی از برگزاری مجامع، در دو مرحله و در ماه‌های آذر و اسفند به حساب سهامداران واریز می‌شود. علاوه بر آن، سود شرکت‌های غیربورسی سهام عدالت نیز در این دوره، دریافت و به حساب صاحبان سهام عدالت واریز می‌شود.

راه اندازی سامانه متوفیان سهام عدالت (میراث)

از آغاز طرح سهام عدالت در سال ۱۳۸۴ تاکنون، حدود ۴ میلیون نفر از دارندگان سهام عدالت فوت شده‌اند که به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم، امکان انتقال منافع حاصل شده از این سهام به ورثه آنان وجود نداشت. به منظور تعیین تکلیف اصل و سود سهام این افراد و سهولت دسترسی ۱۵ میلیون ورثه آنان به اطلاعات مربوط، سامانه متوفیان سهام عدالت با عنوان «میراث» راه اندازی شد؛ به واسطه این اقدام، پس از ۱۸ سال امکان پیگیری و دریافت سود سهام عدالت متوفیان برای ورثه آنان قابل اجرا شده است.

اصلاح اساسنامه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت

اصلاح اساسنامه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت توسط شورای عالی بورس انجام شد. طبق این اصلاحیه، مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت براساس مقررات مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار به صورت حضوری و الکترونیکی برگزار می‌شود. صلاحیت متقاضیان عضویت در هیأت مدیره مجامع استانی باید توسط سازمان بورس و اوراق بهادار احراز و تایید شود. شرکت سپرده‌گذاری مرکزی متولی فراهم‌سازی سامانه الکترونیکی حضور در مجامع است.

برگزاری مجامع برگزار شده شرکت‌های استانی سهام عدالت

طبق مصوبه ۱۴۰۲/۰۸/۰۹ شورای عالی بورس در فاز نخست، مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استان‌های خراسان شمالی و زنجان برگزار شدند و بقیه استان‌ها تا پایان شهریور ۱۴۰۳ با هدف سامان دادن به صورت‌های مالی فعالیت‌ها، هیأت‌مدیره و ... برگزار خواهد شد.

خراسان شمالی

زنجان

تهران، تقاطع مطهری و قائم مقام فراهانی، پلاک ۳۴۸، سازمان بورس و اوراق بهادار

www.seo.ir

مرکز ارتباط بازار سرمایه: ۶۳۷۵

www.sena.ir

پایگاه خبری بازار سرمایه ایران

سازمان بورس و اوراق بهادار
SECURITIES & EXCHANGE ORGANIZATION
روابط عمومی و امور بین‌الملل

